

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
Факультет соціології і права
Кафедра теорії та практики управління

«На правах рукопису»
УДК 35.074.5

«До захисту допущено»

В. о. завідувача кафедри

_____ С.А. Чукут
(підпис)

«__» _____ 20__ р.

Магістерська дисертація

на здобуття ступеня магістра

зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування

освітньо-професійної програми «Адміністративний менеджмент»

на тему: «Механізми залучення молоді до прийняття управлінських рішень у закладах вищої освіти»

Виконала:

студентка VI курсу, групи АМ-81мп

Прищепа Вікторія Андріївна

(підпис)

Науковий керівник:

доцент кафедри теорії та практики управління,

к. держ. упр., доцент Цимбаленко Я.Ю.

(підпис)

Рецензент:

старший викладач кафедри соціології,

к. політ. н., старший викладач Якубін О.Л.

(підпис)

Засвідчую, що у цій магістерській дисертації немає запозичень з праць інших авторів без відповідних посилань.
Студентка _____
(підпис)

Київ – 2019 року

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ В СИСТЕМУ УПРАВЛІННЯ.....	10
1.1. Теоретико-методологічні підходи до формування понять «управлінське рішення» та «прийняття управлінських рішень».....	10
1.2. Теоретичні та правові засади залучення молоді до прийняття управлінських рішень	15
1.3. Особливості залучення молоді до прийняття управлінських рішень у державній молодіжній політиці	22
Висновки до Розділу 1	33
РОЗДІЛ 2. ДОСВІД ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ ДО ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	35
2.1. Молодіжні організації як суб'єкт прийняття управлінських рішень в процесі формування державної молодіжної політики	35
2.2. Залучення молоді як запорука підвищення ефективності прийняття управлінських рішень на міжнародному рівні публічного управління	43
2.3. Ефективність залучення молоді до прийняття управлінських рішень на базі закладів вищої освіти в Україні	50
Висновки до Розділу 2	59
РОЗДІЛ 3. МОДЕЛЬ ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ ДО ПРИЙНЯТТЯ ЕФЕКТИВНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ПРИКЛАДІ КПІ ІМ. ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО	61

3.1. Імплементация міжнародного досвіду щодо залучення молоді до прийняття управлінських рішень в Україні	61
3.2. Залучення молоді до прийняття управлінських рішень в КПІ ім. Ігоря Сікорського	67
3.3. Розробка відкритої платформи для покращення ефективності залучення молоді до прийняття управлінських рішень в КПІ ім. Ігоря Сікорського	77
Висновки до Розділу 3	89
ВИСНОВКИ.....	91
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	96
ДОДАТКИ.....	106

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасні світові виклики ставлять перед нашою державою нові вимоги щодо реалізації державної молодіжної політики. Досить часто піднімається питання щодо виїзду української молоді на простори іноземних країн як з метою отримання освіти, так і заробітків. Як результат, з більшості таких випадків, молодь залишається там жити. У зв'язку з цим, погіршується економічна, політична, соціальна складові держави, що призводить до стагнації управлінської системи.

На даному етапі розвитку нашої держави, одним з ключових моментів формування стратегічних завдань, вирішення нагальних проблем, прийняття пріоритетних рішень, є залучення молоді до управління цими процесами. Оскільки результат від прийнятого рішення, в першу чергу буде відбиватись на майбутньому поколінню, то спираючись на думки молодого покоління сьогодні, можна застерегти подальші проблеми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій В. Бебик, О. Корнієвський, Є. Бородін, В. Ребкало, М. Головатий, М. Пірен, В. Головенько, В. Кулік, Н. Черниш, В. Купрій, М. Перепелиця, М. Якушик, В. Скуратівський, та інші, у своїх наукових працях розкрили вчення про роль молодих людей в процесах творення держави та основи формування і втіленні в життя політики щодо молоді нашої держави в умовах євроінтеграції. Вітчизняні наукові праці, розробки, рекомендації чітко відображають основні засади залучення молоді до прийняття державної молодіжної політики. Разом з цим сьогодні гостро стоїть проблема системного бачення шляхів залучення молоді до прийняття управлінських рішень, аналізу переваг та недоліків оновлення методів ухвалення рішень за рахунок активної молоді. Це питання є актуальним має теоретичне значення та практичну цінність.

Таким чином, залучення молоді до прийняття управлінських рішень в Україні є актуальним питанням сьогодні, проте шляхи його вирішення та реалізації бажають бути більш дієвими та орієнтувати молодь на Європейський рівень, але в межах Українських просторів. Керівним ланкам України варто

більше працювати над питанням реалізації програм щодо освітньої, соціальної підтримки молоді та їх залучення до прийняття управлінських рішень, за допомогою закладів вищої освіти, міністерств та інших органів влади.

Стан наукової розробленості проблеми.

Методологічна основа дослідження базується на роботах науковці, що акцентують увагу на різних складових державного управління та суспільних процесах, зокрема: розкриття вчення про роль молодих людей в процесах творення держави та створення основ формування і втіленні в життя державної молодіжної політики В. Бебик, О. Корнієвський, Є. Бородин, В. Ребкало, М. Головатий, М. Пірен, В. Головенько, В. Кулік, Н. Черниш, В. Купрій, М. Перепелиця, М. Якушик, В. Скуратівський, та інші; дослідники проблем сучасної молоді: М. Перепелиця, А. Козлов, М. Антонов, В. Полієва та інші; соціальне становлення та розвиток молоді залучення молоді до державної діяльності розкрили Ю. Швецова, А. Реан, Р. Сторожук, І. Шевчук, К. Плоский та інші.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Наукова робота виконана на кафедрі теорії та практики управління факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» згідно з ініціативною темою «Трансформація системи публічного управління України в умовах реалізації цілей сталого розвитку» (ДР №0118U100522), в межах якої автором досліджено механізми залучення молоді до прийняття управлінських рішень у закладах вищої освіти.

Мета і завдання. Метою роботи є запропонувати механізми залучення молоді до прийняття управлінських рішень у закладах вищої освіти. Для досягнення мети було визначено такі **завдання**:

- проаналізувати теоретико-методологічні підходи до формування понять «управлінське рішення» та «прийняття управлінських рішень»;
- дослідити теоретичні та правові засади залучення молоді до прийняття управлінських рішень у державній молодіжній політиці;

- розглянути досвід залучення молоді через молодіжні організації як суб'єкти прийняття управлінських рішень в процесі формування державної молодіжної політики;
- вивчити особливості залучення молоді як запоруки підвищення ефективності прийняття управлінських рішень;
- розглянути кращі практики імплементації міжнародного досвіду;
- розглянути залучення молоді до прийняття управлінських рішень в КПІ ім. Ігоря Сікорського;
- розробити відкриту платформу для покращення ефективності залучення молоді до прийняття управлінських рішень в КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Об'єктом дослідження є управління та самоврядування в системі закладів вищої освіти.

Предметом дослідження є механізми залучення молоді до прийняття управлінських рішень у закладах вищої освіти.

Методи дослідження

У процесі виконання дипломної роботи освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» було використано сукупність загальних та специфічних наукових методів. У процесі дослідження механізмів залучення молоді до прийняття управлінських рішень у закладах вищої освіти застосовувалися: системний підхід, який дозволив детально розглянути та проаналізувати елементи управлінської діяльності різних рівнів на рівні держави та закладів вищої освіти; метод порівняння, – з метою виявлення нових механізмів залучення молоді до прийняття управлінських рішень, було порівняно міжнародний та український досвід, з результатів якого було запропоновано нові механізми залучення молоді; методи систематизації та узагальнення, – для визначення організаційної структури студентських об'єднань в Україні та окремо в КПІ ім. Ігоря Сікорського; аналітичний і структурно-логічний, – для побудови основної частини тексту, висунення тверджень на основі яких було розроблено платформу для студентів КПІ ім. Ігоря Сікорського, загальні висновки та рекомендації; метод обґрунтування – для пояснення та чіткого представлення аргументів щодо

висвітлених недоліків залучення молоді до прийняття управлінських рішень у КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Наукова новизна дослідження полягає у наступному:

вперше:

- запропоновано створення платформи «Можливості студентства КПІ ім. Ігоря Сікорського» для студентів КПІ ім. Ігоря Сікорського, що зможе посприяти покращенню залучення молоді до прийняття управлінських рішень;

удосконалено:

- механізми оптимізації процесу залучення молоді до прийняття управлінських рішень, які передбачають: проведення міжнародних програм, конференцій, що спрямовані на обговорення загально важливих питань, створення он-лайн платформи для спілкування з молоддю, створення молодіжних організацій та парламентів та інші;
- дістало подальшого розвитку:
- класифікація типів студентських об'єднань, яка на відміну від інших більш чіткіше описує характер та напрями діяльності студентів у закладах вищої освіти: органи студентського самоврядування, профспілки, студентські низові ініціативи, студентські організації за різним фаховим спрямуванням, об'єднання за інтересами, громадські студентські організації;
 - підхід до вивчення закладів вищої освіти, який висвітлює останнє як платформи для самореалізації молоді і надає підйом по соціальну ліфту та сприяє професійному зростанню;
 - принципи ефективної взаємодії органів влади та молоді, до яких віднесено: сприяння кращим рішенням, підвищення ефективності, зміцнення потенціалу молоді громади, позитивний розвиток молоді здібної до управлінської діяльності;

- структура органів студентського самоврядування КПІ ім. Ігоря Сікорського, яка дозволяє прослідкувати складність системи управління на рівні студентських об'єднань.

Практичне значення отриманих результатів полягає у вивченні механізмів залучення молоді до прийняття управлінських рішень у закладах вищої освіти. Крім того, розроблені рекомендації для покращення ефективності залучення молоді, як на теренах України, так і в закладах вищої освіти. Запропоновано створення в КПІ ім. Ігоря Сікорського платформи для молоді «Можливості студентства КПІ ім. Ігоря Сікорського». Визначено, що дана платформа дозволить збільшити цікавість молоді до займання активної позиції в Університеті, участі у житті студентів.

Розроблені рекомендації щодо вдосконалення механізму залучення молоді до прийняття управлінських рішень були представлені на розгляд керівництву Департаменту навчально-виховної роботи КПІ ім. Ігоря Сікорського, яким визнано можливість практичного застосування в майбутньому пропозицій при розробці нового веб-сайту Департаменту (акт впровадження від 05.12.2019 р., № б/н).

Апробація результатів магістерської дисертації.

Результати дослідження оприлюднені на 1 міжнародній та 1 Всеукраїнській конференціях. Зокрема на науково-практичній конференції за міжнародною участю «Актуальні питання підготовки фахівців у сфері публічного управління та адміністрування» (1-2 листопада 2018 р., м. Київ) та Всеукраїнської науково-практичної конференції «Публічне управління в системі координат: демократія, децентралізація, місцеве самоврядування» (18 жовтня 2019 р., м. Мелітополь).

Публікації.

За результатами дослідження підготовлено 2 публікації (тези доповіді на конференцію), які прийняті до друку.

1. Прищепа В.А. Актуальні шляхи залучення обдарованих молодих осіб на державну службу. *Актуальні питання підготовки фахівців у сфері публічного управління та адміністрування*: матеріали щорічної наук.-практ.

конф. за міжнар. Участю (Київ, 1-2 лист. 2018 р.) Київ: НАДУ, 2018 – Т.1. С. 328 – 340.

2. Прищепа В.А. Впровадження міжнародного досвіду щодо молоді до прийняття управлінських рішень в Україні. *Публічне управління в системі координат: демократія, децентралізація, місцеве самоврядування: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Мелітополь, 18 жовт. 2019 р.)* Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2019. – С. 83 - 86.

Структура магістерської дисертації.

Магістерська дисертація складається зі вступу, трьох розділів, дев'яти підрозділів, висновків та рекомендацій, списку використаних джерел та 7 додатків. Загальний обсяг роботи становить 112 сторінок, в тому числі список використаних джерел на 10 сторінках, що містить 89 найменувань, та додатки на 7 сторінках.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ В СИСТЕМУ УПРАВЛІННЯ

1.1. Теоретико-методологічні підходи до формування понять «управлінське рішення» та «прийняття управлінських рішень»

Сучасні світові виклики, ставлять перед нашою державою нові вимоги щодо реалізації державної молодіжної політики. Це аргументовано тим, що воно в будь-якому випадку несе за собою результат та відповідальність. Усвідомлення розуміння самого процесу прийняття рішення, його етапів та наслідків є важливим.

Більш детально проаналізовано зміст таких понять як «рішення», «управлінські рішення» та «прийняття управлінських рішень».

Категорія «прийняття управлінських рішень» містить в собі декілька термінів. Серед таких термінів є: рішення, управлінське рішення, прийняття управлінських рішень. Науковці, під терміном «рішення», зазвичай мають на увазі продуману дію, або певний намір, що спрямований на здійснення конкретних дій, що мають бути реалізовані окремим способом. Зазначається, що це дії, котрі зорієнтовані на досягнення конкретних цілей чи цілі. Більшість з них притримуються думки, що рішення – творчий процес вибору певного варіанту (альтернативи) дії із значної кількості можливих, які спрямовані на досягнення певної цілі.

Зазначається, що «управлінські рішення» – це вольовий акт втручання суб'єкта управління в діяльність об'єкта управління для виходу із певної виробничо-господарської чи іншої ситуації [63]. Відповідно, таке рішення є вихідним результатом попереднього пошуку правильного виходу з ситуації, з урахуванням можливих дій, групи об'єкта управління. При цьому, зазначається, що прийняття управлінських рішень - визначальний процес управлінської

діяльності, оскільки формує напрямки діяльності організації та її окремих працівників [64].

Прийняття управлінських рішень є досить складним процесом, який може бути спричиненим зовнішніми та внутрішніми чинниками. Він включає в собі декілька етапів, які в свою чергу, містять ряд дій, що допомагають утримувати певну раціональність протягом усього процесу.

Прийняття управлінських рішень відбувається в декілька етапів. Дані етапи представлені у таблиці 1.1..

Таблиця 1.1.

Процес підготовки та прийняття управлінських рішень [63]

Етап		Дії
I	Підготовка і прийняття рішення	<ul style="list-style-type: none"> - діагноз проблеми; - накопичення інформації з проблеми; - розробка альтернативних варіантів вирішення проблеми; - оцінка альтернативних варіантів; - вибір кращої альтернативи та прийняття рішення.
II	Реалізація рішення	<ul style="list-style-type: none"> - доведення прийнятого рішення до виконавців; - планування узгодженості їх взаємодії; - контроль процесу виконання рішення.
III	Оцінка результатів	<ul style="list-style-type: none"> - аналіз результатів реалізації прийнятого рішення; - оцінка ефективності прийнятого та реалізованого рішення.

Як було зазначено попередньо, перед прийняттям рішення потрібно усвідомити та визначити поставлену проблему. Після чого, треба зібрати якомога більше інформації у вигляді вивчення відповідної літератури, законодавчої бази щодо даної проблеми. Далі, постає необхідність визначити в чому її конкретна сутність, чи вона регулярна, чи разова, яка мета вирішення даної проблеми, які наявні ознаки даної проблеми та інше.

На етапі підготовки та прийняття рішення, розробляються альтернативні варіанти розв'язання проблеми. За допомогою різних методів аналізу було досліджено, що при урахуванні багатьох факторів зовнішнього середовища в якому зафіксована проблема, розробляється якнайбільша кількість альтернатив.

До методів аналізу проблеми відносяться методи:

- індивідуального творчого пошуку (аналогії, інверсії, ідеалізації);
- колективного творчого пошуку («мозковий штурм», «конференція ідей», метод «колективного блокнота»);
- активізації творчого пошуку (метод контрольних запитань, метод фокальних об'єктів, метод морфологічного аналізу) [38].

При цьому, також враховуються цілі організації / установи, ресурси, інші специфічні фактори та особливості, які підходять до окремої проблеми. Серед таких є: особливості галузей, регіонів, громадської думки та інші.

Після детального аналізу проблеми, наступним етапом є генерування можливих варіантів вирішення проблеми. Для чіткішого розуміння важливості кожної, попередньо вказаної, альтернативи, необхідно оцінити їхні складові, такі як кошти, ризик, витрати ресурсів, засоби і так далі, а також порівняти між собою.

При розгляді варіантів проекту рішення важливо:

- виключити явно нераціональні й нежиттєві;
- порівняти альтернативні варіанти за показниками і відібрати ті, що мають переконливу перевагу;
- проаналізувати обґрунтування варіантів з точки зору повноти, якості й достатності використаної інформації;

- вивчити реалістичність запропонованих варіантів стосовно до умов їх реалізації, обставин і чинників, які можуть позитивно або негативно вплинути на виконання рішення [39].

Досліджуване обґрунтування управлінських рішень вказує на те, що на даному етапі можна використовувати різні методи, які наведені на рисунку 1.1..

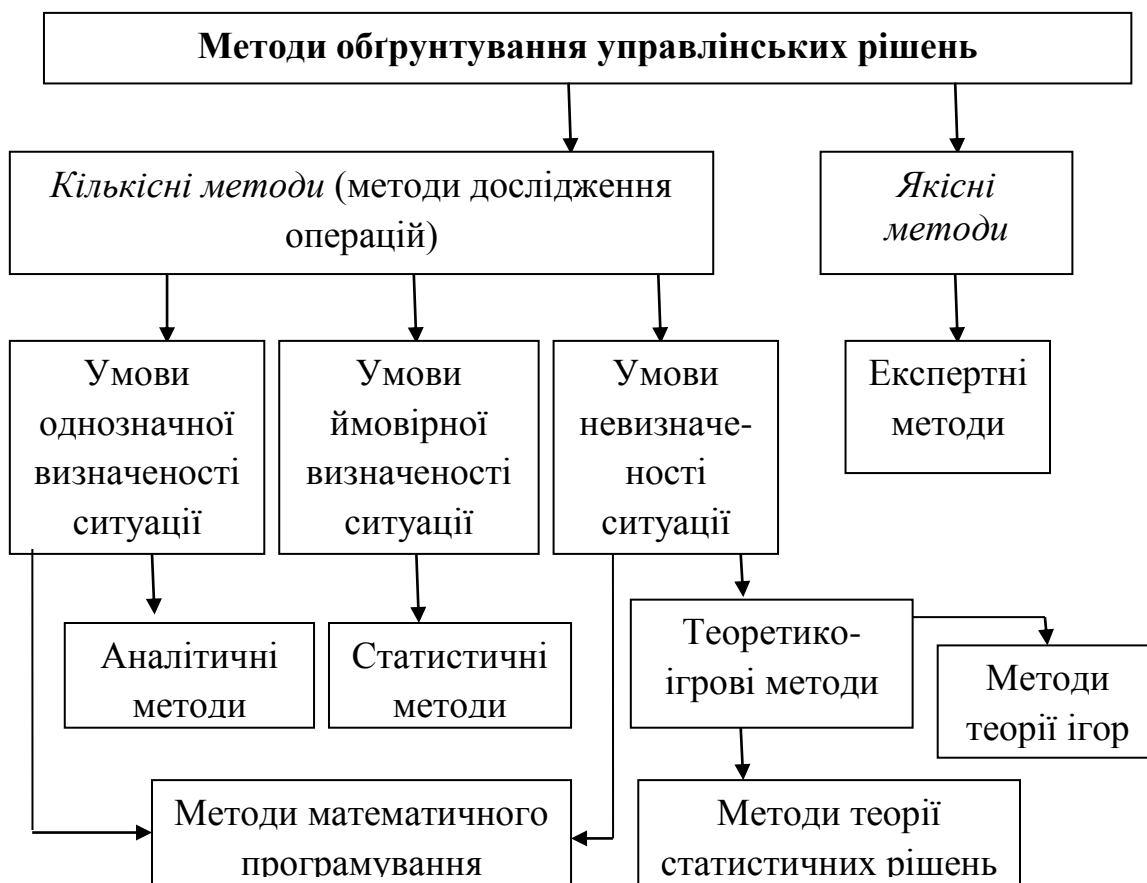

Рис. 1.1. Методи обґрунтування управлінських рішень [37]

Відповідно до рисунку 1.1., можна визначити, що до аналітичних методів відносяться: платіжна матриця, дерево рішень, рентабельність, точка беззбитковості, окупність, методи математичного програмування; до статистичних методів: статичні критерії оптимізму, песимізму, коефіцієнту оптимізму, рівнозначного рішення, жалю, тощо; до експертних: просте ранжування та вагові коефіцієнти [63].

На виході попередньо вказаних методів, результат – це не шаблонні рішення та відібраний, з різних альтернатив, найкращий варіант. При цьому, можливий такий хід подій, коли серед визначених альтернатив неможливо чи неефективно обирати лише одну. У такому випадку, є доцільним об'єднати декілька з найбільш конструктивних та раціональних складових пропозицій серед усіх альтернатив. На прикінцевому етапі виходить найбільш оптимальне та підходяще рішення.

Перед кінцевим прийняттям рішення, необхідно погодити даний проект з підрозділами та органами зацікавлені в даному проекті. Проте, обов'язковим є «завізувати», тобто погодити проектне рішення з компетентною особою. Потрібно презентувати їй проект-рішення, яке буде просуватися далі лише після поставленого підпису компетентної особи. Як наслідок, жодні зміни не можуть бути внесені до проекту. Далі проект-рішення подається у вигляді наказу, розпорядження тощо, керівництву структури, в якій приймається рішення.

Згідно Постанови Кабінету Міністрів від 11 грудня 1999 р. N 2263 «Про затвердження Типового регламенту місцевої державної адміністрації», при поданні проекту-розпорядження, додається довідка про погодження проекту та пояснювальна записка в якій йдеться про:

- обґрунтування необхідності прийняття розпорядження;
- мета, завдання прийняття розпорядження;
- загальна характеристика та основні положення проекту розпорядження;
- стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання;
- фінансово-економічне обґрунтування (у разі, коли розпорядження вимагає матеріально-фінансових витрат);
- прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття розпорядження [23].

З вищесказаного визначено, що процес прийняття рішення також вміщує декілька основних складових. На початковому етапі проект рішення оцінюється колегією з урахуванням їхніх рішень. Вона складається з голови, заступників,

керівників та інших посадових осіб. Наступними виділено: процес обговорення, під час засідання колегії; прийняття рішення; внесення останніх правок до проекту та оформлення документу; затвердження рішення.

На етапі реалізації рішення, координуються зусилля багатьох людей. Відповідальний за виконання рішення повинен мотивувати, зацікавити людей у даній діяльності, розпланувати дії, розділити обов'язки та налагодити комунікацію між учасниками. Після цього, контролюється хід виконання рішення. Для цього важливо визначити показники за якими буде відслідковуватись результат та визначити можливі дії у разі безрезультативності після прийняття рішення.

Таким чином, залучення молоді до прийняття управлінського рішення може відбуватись на будь-якому етапі: підготовка та прийняття рішення, реалізація та оцінка результатів. Проте, найбільш поширеним є залучення молоді на початкових етапах прийняття рішення. Саме в такому випадку, від початку й до кінця, може бути врахований погляд молоді на проблему: щодо оцінки ситуації, визначення головних проблемних місць, розробка альтернативних варіантів вирішення проблеми та інше. Досліджено, що це мотивує, до подальшої роботи. Молодь відчуває свою значимість, що їхня думка може бути взята до уваги та вона зможе посприяти прийняттю рішення на державному рівні.

1.2. Теоретичні та правові засади залучення молоді до прийняття управлінських рішень

На сьогоднішній день, до державного управління та формування державного службовця висуваються нові вимоги до державних службовців з новими компетенціями. Таким чином, залучення талановитої молоді до державної діяльності та поєднання досвіду старшого покоління з інноваційним мисленням молодих, дає можливість перетворити систему управління на живу

органічну структуру. Як результат, вона буде ефективним механізмом регулювання суспільних відносин та вчасно реагує на потреби суспільства.

Як зазначалося вище, сьогодення державна молодіжна політика направлена на активне залучення молоді до прийняття управлінських рішень, на створення правових основ оновлення управлінських кадрів державної служби, розробки та впровадження державних, галузевих, регіональних програм щодо залучення молоді до державної служби. В свою чергу дана дія, щодо залучення молоді до прийняття управлінських рішень дає їм можливість розвивати навички управлінського характеру. В подальшому, це призводить до виходу високо кваліфікованих кадрів.

Міністерство молоді та спорту України протягом двох сесій у Києві та Львові, разом Дитячим фондом Організації Об'єднаних Націй в Україні та спільно з представниками органів державної влади, місцевого самоврядування, громадських організацій, молодіжних консультативно-дорадчих органів, науковців та активної молоді з різних регіонів, розробили модель участі молоді в процесі ухвалення рішень на національному, регіональному, місцевому рівнях [40].

Провівши детальний аналіз цього документу, було визначено, що відповідно до даної моделі (Додаток А), молодь стає значною ланкою у прийнятті управлінських рішень. Варто зауважити, що їхня думка стає досить важливою та потрібною. Підставою цьому є: покращення якості прийнятих рішень щодо питань молоді, підвищення молодіжної активності в громадських питаннях, сприяння утворенню покоління «розробників» політики та ухвалення думок різних молодіжних соціальних груп. Чітко прослідковуються ієрархічні рівні залучення молоді до управління від місцевого до національного.

На місцевому рівні, завданнями моделі участі молоді є утворення потрібних умов не замкнутої двосторонньої комунікації та спільної роботи між органами влади, органами місцевого самоврядування та молодими особами. Разом з тим, це також сприяє підвищенню ролі молоді в громаді, надання їм можливості ініціювати рішення у своїй громаді, можливість адаптації у

молодіжну політику щодо реальних потреб сьогодення, створення такого рівня життя при якому молодь не бажатиме переїжджати, а також утворення середовища з можливістю соціального росту та розвитку.

При розгляді регіонального рівня висвітлюється те, що його завдання перекликаються з місцевим рівнем, проте, вони є більш масштабними. З цієї причини, серед нових завдань зазначеними є: звернення уваги щодо питань які стосуються молоді, збільшення впливу молодих людей на створення та втілення в життя державної політики в різних сферах життя на регіональному рівні. У наслідок цього, відбувається вплив на місцевий рівень, який був згаданий вище. На місцевому та регіональному рівнях органи місцевої виконавчої влади та місцевого самоврядування забезпечують участь молоді та взаємодію з молоддю

Проаналізувавши національний рівень, було встановлено, що усі завдання безпосередньо залежать від якості їхнього виконання на двох попередніх рівнях. Завдяки цьому, визначено, що це вже більш глобальний масштаб, який дозволить змінити та залучити якомога більше молоді до ухвалення рішень. На цьому рівні спостерігаються завдання щодо відкритості горизонтальної та вертикальної комунікації між державою та молоддю, залучення молоді до вирішення питань політики щодо молоді та управлінського процесу в цілому, донесення їхньої думки щодо соціально-економічних питань до органів законодавчої та місцевої влади [41, с. 2]. На даному рівні, забезпеченням участі молоді та взаємодією з останнім займається Верховна Рада України, центральні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування.

Відповідно до вище сказаного, було виявлено, що до суб'єктів, які сприяють участі молоді в ухваленні рішень та взаємодії з молоддю на всіх рівнях:

- серед молодіжних представництв, задіяні молодіжні консультативно-дорадчі органи;
- серед інститутів громадянського суспільства: громадські об'єднання, що здійснюють діяльність у сфері молодіжної політики (громадські

- організації, асоціації, спілки, товариства; молодіжні політичні громадські організації тощо); органи учнівського та студентського самоврядування;
- серед молодіжної інфраструктури – молодіжні центри [41, с. 4].

Однак, як було зазначено вище, молодь може бути залучена до ухвалення рішення на будь-якому з етапів. Це залежить від загальних обставин, проблеми та деяких інших факторів. З цієї причини, було визначено, що залучення молоді відбувається з початкових етапів. Це дає можливість подивитись на проблему очима тих, хто в ній перебуває. Тому, у моделі залучення молоді до ухвалення рішень, Міністерство молоді та спорту України вказує окремі рівні залучення молоді та інструменти (Додаток Б).

Серед основних рівнів виділеними є: інформування, консультування, діалог та партнерство. Щодо першого, мається на увазі доступ до інформації повинен бути завжди. Він проходить через різні інструменти. Наведено декілька прикладів, серед яких є: листи громадським об'єднанням, органам місцевого самоврядування, соціальні мережі, розсилки електронною поштою, висвітлення інформації на веб-сайтах місцевих органів виконавчої влади, громадських лідерів, органів місцевого самоврядування та інші. Встановлено, що це дає обізнаність у процесі.

Під час другого рівня – консультування – з'являється можливість для молоді висловити власні думки, пропозиції, зауваження тощо, щодо окремих питань. Не відіграє ролі те, чи молодь знаходиться в осередку молодіжної організації чи спілки, увага концентрується на донесенні певної інформації до органів влади. Це не повинно ставитись в окремі часові рамки, а повинно слугувати чіткому роз'ясненню проблеми. На цьому етапі виникає відчуття довіри, що дає змогу зміцнити подальшу співпрацю. Досить популярними є консультації у таких формах як: форуми, засідання, консультації з представниками молодіжних громадських організацій, окремих представників молоді, молодіжних центрів, консультації в електронній формі, опитування молодих осіб тощо. Тобто, основним на даному рівні є зворотній зв'язок.

Рівень «Діалогу» передбачає обмін думками, якщо цього потребує одна з сторін, які співпрацюють між собою. Чіткий результат може бути досягнутий у випадку створення потрібної структури. У зв'язку з цим, основною ціллю було виділено конкретні результати співпраці, що створені за допомогою узгоджень сторін. До цілі віднесені: відкриті слухання, засідання та публічні заходи, відкритий зв'язок з органами влади, підтримка адвокаційних кампаній формальних і неформальних груп молоді, молодіжні групи чи комітети, громадські обговорення, тощо [41, с. 7].

Як результат, останнім рівнем виділено «Партнерство». Він є вищою формою участі молоді. У цьому випадку, влада взаємодіє з молодіжними організаціями, при цьому останні залишаються незалежними. Кожна з сторін має право на ініціювання щодо обговорення окремих питань, рішень та інше. Окремі представники з громадськості мають право закликати до прийняття управлінських рішень. З вище сказаного було зроблено висновок, що на рівні партнерства спостерігаються такі інструменти участі, як: кооперація щодо реалізації молодіжних рішень та заходів, сумісна розробка проектів, оцінка результатів та взяття до уваги рекомендацій від молоді щодо покращення ефективності рішень і заходів місцевої влади і так далі.

Задля більш детального розгляду залучення молоді до прийняття управлінських рішень органами місцевого самоврядування, було розглянуто наступну п'ятирівневу модель, що наведена на рисунку 1.2..

Рис.1.2. Рівні взаємодії молоді з органами місцевого самоврядування [34, с. 2].

Звернуто увагу на те, що дана модель розглядається знизу вгору. Відповідно перший рівень – забезпечення інформацією. Інструменти, що використовуються на даному етапі були зазначені попередньо. Різні типи поширення інформації мають власні переваги та недоліки, тому їх ці типи потрібно поєднувати.

Під час обміну інформацією, відбувається процес взаємодії – зворотній зв'язок між органами влади та молоддю. Врахування окремих думок та поглядів владою, на цьому етапі дає свої переваги. Це послугує покращенню управлінських рішень, а також є основою розроблення рішень. Відповідно до цього, молодь стає рушійною силою, що вказує на найнагальніші проблеми. Для надання інформації владі, проводяться мітинги, надсилаються листи, петиції та інше.

Третій рівень вказує на те, що молодь може давати свої ідеї щодо висунутих проблем, а також вести постійний діалог з органами влади. Це відбувається у зв'язку з включенням молоді до громадських рад, палат, участі молоді у роботі місцевих органів, тощо. При цьому, даний рівень має відбуватись до ухвалення органами окремого рішення, для того, щоб молодь могла дати свої погляди щодо окремої проблеми. Варто вказувати не лише формальність проведення таких заходів, але й їхню майбутню реалізацію. Це

зроблено через те, що мотивація молоді у діяльності щодо прийняття управлінських рішень може знижуватись.

Участь молоді у прийнятті рішень є досить важливим рівнем. На ньому молодь є залученою повним чином та її думки рахуються почутими та розглянутими. В свою чергу, це породжує усвідомленість та відчуття відповідальності за процес прийняття управлінських рішень. Надалі, це виховує розуміння роботи органів влади в цілому та підвищує залученість молоді до громадської діяльності. Таким чином, задля досягнення такого рівня взаємодії повинен бути певний етап підготовки та налагодження зв'язку у вигляді тимчасових комітетів, нарад, громадських слухань тощо.

Було зупинено увагу на останньому рівні – безпосереднє ухвалення рішень. Під час його імплементації, молодь може приймати рішення, що мають відношення до питань місцевого самоврядування. Знаходячись на даному етапі, молодь виступає у ролі кваліфікованих кадрів для державної служби.

Прикладом слугує 5 об'єднаних територіальних громад, на Чернігівщині, які розпочали створення молодіжних рад. Серед них Кіптівська, Корюківська, Лосинівська, Сосницька та Коропська. Створені молодіжні ради в даних громадах – дієвий механізм залучення молоді у процесах прийняття рішень. Причиною цьому, є дієві результати командної роботи громадських активістів, місцевої влади та молодіжних організацій. Молоді лідери цих об'єднаних територіальних громад відтепер мають доступ до місцевої влади та можуть напряду обговорювати з нею найбільш важливі питання, ділитися інноваційними ідеями та допомагати розвиватися своїм громадам [31].

Отже, з вище наведено, було зроблено висновок, що рівні та інструменти залучення молоді до прийняття управлінських рішень є досить різні, проте дієві. Всі вони мають свої переваги та недоліки, саме тому їх варто використовувати змішуючи та доповнюючи один одного.

1.3. Особливості залучення молоді до прийняття управлінських рішень у державній молодіжній політиці

Державна молодіжна політика є своєрідним напрямом в діяльності державної справи, в Україні. Її відтворення відбувається в питаннях, що стосуються молодих людей. Неодмінними парадигмами в здійсненні політики щодо молоді є включення до спектру управлінського впливу, історичних, економічних, культурних, соціальних спроможностей держави, досвіду держави у підтримці молодих у всьому світі.

Було акцентовано увагу на терміні «державна політика». Під державною політикою варто розуміти системи державного управління розвитком країни, а також комплекс ціннісних цілей, державно-управлінських заходів, дій, рішень, послідовність та контроль реалізації останнього, тобто цілей, які були поставлені державною владою.

Під терміном «молодь» розглядається окрема, соціально-демографічна група, що через поєднання особливостей соціального стану, вікових характеристик виділяється з поміж інших. Молодь нашої сучасності проходить період від навчання в школі, університеті, отримання незалежності від батьків, здобуття стабільної професії, вступ у шлюб. У зв'язку з цим, через соціальні статуси, певні інші фактори, що настають неодноразово, а також з розвитком усього суспільства, в нашій державі вікова категорія молоді коливається від 14 до 35 років. При цьому, державна молодіжна політика поширюється на всю молодь, незалежно від різних факторів: освіти, раси, фінансового забезпечення, соціального стану, релігії, національності, мовленнєвої приналежності, походження, статі, роду діяльності.

На основні вищесказаного, було визначено, що політика щодо молоді – це «системна діяльність держави у відносинах з особистістю, молоддю, молодіжним рухом, що здійснюється в законодавчій, виконавчій, судовій сферах і ставить за мету створення соціально-економічних, політичних, організаційних, правових умов та гарантій для життєвого самовизначення,

інтелектуального, морального, фізичного розвитку молоді, реалізації її творчого потенціалу як у власних інтересах, так і в інтересах України» [25].

Державна молодіжна політика розповсюджується на всі галузі державної діяльності та містить причинно-наслідковий зв'язок з всім, що відбувається в державі. Окрім охоплення сфер державної діяльності, вона має зв'язок з усіма сферами життєвої діяльності молодих осіб. До таких віднесеними є: проблеми з вихованням та формуванням молодих людей, як фізичне так й духовне, усвідомлення самого себе як особистості, отримання знань, розуміння позиції та значимості молоді в суспільстві, процес соціалізації. За словами дослідника В. А. Головенько: «Молодіжна політика є сукупністю дій всіх державних і громадських інституцій, проте кожен її суб'єкт, соціальна інституція здійснює її диференційовано відповідно до своїх потреб і можливостей з урахуванням місцевих умов» [44].

Було виокремлено ряд завдань політики щодо молоді, до яких відноситься: включення молодих осіб до розвитку економіки держави; національно-культурній реактивізації нашого народу, включаючи, сприяння формування обізнаності щодо актуальних питань в державі, активізації традицій, відновлення особливостей націй та етносів; надання послуг соціального характеру для того, щоб молодь набувала духовного та фізичного розвитку, навчання, виховання, підготовці професійної спрямованості; підтримка молодих осіб в самоактуалізації й втіленні їх творчих спроможностей та власних ініціатив; формування позитивних умов середовища держави, для забезпечення молоді та можливості молоді забезпечити самих себе, в тому числі й підтримки матеріальних та правових гарантій. Серед цих завдань не можна виділити основні чи другорядні. Всі вони відіграють певну роль в різних сферах, які за собою ведуть до певних наслідків.

Було розглянуто принципи державної молодіжної політики. Кожен з них є важливим та їхнє дотримання є вагомим. Одним з принципів є захист громадян, як соціальний так і правовий. Оскільки це є певною початковою платформою утворення потрібних умов для розвитку молоді та її подальшого діяльнісного

процвітання. Відповідно до цього, неабияка увага присвячується особам до 18 років. Наступним принципом є уважність, дослухування - пошана до думок, уявлень молоді. Молодь - це невід'ємна частина суспільства, в якій присутня стверджена думка та розсуд щодо окремих суспільних, політичних, та питань іншого характеру.

Відповідно до вище сказаного, було зупинено увагу на такому принципі як допомога, стимулювання молодих осіб в проявленні діяльності та ініціативи в різноманітних напрямках життєдіяльності громадян держави. Під останнім принципом, було зазначено надання молоді можливості та прав для участі в програмах й інших заходах, що орієнтовані на покращення, зміни, реалізації програм в суспільному житті, в тому числі, й в житті молоді.

Важливим питанням в контексті політики щодо молоді є її головні напрями діяльності, що мають безпосередній зв'язок з поставленими завданнями. Ключовими термінами є: розвиток, захист, забезпечення, створення, формування та охорона. До перших двох термінів, віднесено «розвиток і захист інтелектуального потенціалу молоді, поліпшення умов і створення гарантій для здобуття молоддю освіти, спеціальної професійної підготовки та перепідготовки» [25]. Щодо наступного – «забезпечення», то це підтримка та допомога молоді у питаннях щодо захисту її прав та зайнятості, при цьому враховується економічна зацікавленість.

З проведеного аналізу було виявлено, що четвертий термін «створення», вказує на утворення потрібних умов, які сприяють здобуттю культурних та духовних цінностей нашого народу та їх реактивізації. Термін «формування» має на увазі створення у молоді гордості за свою націю, патріотизм, відчуття готовності до захисту незалежності України. Під останнім терміном – «охорона», було висвітлено забезпечення задовільного стану здоров'я молоді на даний момент та в майбутньому, формування у молодого покоління бажання до різностороннього розвитку, як фізичного, так і духовного.

Державна молодіжна політика функціонує завдяки своєрідним механізмам управлінської діяльності. Під терміном «механізми» було

визначено «сукупність процесів, прийомів, методів, підходів, за допомогою яких відбувається рух всієї системи і здійснюється досягнення певної мети» [65, с. 2].

Політика щодо молоді має певні шляхи формування та реалізації. По-перше, сюди було віднесено затвердження на законодавчому рівні документів, щодо реалізації молодіжної політики. Серед таких документів необхідно зазначити законодавчі акти, рішення державних органів. По-друге, щорічне проведення слухань в приміщенні Верховної ради України, що проводяться з підготовкою доповіді Президента України, з приводу ситуації в державі щодо молоді. По-третє, в усіх органах та структурах, що працюють з питанням молоді, проводиться певний ряд робіт. По-четверте, формування та відтворення даної політики проходить через утворення спеціальних служб соціального напрямку, що допомагають молодим людям та підготовлюють майбутніх працівників в даній сфері. По-п'яте, сюди віднесені створення та втілення програм з конкретними цілями на все-державному рівні. По-шосте, держава виділяє кошти для забезпечення фінансової підтримки та залучення матеріальних та фінансових ресурсів від інших юридичних та фізичних осіб, які зацікавлені в діяльності що пов'язана з молоддю. По-сьоме, це утворення фондів для підтримки державної молодіжної політики.

Одним з таких механізмів є організаційно-управлінський. Організація державного управління в межах політики щодо молоді реалізується за допомогою системи органів держави, що працюють з молоддю, соціальних служб та молодіжної інфраструктури, діяльність яких є законодавчо регламентованою. Реалізуючи власні компетенції відповідно своїм функціям, органи управління приймають державно-управлінські рішення зі створення правового, організаційного, політичного, економічного, середовища для реалізації даної політики на кожному всіх державних рівнях. В цьому випадку така молодь є об'єктом впливу та приймає відповідну участь у здійсненні молодіжної політики. В свою чергу, це гарантує зворотний зв'язок, відклик на

діяльність втілюваної політики. Таким чином, утворюється комунікативний взаємозв'язок суб'єкту і об'єкту управління.

Було зроблено висновок, що молодіжна політика має зв'язок з різними сферами діяльності в державі та її напрями спрямовані на залучення різних сфер. Завдання, принципи, напрями та механізми політики щодо молоді знаходяться у кооперації та спрямовані в один напрямок – реалізація мети даної політики.

Державна молодіжна політика, як і будь-яка інша сфера діяльності має свої етапи зародження, впровадження та реалізації, має певну хронологію. На основі державної діяльності, це розглядається в контексті створення, затвердження, змін певних законодавчих актів.

Було висвітлено нормативно-правову базу державної молодіжної політики. Її початок був закладений в 1991 році, в незалежній Україні. Першим актом про молодіжну політику в суверенній Україні стала Декларація «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні» від 15 грудня 1992 року [26]. Незабаром, 5 лютого 1993 року вийшов документ під назвою Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» [1]. Ці документи хоча, й були затверджені більше двадцяти років тому, з змінами, що були внесені протягом певного проміжку часу, діють й до сьогодні. Вони стали базовими для діяльності даної політики. З початку затвердження, в них були вказані роз'яснення головних термінів, що мають місце в правових актах молодіжної політики. Так само, як і на сьогоднішній день, там були описані основні принципи, механізми, напрями щодо результативного відтворення.

Впродовж п'яти років після затвердження вищевказаних документів, законодавчих актів, що відносяться до молодіжної політики не видавали. Діяльність зосередилась на стороні виконавчої влади. Після певного проміжку часу було створено підвідділи з реалізації політики щодо молоді, які створювали однорідну та дієву управлінську систему.

Наступний законодавчий акт був виданий 1 грудня 1998 року, його назва: Закон України «Про молодіжні та дитячі громадські організації». Він розкриває основні ознаки правових та організаційних принципів формування та діяльності дитячих та молодіжних громадських організацій, а також державні запевнення забезпечення їх діяльності [2]. На даний момент він є чинним, хоча декілька разів проводилось редагування. В даному законі вперше вказувалось про участь молодіжних громадських організацій в ухваленні рішень з питань політики щодо молоді, а також форми підтримки молодих осіб державою, як фінансово, так і іншими методами. В ньому висвітлено статус, права, принципи утворення організацій серед молоді, в тому числі й їхня відповідальність за недотримання законодавчих актів та інше.

На основі проведеного аналізу визначено, що з прийняттям цього закону робота представників виконавчої влади стосовно молодих осіб стала більш дієвою. Через певний проміжок часу прийняли декілька нормативно-правових актів, що повинні були нести за собою більше відповідальності та посилення владних органів щодо здійснення даної політики. У зв'язку з цим, Кабінетом Міністрів України була затверджена постанова «Про стан реалізації молодіжної політики», від 18 червня 1999 року [14]. В документі перелічено ряд діяльностей, що посприяли активізації роботи, та вказані негативні тенденції в галузі освіти, влаштування на роботу, соціального захисту молоді, підготовки до оволодіння професією. Через вказані негативні тенденції було постановлено ряд заходів, що сприяли б активізації роботи щодо відтворення даної політики та включенню молоді до громадського життя.

Через декілька місяців після затвердження постанови, 6 жовтня того ж року, були прийняті 2 укази і 1 розпорядження Президента України. Ними були: Указ Президента України «Про першочергові заходи щодо реалізації державної молодіжної політики та підтримки молодіжних громадських організацій», Указ Президента України «Про заходи щодо забезпечення працевлаштування молоді», від 6 жовтня 1999 р. [7 - 8]. Розпорядження Президента України «Про сприяння розвитку молодіжного житлового

будівництва» від 6 жовтня 1999 р. [27]. Звертаючись до першого, то в ньому передбачались різноманітні заходи організації та фінансування діяльності щодо молоді, а також покращення відтворення останнього. Зміст другого документу полягав у ряді завдань задля покращення правової та нормативної бази, контролюванні процесу допомоги працевлаштування молодих осіб та допомоги з приводу цього питання на різних рівнях. В розпорядженні вказувалось про вирішення питання щодо житла молодих сімей, шляхом певних змін.

З огляду на те, що в той період, з дня отримання статусу незалежності України, проводились треті вибори Президента, інтерес щодо питань молоді, зокрема молодіжних проблем, зменшився. У відповідності з цим, наступний законодавчий акт був виданий лише через 6 місяців. Указ Президента «Про додаткові заходи щодо державної підтримки обдарованої молоді» був прийнятий 24 квітня 2000 року. Ціль указу полягала в збереженні та розвитку творчого потенціалу нації, формування в суспільстві сприятливих умов для становлення особистості та підтримки обдарованої молоді [9]. В ньому постановлено, що з 2001 року потрібно було заснувати гранти для обдарованої молоді та вказувались дії, що потрібно було зробити Кабінету Міністрів України та іншим установам держави, протягом першої половини 2000 року.

З 2002 року діяльність державних органів влади з питань молоді погіршилась та були набуті окремі проблеми. 29 липня, того ж року, Кабінетом Міністрів було затверджено Постанову «Про затвердження Державної програми забезпечення молоді житлом від на 2002 – 2012 роки» [16]. Проте, ця робота була досить вузького напрямку.

Пізніше, у 2003-му році 10 вересня постановою Кабінету Міністрів України було затверджено Програму підготовки та залучення молоді до державної служби та служби органів місцевого самоврядування, створення умов для її професійного зростання [17]. У документі вміщені завдання, матеріальне забезпечення та управління, очікувані результати та заходи здійснення Програми. Цей документ був аспектом виклику довіри в молодих людей до влади. Оскільки так молодь могла бачити перспективи в своїй

професійній та не тільки діяльності, що в майбутньому могло б дати їм шлях до місця державного службовця. Та в 2009 році цей документ було скасовано.

У тому ж році, 18 листопада схвалили Загальнодержавну Програму підтримки молоді на 2004-2008 рр., відповідним законом України. Її ціль полягала у створенні позитивних передумов для вирішення проблем, життєвої само актуалізації та самовизначення молодих людей [3].

2004 року було видано 2 законодавчих акти з питань щодо молоді. Першим була Постанова «Про Рекомендації парламентських слухань про становище молоді в Україні «Формування здорового способу життя української молоді: стан, проблеми та перспектив»», а на основі нього, 12 травня, прийняте розпорядження Кабінету Міністрів «Про затвердження заходів щодо державної підтримки розвитку молодіжного та дитячого туризму» [18; 28].

За останнє десятиліття в Україні було прийнято ще низку адміністративних актів, що сприяли підвищенню рівня державної молодіжної політики. Періодично затверджувались Програми діяльності на декілька років. Деякі з них були вказані попередньо.

В липні 2008 року був прийнятий указ Президента України «Про проведення у 2009 році в Україні Року молоді» [10]. Його основна ціль - покращення та підвищення ролі молодих осіб в утворенні незалежного громадянського суспільства, а також утворення таких специфік на території держави, в яких, належним чином, можна розвиватись інтелектуально, фізично і культурно.

Було звернуто увагу на документ, який затверджено 2009 року Кабінетом Міністрів України. Державна цільова соціальна Програма, що мала назву «Молодь України» на 2009-2015 роки, своєю основною ціллю перепліталась з Загальнодержавною Програмою підтримки молоді на 2004-2008 роки [24]. В даній Програмі 2009-го року було вказано 2 імовірні варіанти вирішення проблеми. Під першим варіантом було – здійснення регулярних заходів державними установами, за рахунок коштів держави. Другий варіант був пов'язаний з впровадженням новітніх технологій, що сприяли б взаємодії зі

всіма молодими особами та соціально направленими інститутами, що зацікавленні в вирішенні молодіжних проблем.

Відповідно до Програми на 2009-2013 роки, були внесені певні зміни та проведена низка дій. У зв'язку з цим, 29 червня 2011 року однією з постанов було затверджено певну кількість програм та заходів, що поширювались на всю державу, та були пов'язані з дітьми, молоддю, жінками та сім'ями. Щоб виконати попередньо вказані програми, молодіжним та громадським організаціям надавалась допомога. Назвою згаданої постанови: «Деякі питання надання молодіжним та дитячим громадським організаціям державної підтримки для виконання загальнодержавних програм і заходів стосовно дітей, молоді, жінок та сім'ї». Разом з внесеними змінами, цей документ є чинним й до сьогодні. З поміж затверджених програм та заходів вказані:

- Загальнодержавна програма «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 року, затверджена Законом України від 5 березня 2009 р. № 1065-VI.
- Заходи, передбачені Державною цільовою соціальною програмою «Молодь України» на 2016-2020 роки, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2016 р. № 148 [19].

Через декілька місяців після ухвалення попередньо вказаної постанови, 12 жовтня було затверджено порядок проведення конкурсу з визначення програм, розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання її яких надається фінансова підтримка [20]. Були вказані всі основні терміни, пояснення різних питань з підтримки фінансами. Було проаналізовано, що документ чинний й на сьогоднішній день,. Згідно з ним були прийняті різні проекти. Одним з таких в 2015 році було оголошено конкурс від Міністерства молоді та спорту України щодо вибору проектів, створених всеукраїнськими молодіжними та дитячими громадськими організаціями, яким у 2015 році надається фінансова допомога задля реалізації [44]. Метою конкурсу було втілення державної молодіжної політики за допомогою підтримки місцевих

громадських організацій для втілення в життя проектів, що спрямовані на соціальне становлення та формування молоді.

У ході дослідження було виділено нормативно-правовий документ – постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів державної політики з питань молоді та державної підтримки молодіжних та дитячих громадських організацій» від 22 лютого 2012 року [21]. Незалежно від корегування, він діє й сьогодні. Цей Порядок вказує як потрібно використовувати кошти, що передбачені у «скарбниці» держави, у зв'язку з програмою здійснення заходів з питань щодо молоді і дитячих громадських організацій.

Важливим питанням політики щодо молоді завжди є національно-патріотична тенденція в осередку молодих осіб. Таким чином, 12 червня 2015 року Президентом України було видано Указ «Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді» [11]. Головною ціллю було визначено співпрацю органів держави та громадськості з приводу питань, які пов'язані з нацією, патріотичністю, прищеплення у них цілісного розуміння їхньої держави та її суверенності, вистоявання демократичного вибору України та інше. Через певний проміжок часу, того ж року, було прописано та ухвалено Стратегію національно-патріотичного виховання в Україні. Реалізація цієї стратегії припадає на 2016-2020 роки. Встановлено, що її основна ціль - встановлення пріоритетів та основних напрямів національно-патріотичного виховання дітей та молоді, розвитку відповідних інститутів держави і суспільства, забезпечення змістового наповнення національно-патріотичного виховання [12].

Варто висвітлити те, що чи не найбільш актуальним документом державної молодіжної політики вважається Державно цільова соціальна програма «Молодь України» на 2016-2020 роки, затверджена 18 лютого 2016 року. Загальна назва даного акту: Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на

2016-2020 роки та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» [22]. Ціллю даної постанови було визначено утворення зручних умов для прояву себе як особистості та розвитку молоді, створення національно-патріотичної свідомості та громадянської позиції серед молодих людей.

У 2016 році затверджено наказ «Про затвердження Порядку реалізації програм проектів та проведення заходів державної політики у молодіжній сфері та сфері національно-патріотичного виховання». У документі вказано як і про міжнародні, так і про всеукраїнські проекти, розписані їхні сфери, а також межі витрат [13]. У 2017 році, була прийнята Постанова «Про рекомендації парламентських слухань про становище молоді в Україні на тему: «Ціннісні орієнтації сучасної української молоді» [15]. В документі описано становище ситуації з молоді в країні. Також надані рекомендації Президенту, Кабінету міністрів України та іншим державним установам, щодо покращення наявного становища.

У липні 2019 року, на сайті Міністерства молоді та спорту було опубліковано Проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки» [50]. А у жовтні цього ж року було опубліковано Проект «Стратегії розвитку молодіжної політики до 2030 року» [57].

З вище сказаного було зроблено висновок, що нормативно-правові акти державної молодіжної політики суверенної України брали свій початок з 1992 року. Серед них виокремлено: закони, укази, постанови й інше. Багато документів, що були затверджені в 90-х роках, включаючи зміни у них, діють й до сьогодні. Кожен з них залишив свій внесок в нормативно-правовій базі молодіжної політики України. Усі документи налаштовані на покращення, формування, створення, захист та інші позитивні дії по відношенню до молоді.

В даному розділі був вказаний не весь перелік документів, що були затверджені в проміжку двадцяти років. За даними наукової роботи 2013 року на тему: «Розвиток державної молодіжної політики: теорія, методологія, механізм реалізації», автором якої є Г. В. Коваль, вказано що більше 700

законів України та понад 700 підзаконних нормативних актів було видано відповідно до вирішення проблеми молодіжної політики [33, с. 119]. Відповідно до цього було зазначено, що за 5 років ця кількість ще збільшилась.

Варто акцентувати увагу на тому, що розвиток держави полягає у розробці стратегій та інших нормативно-правових актів за економічним, соціальним, політичним та іншими напрямками. Ключовим аспектом в розробці та провадженні таких дій та документів є думка молодого населення, яке проживає в теперішньому суспільстві. Визначено, що так є саме тому, що вони можуть подавати інноваційні ідеї та сприяти їхній реалізації. Таким чином, також було визначено, що участь молоді в прийнятті актуальних та релевантних рішень є досить ваговою. Найчастіше активна молодь залучена у різного роду молодіжні, студентські організації, які прямо чи опосередковано сприяють розвитку держави. Відповідно до проведеного нами дослідження, виявлено, що значимою ланкою розвитку як політики щодо молоді, так й інших сфер діяльності держави є молодь.

Висновки до Розділу 1

У даному розділі з'ясовано теоретичні засади прийняття управлінських рішень у закладах вищої освіти та залучення молоді в систему управління. Досліджено особливості прийняття управлінських рішень в системі державної молодіжної політики в Україні. Визначено теоретико-методологічні підходи до формування понять «управлінське рішення» та «прийняття управлінських рішень». Висвітлені та деталізовані процеси підготовки та прийняття управлінських рішень. Встановлено, що даний процес проходить у 3 етапи, серед яких знаходяться: підготовка та прийняття рішення, реалізація рішення та оцінка результатів. Розглянуто методи аналізу проблеми, методи обґрунтування управлінських рішень. Встановлено, що залучення молоді до прийняття управлінського рішення може відбуватись на будь-якому етапі прийняття рішення. Проаналізовано теоретичні засади залучення молоді до прийняття

управлінських рішень. Розглянуто модель участі молоді у прийнятті рішень, що була ухвалена Міністерством молоді та спорту у 2018-му році.

Висвітлено теоретичні та правові засади залучення молоді до прийняття управлінських рішень. Проаналізовано модель часті молоді в процесі ухвалення рішень на національному, регіональному, місцевому рівнях. Встановлено що відповідно до даної моделі, молодь постає значною ланкою у прийнятті управлінських рішень. Визначено суб'єкти які сприяють участі молоді в ухваленні рішень та взаємодії з молоддю на всіх рівнях: молодіжні консультативно-дорадчі органи, громадські об'єднання, органи учнівського та студентського самоврядування, молодіжні центри.

У розділі було висвітлено особливості залучення молоді до прийняття управлінських рішень у державній молодіжній політиці. Детально визначене поняття державної політики, молоді, державна молодіжна політика. Було вказано, що політика щодо молоді поширюється на осіб віком від 14 до 35 років, незалежно від расових, статевих, релігійних та інших ознак. Зазначено, що дана політика має безумовний вплив на всі сфери життєдіяльності молоді. Висвітлені та деталізовані її основні завдання, принципи, напрямки діяльності. Визначено шляхи формування та реалізації політики щодо молоді.

Проаналізовано хронологію основних документів щодо молодіжної політики, які брали свій початок з 1992 року, мали різний напрям роботи та є нормативно-правовою базою. Висвітлено основні програми, на декілька років щодо проведення молодіжної політики. Зазначено, що станом на 2013 рік було зафіксовано більше 700 законів України та підзаконних нормативних актів щодо питань молодіжної політики.

РОЗДІЛ 2

ДОСВІД ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ ДО ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

2.1. Молодіжні організації як суб'єкт прийняття управлінських рішень в процесі формування державної молодіжної політики

Для допомоги спрямування молоді на участь в державному процесі створено значну кількість моделей, робіт, аналогій, тез, що підтримують організації, соціальних діячів та молодь, концептуалізують простір, ступені та види участі. Для прикладу, наведено колекцію моделей дослідника та журналіста Андреаса Карстена. Вона налічує 36 моделей з 1969 по 2012 рік, деталізує різні моделі та теорії участі, з різних установ: Дитячий фонд Організації Об'єднаних Націй, Молодіжна робоча група, Національна рада добровільних організацій та інших [66]. Варто зазначити, що ця колекція об'єднує частину найбільш часто використовуваних та обговорюваних моделей та концепцій у процесі залученні молоді та громадян до державного процесу. Вона включає моделі участі, розроблені для різних сфер, такі як залучення громадян, організація громад, міжнародний розвиток, політичний цикл, он-лайн-простір, волонтерство та засновані на правах підходи.

Таким чином, в нашій та іноземних країнах, залучення молодих людей до ухвалення рішень проводять на базі державної молодіжної політики. При цьому шляхи реалізації останнього впливають на процес та результативність залучення молоді. Для того щоб сприяти участі молоді у формуванні державної молодіжної політики, повинна бути проведена низка робіт в останньому. Як результат це покращить тенденцію участі молоді. Саме тому було досліджено міжнародний досвід проведення даної політики, який результативно впливає на активізацію та залучення молоді до державного, політичного та інших процесів. Урахування кращого зарубіжного досвіду може сприяти покращенню процесів

залученню до прийняття управлінських рішень та впровадженню їх у вітчизняну практику.

Різними є підходи формування молодіжної політики та її реалізації, у Європейських державах. До них відносяться декілька типів: універсалістська / патерналістська; соціал-демократична; громадівська / ліберальна; протекційна; централізована / середземноморська / субінституціоналізована [43, с. 4]. Першою є універсалістську модель. Виявлено, що вона характерна для країн Скандинавії. За даною моделлю у державній молодіжній політиці громадянське суспільство має основне значення, тоді як держава та її інститути спільно з громадянським суспільством утворюють та реалізують політику щодо молоді. Соціал-демократична модель не налічує одного законодавчого акту щодо молоді, тому дана політика базується на 3-х законах, а її відтворенням займаються відповідні державні установи. Притаманною для Великобританії є громадівська модель, що базується на традиціях. Тут спостерігається сильний вплив громади та обмежений вплив держави на цю діяльність. Головною метою цієї моделі є запобігання соціальним проблемам. В центральних країнах Європи характерною є протекційна модель. Основною роботою з молоддю тут є професійна сфера. Над цією справою працюють міністерства з питань молоді, уповноважені управління та спеціалізовані молодіжні сектори. В той час як для Середземноморських країн притаманна централізована модель. В свою чергу вона зосереджена на рівні держави та, в більшості, реалізується державою. Визначено, що її передовою ціллю є посилення участі молоді в громадських організаціях.

Організація Об'єднаних Націй вже давно визнала, що молоді люди є основним людським ресурсом для розвитку в цілому та розвитку ключових факторів для соціальних змін, економічного зростання та технологічних інновацій. Участь у прийнятті рішень є ключовою пріоритетною сферою порядку денного щодо молоді. У 1995 році, на десяту річницю Міжнародного року молоді, Організація Об'єднаних Націй посилила свою прихильність молодим людям, прийнявши «Всесвітню програму дій для молоді», міжнародну

стратегію, спрямовану на більш ефективне вирішення їх проблем та збільшення можливостей для участі в суспільстві [86]. Міжнародне співтовариство підтвердило свою прихильність до участі молоді, шляхом резолюції 58/133 Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй [88]. Проаналізувавши вищесказане, було визначено, що важливість повної та ефективної участі молоді та молодіжних організацій на місцевому, національному, регіональному та міжнародному рівнях у просуванні та здійсненні «Всесвітньої програми дій» та оцінки досягнутого прогресу та перешкод, що виникають при її реалізації. Наступні резолюції також стосуються політики та програм щодо діяльності молоді, а також сприяють її участі у соціальному та економічному розвитку.

Таким чином, вплив держави на молодь є різноманітним, та за певний проміжок часу випрацювані різні моделі роботи з державною молодіжною політикою. При цьому, молоді люди як соціальна група є складовою соціальних відносин у всіх державах.

Важливою платформою для самореалізації молоді у всіх державах є заклади вищої освіти. Студенти – частина активної молоді, яка за рахунок створених молодіжних організацій має можливість брати участь в управлінні процесами. Як результат, студентство розглядається як основна складова молодіжних організацій та формування політики щодо молоді.

Зростаюча кількість активної молоді в закладах вищої освіти - це ресурс для навчальних закладів та громад. Молодь допомагає звернути увагу на стратегічне планування роботи закладу та його окремих напрямів діяльності. Визначено, що волонтерська діяльність та підтримка молодіжних організацій надає молодим людям корисні навички та навчає їх працювати у різних сферах. Молодь вчиться оцінювати свою діяльність та результати. Вона починає розуміти прогресивність розвитку суспільства, вчиться важливості урахування деталей, індивідуальних та групових зусиль. Активна молодь дізнається про можливість позитивних результатів їхньої діяльності та громадянську відповідальність. Їх перспективи можуть активізувати зусилля та принести

більшу чіткість та нові виміри в структурі роботи як в закладах вищої освіти, так і в державній молодіжній політиці.

Звертаючись до міжнародних прикладів молодіжних організацій та їхнього впливу на політику щодо молоді, однією з проаналізованих була історія студентських молодіжних організацій Азербайджану. Вона пов'язана з Наказом від 15 лютого 2005 року «Про затвердження плану заходів щодо вдосконалення роботи зі студентами та молоддю в Азербайджанській Республіці» Раміза Мехдієва, керівника виконавчого апарату Президента Азербайджанської Республіки. З огляду на виконання цього наказу, для забезпечення реалізації обов'язків, що покладаються на Міністерство освіти, колишній міністр освіти Місір Марданов підписав розпорядження від 28 лютого 2005 р. «Про затвердження плану заходів щодо вдосконалення роботи зі студентами та молоддю в Азербайджанській Республіці». Це стало початком створення студентсько-молодіжних організацій у всіх закладах вищої освіти цієї держави. У 2005 року Міністерство молоді, спорту та туризму та Міністерство освіти затвердили «Положення про студентські молодіжні організації у вищих та середніх навчальних закладах» з метою регулювання діяльності студентських молодіжних організацій [81].

Варто зупинити увагу на закладі вищої освіти Азербайджану, де почала розвиватись активність молоді - Азербайджанському державному нафтопромислому університеті. У ньому наявна організація «Студентська молодіжна організація Азербайджанської державної нафтової академії». Разом з іншими 105 студентськими молодіжними організаціями вона увійшла до «Асоціації студентських молодіжних організацій Азербайджану» у 2009 р. [72]. Основною метою СМО стало представлення та захист інтересів студентів, забезпечення їх активної участі в громадському та політичному, культурному, соціальному, економічному житті республіки в рамках реалізації державної молодіжної політики. Їхня діяльність проявляється у заходах щодо вирішення соціальних проблем молоді, проведення заходів з підвищення обізнаності серед

студентів, заходів за різними напрямками діяльності, допомога у публікаціях матеріалів молоді на різних ресурсах та інше.

На прикладі вищесказаного, варто акцентувати увагу на тому, що використовуючи різні механізми діяльності, молодь вносить власні ідеї та рішення в розвиток питань щодо молоді як на рівнях закладів вищої освіти, так і у всій державі. В свою чергу звіти, щодо результатів діяльності молодіжних організацій надаються державним органам, що дає можливість зрозуміти реальну ситуацію.

Наступним прикладом є Національний альянс студентських організацій Румунії [70]. Альянс представляє собою національний союз студентів, неурядову і безпартійну організацію, яка з 2000 року офіційно представляє спільні інтереси студентів Румунії, захищаючи та просуваючи їх права та обов'язки, стимулювання їх участі в освітньому, соціальному, економічному та культурному житті. Того ж року рішенням Верховного Суду він набув правового статусу. Таким чином, став першим національним союзом студентів Румунії, що об'єднує студентів з 30 університетів.

Останніми роками альянс представляє в Раді Румунського агентства забезпечення якості вищої освіти та Національній раді з вищої освіти. Його діяльність полягає у впливі на освітню та молодіжну політику в Румунії, визначенні та формулюванні позиції студентів за допомогою досліджень, консультацій, аналізу та позицій. При цьому, він є головним учасником румунського громадянського суспільства, активно бере участь у щоденних громадянських проблемах Румунії.

Було проаналізовано Сполучені Штати Америки та виявлено, що в їхніх коледжах є різні організації, якими керує молодь. Їх діяльність базується на основних галузях навчання в закладі, тоді як багато товариств зосереджуються на конкретних інтересах студентів. Молодіжні організації поділені на декілька типів: академічні та освітні організації; громадські організації; засоби масової інформації та видавничі організації; політичні чи полікультурні організації;

організації відпочинку та спорту; студентські урядові організації; релігійні та духовні організації [73].

Кожна з даних організацій впливає на формування державної молодіжної політики. Проте, найбільший зв'язок у цьому напрямку діяльності є в студентських урядових організацій. В кожному університеті Сполучених Штатів Америки є свій студентський уряд чи рада. Для прикладу було взято асоціацію студентів Айдахо Університету штату Айдахо, присвячену захисту прав студентів шляхом навчання та розширення можливостей їх членів, спрямованих на залучення студентів до забезпечення доступу до освіти [68]. Визначено, що асоціація представляє інтереси всіх студентів перед адміністрацією Університету, Державною радою з питань освіти та Сенату штату Айдахо.

Було звернено увагу на штат Колорадо. Виявлено, що там функціонує Асоціація студентів Державного університету Колорадо. Вона орієнтується на те, щоб стати голосом студентів, які виступають на території студмістечка, місцевому та державному рівнях [67]. Вони лобіюють міську раду Форт-Коллінза, Державний Капітолій від імені студентів, таким чином впливаючи на формування державної молодіжної політики. Також, студенти популяризують те, що вся молодь має слово в організації, управлінні університетом та державою.

За приклад було взято Європейський студентський союз. Досліджено, що це організація, що складається з 45 національних студентських об'єднань із 39 країн, що представляє майже 20 мільйонів студентів [77]. Союз представляє та просуває освітні, соціальні, економічні та культурні інтереси молоді на європейському рівні перед відповідними органами, зокрема Європейського Союзу, Ради Європи. Основним позиціонуванням, як консультативного члена Болонського процесу, є діяльність організації як голосу студентів у Європі.

Було проаналізовано університет Британської Колумбії та визначено, що на базі нього існує офіційне студентське товариство Альма Матер [75]. Воно відповідає за надання широкого спектру послуг студентам університету,

відстоює інтереси студентів та надає можливості для їх зростання та просування. Товариство управляє студентськими службами, підприємствами, ресурсними групами та клубами. Це неприбуткова організація, яка існує для того, щоб пропагувати точки зору студентів та забезпечувати задоволення потреб студентів через адміністрацію університету та уряд. Товариство складається з ряду студентських організацій окремих факультетів та товариства випускників.

Було звернено увагу на Канадську спілку студентів університету Саймона Фразера, що виступає голосом за інтереси студентів [85]. Визначено, що вона спрямовує свою діяльність на те, щоб покращити життя молоді в університеті. Керує спілкою обрана Рада директорів, що складається з молоді. Її метою є підтримка студентів забезпечуючи потрібні ресурси та сервіси. Стратегічною складовою для покращення зовнішніх зв'язків є зв'язок з управлінням та іншими зацікавленими сторонами. Цей зв'язок потрібен для більшого впливу на прийняті рішення та в цілому на ситуацію, що пов'язана з молоддю. При цьому, вони розробляють свій стратегічний план, який зображує цілісну картину їхнього напряму діяльності (Додаток В). З попередньо вказаного можна зробити висновок, що даний університет працює як справжня структура та налаштована на цілісний результат, що впливає на хід подій й з межами даного університету.

Було розглянуто Фінляндію, організацію Соціал-демократичних студентів - загальнодержавну політичну студентську організацію [79]. Виявлено, що їхня діяльність орієнтована на студентів та аспірантів, які хочуть впливати на соціальні проблеми в суспільстві. Вони намагаються вплинути на всі сфери суспільства та політики. За свою мету організація ставить сприяння свободі та рівності, захищати принципи демократії, солідарності та інтернаціоналізації. Окрім своєї політики у сфері освіти та навчання, активно займається європейською політикою, гендерними питаннями та глобалізаційним управлінням. Організація публікує на різних мережах дискусію про соціал-демократичну думку.

За приклад було взято Студентський союз Латвії, що представляє студентів Латвії та бореться за дотримання їх прав та інтересів на національному та міжнародному рівні. Визначено, що союз є соціальним партнером латвійського уряду за представлення поглядів та інтересів студентів, надає допомогу будь-якому студенту держави та студентським самоврядним органам, забезпечуючи рівність та демократичну участь у різних питаннях, пов'язаних з університетами. Основними завданнями є:

- сприяння розвитку та просуванню освіти та співпраці місцевих спілок студентів закладів вищої освіти;
- співпраця з організаціями, пов'язаними з питаннями студентів та молоді;
- звернення до підприємств, державних чиновників, органів влади, державних і муніципальних установ із запитам, пропозиціями та деклараціями щодо студентства Латвії;
- підвищення якості освіти, демократії, розвитку особистостей, ініціативності, громадянської інтеграції молоді;
- висунення представників студентства у різних органах влади [74].

Було проаналізовано Італію та розглянуто Південно-Тірольську асоціацію студентів. Визначено, що вона є частиною політичного комітету з університетської освіти та учасником спільного прийняття рішень на рівні з державними установами в Південному Тіролі [80]. За постійної комунікації з політиками, дана асоціація намагається вдосконалити все що має зв'язок з молоддю. Її основною функцією є висвітлення інтересів студентів у освітніх, соціальних та культурних питаннях. Асоціація бере участь у громадській діяльності та подає нові ідеї та дії для вдосконалення.

З наведених вище аргументів було визначено, що заклади вищої освіти та державні установи часто зосереджуються на нових зусиллях щодо взаємної співпраці з молодіжними організаціями, але не включають перспективи молоді у цей діалог. Студенти часто інтерпретують діяльність в університетах як позбавлення можливостей бути залученими до управлінського процесу. У

зв'язку з останнім, студентам варто надавати підтримку молодіжному лідерству та у процесі вдосконалення.

Отже, у різних державах, різного рівня розвитку існує досить активна молодь, яка готова працювати над вдосконаленням вже існуючих систем та реалізації нових ідей. Таким чином, підтримка таких рухів є неодмінно важливою. Молодь дає можливість побачити ситуацію їхнім поглядом, а також зрозуміти в яких напрямках потрібно більше розвиватись. Молодіжні організації виступають таким суб'єктом прийняття управлінських рішень у формуванні державної молодіжної політики, що може привести до позитивних результатів, як шляхом обговорень, так і конкретних дій.

2.2. Залучення молоді як запорука підвищення ефективності прийняття управлінських рішень на міжнародному рівні публічного управління

Ефективна участь молоді полягає у створенні можливостей залучення молоді до впливу, формування, розробки та сприяння політиці та розвитку послуг та програм. Ці можливості створюються шляхом розробки низки формальних та неформальних механізмів участі молоді від молодіжних дорадчих груп до фокус-груп, від поточної консультативної роботи до підтримки молодіжних проектів. Є багато причин для включення молодих людей у процес прийняття рішень. Для прикладу наведеними є: залучення молоді як сприяння кращим рішенням та підвищення ефективності, зміцнення потенціалу громади, позитивному розвитку молоді, підсилення відносин між органами влади та молоддю.

Багаторічні дослідження з Гарвардського проекту оцінювання успішності студентів показали, що активна діяльність молоді в університеті та поза ним сприяє більшій успішності випускників [69]. Це вказує на те, що пізніше ефективність прийняття управлінських рішень, у разі залучення молоді до участі у державних процесах, буде на вищому рівні.

На досвіді міжнародної практики проаналізовані низка програм та реформ, які сприяють участі молоді у державному процесі. Молодіжні програми залучення громадян допомагають молодим людям відігравати активну роль у розвитку своїх громад набуття досвіду, знань, цінностей та життєвих навичок, необхідних для успіху в кар'єрі, освіті та житті громади.

Відповідно до вище сказаного, визначено, що молодь має можливість брати участь у громадянському житті шляхом волонтерства, державної служби, навчання, участі у молодіжних організаціях. У деяких країнах вони є членами молодіжних комітетів у місцевих урядах, які пропонують свої погляди на проблеми спільноти, беруть участь у студентських урядах та впливають на молодіжну політику. Можливе існування національних молодіжних рад та парасоликові об'єднання молодіжних організацій - вищими органами, що приймають рішення щодо молодіжних питань [78].

На міжнародному рівні існує молодіжний форум Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури [83]. Він є інноваційною платформою для діалогу, прийняття рішень та дій, яка відображає зобов'язання організації залучати молодь на всі рівні прийняття рішень. Варто висвітлити те, що форум як унікальним, у системі Організації Об'єднаних Націй, проектом, оскільки є єдиним регулярним механізмом участі молоді. Він є інституціолізованою невід'ємною частиною найвищого органу, що приймає рішення, і дозволяє молоді представити свої рекомендації представникам держав-членів Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.

Досліджено молодіжний проект «Мережі Середземномор'я» – проект, який здійснювався Організацією Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури та фінансувався Європейським союзом [76]. Він був реалізований у західних та східних басейнах Середземномор'я: Алжир, Ізраїль, Йордан, Марокко, Палестина та інші. Проект має за мету, сприяти створенню сприятливого середовища для молоді, задля розвитку своїх компетенцій, здійснення їхніх прав та активного залучення як активних громадян, зокрема у процес прийняття рішень, пов'язаних з політичною, соціальною, економічною,

освітньою та культурною політикою. За їхнім баченням - молодь є цінним ресурсом для кожної країни, регіону та повинна бути невід'ємною частиною прийняття рішень, тому включення молоді до місцевої політики відіграє вагомую роль. Дані молодіжні мережі сприяють розробці, впровадженню, перегляду та оцінці державної політики в галузі молоді разом з національними директивними органами. Виявлено, що молодь та державні службовці сидять за одним столом, обмінюються ідеями, баченням та пропозиціями, які віддзеркалюють національні молодіжні стратегії, включаючи молодіжні проблеми через погляд самої молоді. Відповідно до цього, ними також було створено проект «Голоси молоді» он-лайн платформа, де молодь поширює розповіді, думки та живий досвід проблем, що розглядаються Організацією Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури. Вони можуть ділитись своїми власними враженнями та думками між собою. В результаті, на більш вищому рівні, для державних, міжнародних служб, це є змогою перед прийняттям рішення, побачити, які є насправді проблеми та яке рішення з них пропонує молодь.

Для прикладу було розглянуто Європейський студентський союз – об'єднану організацію 45 національних спілок студентів з 39 країн. Спілки відкриті для всіх студентів у своїй країні. При цьому, союз представляє та просуває інтереси студентів, з різних напрямів, на європейському рівні перед Європейським Союзом, Радою Європи та Організацією Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури [71].

Виявлено, що з 2018 року Європейський студентський союз активно надає інформацію для державних службовців з питань національної політики щодо актуальних тем політики вищої освіти та соціального виміру в Європейського союзу та Європейського простору вищої освіти. Союз організовує чотири основні заходи щороку: два засідання Правління та дві європейські студентські конвенції. Події збирають представників усіх спілок, щоб обговорити останні події вищої освіти та права студентів на європейському рівні. Окрім вищесказаного проходять кілька менших заходів протягом року.

З попередньо вказаних тверджень, було зроблено висновок, що організації даного типу дають можливість молоді виходити на ще більший рівень управлінської діяльності та активності. Молодь проявляє свою самомотивацію до аналізу, обговорення, створення нових ідей та їх реалізації. При представленні своїх інтересів вищим державним, європейським організаціям та установам, молодь просуває прийняті на рівні організації рішення у вищі ланки правління. Виявлено, що це впливає на ефективність прийнятого рішення правління, оскільки показує результати проробленого аналізу та обговорень від того покоління на яке ці рішення найбільше впливають зараз та будуть впливати пізніше.

Розглянуто наведений приклад залучення молоді до державної політики - молодіжний парламент Великобританії. Це молодіжна організація, що була сформована у 2000 році та налічувала 369 учасників демократично обраних членів віком від 11 до 14 років [82]. Члени організації регулярно проводять зустрічі-дебати та зустрічі-планування роботи, як і на місцевому, так і на національному рівнях. Молодь займає важливі посади в управлінні організацією та це схвалено більшістю політичних партій Великобританії. Таким чином, надається можливість державним службам прислуховуватись до думок молоді, а також приймати управлінські рішення за участю молоді.

Було звернуто увагу на Національний молодіжний парламент для розширення можливостей активних громадян як на місцевому, так і на національному рівнях у Бангладеші. Такого роду діяльність надає можливість молодим людям сприяти формуванню національної політики шляхом прямого діалогу з парламентарями. Як результат це є можливістю для молоді висловити власні думки та повпливати на майбутні прийняті рішення. Таким чином, молодь може відчувати себе потрібною у справах, що стосуються держави та бути вмотивованими приєднатись до роботи на державному рівні в подальшому.

Представниками різноманітних програм залучення молоді є країни різних рівнів. В Нігерії, Програма розвитку Організації об'єднаних націй, підтримала

коаліцію орієнтовану на молодь, для активної участі в процесі перевірки Конституції, включаючи подання меморандуму до комітетів з розгляду Конституції Національної Асамблеї. На 2015 рік Нігерійська молодіжна програма з політичної участі розроблялась разом з Нігерійським молодіжним партійним форумом [89, с. 3]. Форум використовувався членами молоді за партійними лініями для об'єднання та обговорення питань, що становлять спільний інтерес та виклики, розширення кордонів для участі молоді в політичній складовій держави.

Подібно до Нігерії, у Азербайджані був імплементований проект щодо сприяння участі молоді у прийнятті рішень та реалізації політики [89, с. 5]. Проаналізовано, що цей проект допоміг Азербайджану розробити свій перший інструмент оцінки для вивчення того, наскільки адекватно національна політика реагує на проблеми молоді та проект плану моніторингу та оцінки Державної програми азербайджанської молоді. Згодом країна перейде до завершення свого наступного національного плану розвитку – «Азербайджанська візія 2020». Проект організував молодіжний табір, де молодь висувала свої рекомендації щодо даної теми, а короткий виклад подано до уряду держави.

Було розглянуто південно-західну Азію, Йорданію та виявлено, що там були проведені тренінги для підвищення участі молоді в політиці. Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй підготувала основну групу з 15 молодих тренерів та провела дві програми підготовки до дискусій в рамках своєї молодіжної програми з Міністерством політичного розвитку з метою підвищення участі молоді у політичній діяльності. Дана програма підтримала міністерство для посилення своєї взаємодії з молоддю через Facebook та Twitter, з метою полегшення дискусії в Інтернеті. Також, для розробки бази даних молодіжних он-лайн-груп, з тим щоб більш систематично залучати молодіжні групи з питань стимулювання участі молоді у політичному житті країни [89, с. 3]. Проект «Участь молоді в місцевому управлінні» виступив спонсором інноваційного молодіжного табору з такими функціями, як

макетування виборів та інтерактивне навчання щодо публічних виступів, використання соціальних мереж для розвитку та інших навичок.

Було проаналізовано правління Нової Зеландії. Воно підтримує залучення молоді до прийняття управлінських рішень та чітко описує ефективність та результативність останнього. На сайті Міністерства розвитку молоді є окремий розділ, який описує важливість та ефективність їхньої участі [87]. Наявний детальний опис етапів, моделі залучення, а також висвітлення тих результатів, які можна досягти завдяки участі молоді. В даній державі існують молодіжні ради - місцеве самоврядування. Вони знаходяться у кожному місті та є способом молоді вплинути на позитивні зміни у своїх громадах. Якщо молодь хоче взяти участь у вирішенні питань щодо її громади, вона може бути учасником молодіжних рад, щоб її голос був почутий.

З наведених вище аргументів, було визначено, що залучення молоді до участі у прийнятті управлінських рішень, перш за все спирається на її залучення до державної політики в цілому. Спираючись на міжнародний досвід, можна стверджувати, що існує багато програм результативності яких дорівнює підвищенню рівня довіри до держави, а також вихованні базових моделей сприйняття державної діяльності. Чим більше молоді залучено за допомогою різних ресурсів державної молодіжної політики, тим більша вірогідність, того, що в подальшому, вона буде обізнана в державних справах та буде кваліфікованим наступним поколінням, що зможе вести державу на високому рівні.

Сучасні світові виклики розвитку нашої держави висувають нові вимоги до державного управління та формування державного службовця із новими компетенціями. Тому залучення талановитої молоді на державну службу та поєднання досвіду старшого покоління з інноваційним мисленням молодих дає можливість перетворити систему публічного управління на органічну структуру, яка є ефективним механізмом регулювання суспільних відносин та вчасно реагує на потреби суспільства.

Постає питання про розробку чітких механізмів відбору молоді до управлінської діяльності. Формування нової управлінської еліти, залучення до системи державного управління молодих фахівців відбувається через представників студентської молоді. Вони долучаються до управління через курси, тренінги, різноманітні конкурси, проекти. Таке омолодження кадрів можна спостерігати на прикладах Кабінету Міністрів України, де міністром науки та освіти стала Ганна Новосад, якій на даний момент двадцять дев'ять років. Таким чином, можна стверджувати, що молодь є затребуваною у сфері державного управління. Маючи попередній досвід в окремій діяльності, вона може досягати великих результатів.

Адміністрація закладів вищої освіти, як і держава в цілому отримує користь від залучення молоді до прийняття рішень. Молодь починають розглядати як учасників процесу. Це сприяє зникненню стереотипів щодо пасивності та несерйозності молоді. З'являється краще розуміння їхньої перспективи, реалізуються нові ідеї. В свою чергу це породжує більше ефективних результатів у процесі співпраці, а також прийнятих рішеннях. Надання молоді контролю за рішеннями, які впливають на їхнє життя, формує здатність молоді брати відповідальність за останнє та свою громаду. В свою чергу, це виховує відповідальність.

Відповідно до проведеного аналізу залучення молоді як запоруки підвищення ефективності прийняття управлінських рішень на міжнародному рівні публічного управління, було зроблено висновок. Молоді потрібні сенс, контроль, зв'язок та щоб був присутній результат у співпраці чи то з закладами вищої освіти, чи то з іншими державними органами. Вона повинна відчувати, що залучена до чогось важливого, мати право голосу щодо того що відбувається, і можливість співпрацювати з іншими. Як результат з попередньо сказаного, рівень ефективності прийнятих рішень буде зростати та давати позитивні результати.

2.3. Ефективність залучення молоді до прийняття управлінських рішень на базі закладів вищої освіти в Україні

Залучення молоді до прийняття управлінських рішень – це надзвичайно важливий та вагомий внесок в подальший розвиток як окремих структур, так і держави в цілому. Це можливість молоді проявити себе та відчувати свою важливість серед іншого населення. Можливість впливати на хід окремих ситуацій та спостерігати явні результати та зміни в процесах породжує мотивацію до подальшої роботи, розуміння того, що все можна змінити та голос кожного може бути почутим. Як результат, це призводить до усвідомлення того, що незалежно від свого соціального статусу, релігії, расового походження молода людина може бути цінною у суспільстві.

Однією з основних платформ для вищесказаного є заклади вищої освіти. Це один з найбільш продуктивних етапів життя молоді, який дає можливість та підґрунтя для подальшої самореалізації. Саме на теренах цих структур молодь може спробувати себе у різних галузях та напрямках роботи. Тим часом, це є можливістю для знаходження себе у конкретній сфері, в якій молода людина буде працювати і надалі.

За Законом України «Про вищу освіту», за напрямками освітньої діяльності діють такі шість типів закладів вищої освіти, що також відрізняються за різними рівнями акредитації: університет (класичний / профільний); академія; консерваторія (музична академія); коледж; технікум (училище) [4]. Дані заклади охоплюють досить різний спектр молоді, за різними напрямами та діяльностями.

Наведені вище дані підкріплено інформацією наданою Державною Статистикою України. Зазначено, що на період з 2018 - 2019 роки, на початок навчального року, в Україні, зафіксовано:

- коледжів, технікумів та училищ – 370 одиниць, в яких навчається 199,9 тисяч осіб;

- університетів, академій, інститутів – 282 одиниць, в яких навчається 1322,3 тисяч осіб [32].

Як результат це вказує на те, що досить значна частина молоді України, прагне як і до навчання, так і до можливості самореалізації у майбутньому на теренах держави.

Основою всіх закладів вищої освіти є студенти, які сприймаючи поточні ситуації, прагнуть до більшого, що призводить до їхнього об'єднання у різні групи. В результаті проаналізованих джерел, студентські об'єднання поділені за окремими типами діяльності та функціями, таким чином:

- органи студентського самоврядування - це робочі, дорадчі, виборні органи що включають в себе студентів, які мають право і можливість студентів питання навчання і побуту, захисту прав та інтересів студентів, брати участь в управлінні закладами вищої освіти [4];
- профспілки - добровільні неприбуткові громадські організації, що об'єднують громадян, пов'язаних спільними інтересами за родом їх професійної (трудової) діяльності (навчання) [5];
- студентські низові ініціативи – добровільні об'єднання здобувачів вищої освіти, зацікавлених у розвитку закладів вищої освіти, що прагнуть підвищення свого освітнього та культурного рівня [49];
- студентські організації за різним фаховим спрямуванням – об'єднання, що зазвичай діють на факультетах/інститутах за різними напрямками навчання студентів;
- об'єднання за інтересами – об'єднання студентів за різними напрямками діяльності, що їх цікавлять: спорт, література, логічні ігри та інше;
- громадські студентські організації – організації, що вирішують питання організації та забезпечення освітнього процесу в закладі освіти, захисту їхніх прав та інтересів, організації дозвілля та оздоровлення, є учасниками громадського нагляду та управління закладами вищої освіти [6].

Зроблено висновок, що активність молоді на теренах закладів вищої освіти є досить високою, проте неможливо стверджувати, що це відноситься до всіх студентів. Причиною цьому є певний відсоток студентства, що не є активним та незацікавленим у діяльності університету. Їхня мотивація більшим чином виявляється у знаходженні роботи для забезпечення самих себе або вони є більш пасивними та просто не бажають брати участь у певних об'єднаннях.

Повертаючись, до «проактивних» студентів варто зазначити, що знаходячись у будь-яких студентських об'єднаннях, молодь навчається за допомогою різних ситуацій, які сприяють до збільшення досвіду, що призводить до саморозвитку. Окрім практичних навичок, досить вагомим внеском є розвиток soft- та hard- skills. Щодо першого, то це навички, які орієнтовані на вдосконалення спілкування з людьми, самоконтролю, стресостійкості, лідерські та інші навички які не можна виміряти. Hard skills, - означає розвиток професійних навичок у конкретній сфері.

На основі проведеного дослідження виявлено, що студент, який є частиною певного студентського об'єднання, так чи інакше буде розвивати в собі навички одного з типів. Чим довше він знаходиться у середовищі однодумців, тим більше в нього мотивації до роботи, розвитку своїх ідей, думок. Це призводить, до винесення їх далі, на загальну та більш професійної роботи над ними.

Управлінські рішення в студентських об'єднаннях, стосуються кожного з них та майже кожного його учасника. Кожного дня їм доводиться приймати певного роду рішення, що в подальшому будуть впливати на хід подій всього об'єднання. Найбільше до такого роду управлінських рішень залучаються студентські керівники, замісники керівників об'єднань чи його відділів. Їхня задача полягає в постійному контролі ситуації в середині об'єднання, чи його відділів, а також за її межами. В залежності від напрямку діяльності та типу студентського об'єднання на них покладається відповідальність з досить різним навантаженням та роботою. Було виділено їхні два основні напрями роботи:

- робота з внутрішніми процесами: розв’язання різних питань з використанням управлінської складової в межах об’єднання;
- робота з зовнішніми процесами: розв’язання різних питань з використанням управлінської складової в роботі з адміністрацією закладу вищої освіти, іншими структурами.

Основна різниця, між цими напрямками роботи – це рівень відповідальності, який покладається перед студентом за вказівки, які надає людина, манеру з якою ведуться комунікації з іншими, управлінські рішення, які приймаються, а також результат, який виходить наприкінці. В середині студентського об’єднання, молодь може вести себе більш неформально, використовуючи ту лексику та манеру, яка є прийнятною в їхньому середовищі. Відповідно до останнього, форма вказівок, що надаються, може підходити саме за тим форматом, який є прийнятним для у тому середовищі. Управлінські рішення, які приймаються всередині об’єднання, будуть нести більше впливу лише в його межах та вагомих змін чи впливу на діяльність установи не призведе. На противагу цьому, у ситуації прийняття рішень в роботі з адміністрацією, іншими установами, рішення можуть мати більше впливу на структуру роботи об’єднання за його межами, його положення в установі. В більших масштабах, може впливати на хід діяльності інших об’єднань, або роботи установи в цьому напрямі.

На базі проведеного дослідження визначено, що взаємодія студентських об’єднань з закладом вищої освіти є неминучою, оскільки всі вони діють на базі останнього та повинні відповідати організаційним вимогам, керуватись основними документами. Проте, як було згадано вище, є різниця між тим наскільки ефективним є залучення прийняття управлінських рішень.

Варто зазначити те, що кожне студентське об’єднання у своїй діяльності має за передову мету роботу з адміністрацією чи прийняття управлінських рішень на рівні всього закладу вищої освіти. Це залежить від тих завдань, які ставить перед собою об’єднання та яких результатів вони очікують наприкінці.

В ході виконання даної роботи студентські об'єднання були поділені на дві, окремі групи:

- ті, що працюють з адміністрацією в окремих питаннях та можуть впливати на окрему частину студентства закладу вищої освіти;
- ті, що мають за основну працювати з адміністрацією задля вирішення питань, що впливають на все студентство закладу вищої освіти.

Щодо першого, то сюди відносяться різні гуртки, низові ініціативи, тощо. До наступною групи входять органи студентського самоврядування.

Органи студентського самоврядування, це студентські об'єднання, які відіграють одне з найбільших ролей у залученні молоді до прийняття управлінських рішень. Варто звернути увагу до Закону України «Про вищу освіту», статті 38, де вказується: «Студентське самоврядування забезпечує захист прав та інтересів осіб, які навчаються у вищому навчальному закладі, та їхню участь в управлінні вищим навчальним закладом» [4]. Чи не перші кроки залучення молоді до прийняття управлінських рішень відбуваються у межах закладу. Важливим фактором є те, що учасниками таких органів може бути будь-який студент. Як результат, майже кожен студент за допомогою власної висвітленої думки, голосу, може вплинути на управлінське рішення університету.

Розкриваючи дане питання на теренах закладів вищої освіти України, було висвітлено приклади студентських об'єднань. До органів студентського самоврядування Українського католицького університету відносяться Уряд студентів УКУ та Студентський парламент, серед інших організацій є: Організація спортивного дозвілля УКУ, Клуб подорожей OPEN, Наукове товариство істориків УКУ «Sub Rosa» та інші [62]. У Криворізькому державному університеті органом студентського самоврядування є Студентська рада університету [60]. У Національній академії статистики, обліку та аудиту таким органом є студентський парламент [61]. Органом студентського самоврядування Києво-Могилянської академії є Студентська колегія, окрім цього іншими об'єднаннями є Асоціація студентів-політологів НАУКМА,

Екоклуб «Зелена хвиля», Спудейське братство та інші [45]. У Національному університеті «Львівська політехніка» - є Колегія студентів Університету, Студентська виборча комісія Університету, Контрольно-ревізійна комісія [47]. Було зазначено, що тут були висвітлені не всі студентські об'єднання та існують й інші заклади вищої освіти з великою кількістю об'єднань. Проте, основними є органи студентського самоврядування, які за законодавством, повинні бути присутніми у кожному закладі. Вони мають назви, які можуть варіюватись від парламенту, сенату, до колегії, ради та іншого. Їхня діяльність полягає як у проведенні різних заходів, розпорядженні виділеними коштами, так і прийнятті документів що стосуються роботи закладів вищої освіти, затвердження рішень щодо роботи його окремих осіб.

Відповідно до вищесказаного, все актуальним є питання ефективності залучення молоді до прийняття управлінських рішень на базі закладів вищої освіти. Під ефективністю, визначається те, наскільки це дає позитивні результати як для закладу вищої освіти, так і для кожного студента окремо. Щодо першого, то активна молодь на теренах закладу – велика перевага, яка дає можливість адміністрації почути більшість та йти на пряму комунікацію з студентом. В подальшому це відіграє роль, коли студенти після закінчення навчання йдуть працювати у державні служби чи інші підприємства, займають активну громадську позицію та виступають представниками від закладів вищої освіти. Не зважаючи на вищесказане, можна помітити й негативну сторону для закладів, яка останнім часом є досить частою тенденцією в Україні.

Перспективи дослідження показують, що активність молоді та їхнє бажання брати участь у прийнятті рішень на рівні закладів вищої освіти, може бути й не на користь останнього. За останні роки, цей аспект можна спостерігати за різними прикладами країни. Наприклад, у Національному медичному університеті ім. О. Богомольця студенти вийшли на мітинг перед Міністерством охорони здоров'я щодо відсторонення ректора від його повноважень. У 2016 році студенти КПІ ім. Ігоря Сікорського висловили своє невдоволення щодо присвоєння закладу імені Ігоря Сікорського. В знак чого,

студенти ініціювали збір підписів щодо проведення референдуму про перейменування закладу. У тому ж році в Національному педагогічному університеті ім. Драгоманова було ініційовано зустріч із адміністрацією закладу, щодо заборони здачі приміщень університету в оренду. В Національній Академії образотворчого мистецтва та архітектури студенти висували свою позицію та вимоги щодо реформи освітньої системи Академії [59]. Проте, з іншої сторони варто акцентувати увагу на тому, що студентство розглядає заклади вищої освіти як відкриту платформу до висловлення свого рішення.

Повертаючись до сторони студентства, варто зазначити, що наявність позитивних результатів, тобто ефективність його залучення до прийняття управлінських рішень, є досить вагомим фактором. Коли молодь відчуває що їхня думка є почутою, а рішення впливає на управління закладом вищої освіти, утворюється відчуття самоствердженості, мотивації до подальшої роботи. На основі останнього аргументу варто акцентувати увагу, щодо роду управлінських рішень на рівні закладу, які може приймати молодь.

Залучення молоді до прийняття управлінських рішень на рівні закладу вищої освіти виявляється у різних формах. Одними з найважливіших є включення молоді до комісій, рад, зборів, де на рівні з адміністрацією, молодь може висловлювати свою думку, задавати питання та віддавати свій голос при голосуванні. За приклад взяті: стипендіальні комісії, комісії щодо відрахування студентів, окремі створені ради для вирішення нагальних питань, вчені ради, збори трудового колективу та інше. З проведеного аналізу можна стверджувати, що дана методика має високу ефективність та ефективно проявляє себе на теренах КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Оцінка ефективності залучення молоді до прийняття управлінських рішень на базі університету, технікуму, тощо, може вимірюватись тим, які це дає можливості для студентів у перспективі. Якщо після участі студента у внутрішній та зовнішній роботі студентських об'єднань та прийнятті певних

рішень студент не стоїть на місці та планує рухатись далі і для нього відкриті й інші можливості в цьому напрямку.

За приклад було взято Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Варто зазначити, що його метою є - стати каталізатором позитивних змін у вищій освіті та формування культури її якості [58]. Особливістю даного агентства є створення галузевих експертних рад, функціями яких є:

- готувати експертний висновок щодо можливості акредитації освітньої програми, пропозиції щодо вдосконалення вимог до системи забезпечення якості вищої освіти, критеріїв оцінки якості освітніх програм та освітньої діяльності закладів вищої освіти;
- брати участь у погодженні стандартів вищої освіти, формувати пропозиції щодо їхнього вдосконалення відповідною галуззю знань;
- забезпечувати взаємодію Національного агентства з представниками закладів вищої освіти, організацій та об'єднань роботодавців, професійних асоціацій, національного об'єднання студентів, інших стейкхолдерів з питань, віднесених до їх компетенції;
- розробляти рекомендації для закладів вищої освіти щодо вдосконалення якості освітніх програм в межах відповідних галузей [46, с. 2].

У напрямку залучення молоді до прийняття управлінських рішень такі експертні ради є досить великою можливістю для прояву себе, та внесення змін у роботу окремих галузей на рівні всієї держави. Концепція функціонування Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти створена за Стандартами і рекомендаціями щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, де вказано про те, що: «Зовнішнє забезпечення якості повинно виконуватися групою незалежних (зовнішніх) експертів, яка включає представника (представників) від студентів» [55, с. 24]. Тобто, присутність студента закладу вищої освіти є обов'язковою.

Молодь стає тим ключем, що вносить свої думки та рішення, що впливають на управління різного роду структурами. Чим далі розвивається

суспільство, тим важливішим стає почути молоде населення, а це вказує на велику ефективність попереднього досвіду залучення молоді до прийняття управлінських рішень, що й призводить до відповідних дій сьогодні.

Як було вказано попередньо, на базі закладів вищої освіти, є важливим створення платформи для студентів, де вони можуть розвивати особисті навички та пробувати себе у ролі тих, хто приймає ключові рішення. Для прикладу таких платформ, що діє відокремлено від навчальних закладів, проте в взаємодії з ними є Всеукраїнська студентська рада. Було визначено, що її змістом є те, що органи студентського самоврядування об'єднуються на державному рівні та є консультативно-дорадчим колегіальним органом при Міністерстві освіти і науки України. Проаналізовано, що основною метою ради зазначається сприяння розвитку студентського самоврядування, врахування інтересів студентської молоді у політики щодо сфер вищої освіти України, соціального становлення та розвитку студентської молоді, налагодження конструктивної взаємодії між: органами державної влади, органами місцевого самоврядування і органами студентського самоврядування навчальних закладів України [30].

У цьому прикладі можна виділити те, що молодь, окрім того що проявляє власну зацікавленість в діяльності управлінських процесів, сама проявляє ініціативу в приєднанні до прийняття управлінських рішень. Можливістю для неї є залучення її до Конференцій, Всеукраїнської студентської колегії, Секретаріату студентської колегії та регіональної студентської ради, що існує на базі Всеукраїнської студентської ради. Серед реальних прикладів впливу управлінських рішень на діяльність певного процесу є підготовка та презентація пропозиції щодо удосконалення процедури видачі студентських квитків.

З вище проаналізованого, можна зробити висновок, що ефективність залучення молоді до прийняття управлінських рішень є досить великою. Це впливає як і на роботу адміністрації закладу вищої освіти, так і самих студентів. Рішення, що включає в собі голос молоді, має більше шансів на позитивний хід

подій у майбутньому, оскільки молодь це та складова суспільства, яка відчуває на собі вже існуючі зміни та усвідомлює ті покращення, які хоче мати у майбутньому. Відповідно до цього вона готова діяти заради позитивних змін.

Висновки до Розділу 2

У даному розділі було досліджено досвід залучення молоді до прийняття управлінських рішень у закладах вищої освіти. Проаналізовано молодіжні організації як суб'єкт прийняття управлінських рішень в процесі формування державної молодіжної політики. Було визначено, що у різних державах, різного рівня розвитку існує досить активна молодь, яка готова працювати над вдосконаленням вже існуючих систем та реалізації нових ідей. Було зазначено, що молодіжні організації виступають таким суб'єктом прийняття управлінських рішень у формуванні державної молодіжної політики, що може привести до позитивних результатів, як шляхом обговорень, так і конкретних дій.

Висвітлено залучення молоді як запоруку підвищення ефективності прийняття управлінських рішень на міжнародному рівні публічного управління. Серед причин залучення молоді до прийняття управлінських рішень, виділено: сприяння кращим рішенням та підвищенню ефективності, зміцненню потенціалу громади, позитивному розвитку молоді, підсилення відносин між органами влади та молоддю. Висунуто ряд завдань, які сприятимуть оптимізації процесу залучення молоді на державну службу. Серед таких методів зазначено: проведення різних міжнародних програм, конференцій, що спрямовані на обговорення загально важливих питань; створення он-лайн платформи для спілкування з молоддю, створення молодіжних організацій та парламентів, а також інші ефективні методи.

Досліджено ефективність залучення молоді до прийняття управлінських рішень на базі закладів вищої освіти в Україні. Визначено, що однією з найбільших та важливих платформ для залучення молоді є заклади вищої

освіти. Зазначено, що вони бувають різних типів, за різними рівнями акредитації. Під ефективністю залучення молоді до прийняття управлінських рішень, мається на увазі те, наскільки це дає позитивні результати як для закладу, так і для кожного студента окремо. Висвітлено подальші можливості для студентів у прийнятті у прийнятті управлінських після рівня закладів вищої освіти: державні установи, комісії, робочі групи та інші. Визначено, що знаходячись у будь-яких студентських об'єднаннях, молодь навчається за допомогою різних ситуацій, які сприяють до збільшення досвіду, що також призводить до саморозвитку.

РОЗДІЛ 3

МОДЕЛЬ ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ ДО ПРИЙНЯТТЯ ЕФЕКТИВНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ПРИКЛАДІ КПІ ІМ. ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО

3.1. Імплементація міжнародного досвіду щодо залучення молоді до прийняття управлінських рішень в Україні

Молоді люди, подібні до попередніх поколінь, хочуть досягти позитивних змін у світі. Державна служба у місцевому управлінні надає багато можливостей для цього. Питання залучення молоді до прийняття управлінських рішень на теренах України є одним з основних питань на сьогоднішній день. Проаналізувавши міжнародний досвід, варто вказати, що є низка шляхів та методів щодо покращення цього процесу.

З досвіду інших країн, питання залучення молоді до прийняття рішень має у своєму підґрунті багато різноманітних програм, які сприяють утворенню довіри, до держави, а також вихованні власного розуміння та відповідальності перед державою. Існує потреба в колективному та кращому розумінні того, що стосується участі молоді та як це можна впровадити.

Участь може бути посилена шляхом включення молоді до розробки, впровадження, моніторингу та оцінки інструментів, стратегій та програм, низки підходів, таких як освіта та розвиток потенціалу. Інформацію та матеріали для молоді можна розробити використовуючи як традиційні, так і прогресивні технологічні засоби, такі як Інтернет, смс тощо. Матеріали повинні бути доступними й для молоді з обмеженими можливостями. Механізми також можуть бути створені для заохочення участі молоді. Вони можуть бути розроблені для інституціоналізації участі молоді в процесах прийняття рішень, які впливають на молодь, наприклад, створення молодіжних консультативних груп, молодіжних мереж для позитивного громадянського залучення тощо.

З вищесказаного виходить, що зусилля можуть бути спрямовані на досягнення належного представництва та участі молоді в органах, що приймають рішення, як молодих жінок та чоловіків, які мають право на ті самі права. При розробці законів, які впливають на молодь, сприятиме їх участі в процесах консультацій, що забезпечують їхній внесок у обговорення питань політики та законодавства, розподілу ресурсів та зусилля парламенту, спрямовані на те, щоб забезпечити облік уряду. Молодих осіб слід заохочувати до участі в програмах, що впливають на проблеми, які можуть стосуватись їх. До таких віднесені: навколишнє середовище, соціальний захист, репродуктивне здоров'я тощо. Також, це інвестування в участь молоді шляхом підтримки програм для ініціатив, громадських об'єднань молоді та мереж та організацій.

Беручи до уваги міжнародний досвід, перш за все, варто зазначити, що на теренах України потрібно покращити інформаційні зв'язки між молоддю та державою. До інформаційного зв'язку відноситься те, що має на меті інформування молоді щодо залучення молоді до прийняття управлінських рішень та діяльності публічного управління в цілому. Тобто популяризація інформації про залучення молоді до прийняття управлінських рішень. Звідси виходять такі завдання оптимізації процесу:

- покращення довідкової інформації про необхідність участі молоді у прийнятті управлінських рішень, щоб наступне покоління мало змогу отримати інформацію щодо важливості їхньої думки на місцевому, регіональному та національному рівнях;
- генерування та реалізація ідеї щодо того, як інформувати молодь про ці можливості щодо прийняття управлінських рішень;
- створення пропозицій щодо допомоги молодіжним організаціям та місцевим посадовим особам, що інформують іншу молодь про участь у прийнятті управлінських рішень;
- надання додаткових ресурсів, задля допомоги молоді дізнатися більше про прийняття управлінських рішень;

- покращення та популяризація документу з описом цілей щодо участь молоді у прийнятті управлінських рішень;
- створення інформативного документу, який допоможе відповісти на особисті запитання, щодо інтересів, з надання власних ідей для вирішення окремих питань, а також описи окремих шляхів їх реалізацій;
- створення інформаційного документу щодо висвітлення можливості соціального ліфту для молоді у разі участі у політичній діяльності, та окремо у молодіжних організаціях.

Цей ряд завдань можна доповнювати та варіювати, проте, він є складовою покращення шляху залучення молоді.

Українській державній молодіжній політиці варто налаштувати прямі зв'язки у роботі з молоддю. На прикладі Нігерії, залучення молоді до активної участі в процесі перевірки Конституції, включаючи подання меморандуму до комітетів з розгляду Конституції Національної Асамблеї мало позитивний результат [89, с. 3]. Також, варто згадати молодіжний форум Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури, де молодь може бути почута. Це є прямий контакт молоді з державними установами, під час яких відбувається обговорення важливих запитань та звертається увага на думку молодих людей.

За приклад варто навести сучасну українську програму «Громадянський лекторій». Її суть полягає в зустрічі за круглим столом з державними діячами під час яких можна задати питання, заперечити чи додати щодо піднятої тематики державними службовцями, представниками закладів вищої освіти. Це породжує прогресивність взаємодії молоді з державними установами та відчуття важливості, потрібності у молодих людей. В свою чергу, це також є аспектом відкритості та не завуальованості робочого процесу державних службовців.

Відповідно до вищесказаного, варто акцентувати увагу на проведенні зустрічей-дебатів та зустрічей-планування роботи, як і на місцевому, так і на національному рівнях, разом з особами, що працюють у сфері публічного

управління та, якщо говорити про рівень закладів вищої освіти - адміністрацією. Таким чином, згодом, молодь займатиме важливі посади, маючи попередній досвід в обговореннях важливих питань, раціональної оцінки ситуацій та шляхів їх вирішення. Участь у процесах планування, дає можливість молодим людям придбати нові навички та знання, навчитися відповідальності.

Ще однією важливою формою ознайомлення та оптимізації залучення молоді до прийняття управлінських рішень є непрямі зв'язки. Під непрямим типом зв'язків, розуміється залучення та ознайомлення молодих людей з сферою державного управління та управління в цілому через Інтернет мережу та телекомунікацію. На прикладі Йорданії, було показано посилення взаємодії з молоддю через Facebook та Twitter, а приклад проекту «Голоси молоді» від Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури – через спеціально створену он-лайн платформу [89, с. 3]. Метою є полегшення дискусії в Інтернеті, а також розробка бази даних молодіжних он-лайн-груп, для того щоб більш систематично залучати молодіжні групи з питань стимулювання участі молоді у політичному житті країни. Оскільки, на сьогоднішній день, молодь є постійним користувачем соціальних мереж та інших он-лайн ресурсів, це є вагомим важелем для роботи.

Важливим є створення он-лайн платформи для української молоді. За допомогою даного ресурсу, вони могли б висувати та обговорювати нагальні та важливі питання щодо молодіжної політики та не тільки, висувати можливі варіанти їх вирішення. Такого роду платформа могла б містити інформацію щодо професії державних службовців, їх роду занять, можливостей кар'єрного росту, заробітної плати та інше. Це варто робити й для того, щоб залучати більше молоді до державної служби.

З вищесказаного встановлено, що така подача інформації дасть можливість самостійно ознайомлюватись з проблемами, які будуть висунуті, висловлювати власні думки, проектні пропозиції вирішення питань та бачити перспективу в окремих напрямках діяльності. Форма вираження повинна

реалізуватись не у вигляді сайтів на прикладі пошуку роботи, а саме як платформа, яка буде найпростішим способом відкрита та розроблена для молоді. З другого боку, це також доступ до відповідальних осіб органів державної влади. Якщо робити проекцію даної платформи на рівні закладів вищої освіти, то це більш простіший доступ до комунікації з адміністрацією. Коли молоді пропонується внести свій внесок у дії чи рішення закладу, місцевої влади, вони повинні мати постійний доступ до відповідної інформації та осіб до яких можна звернутись.

З наведених вище прикладів, можна визначити, що за досвідом Великобританії, можливо запозичити створення молодіжних парламентів, проте у кожному місті України. В Україні існує «Європейський молодіжний парламент Україна» проте, їх немає у кожному місті [84]. Створення таких парламентів, у різних частинах України надавало б більш детальну картину ситуації в державі, більшого залучення молоді.

У такий же спосіб, це організація, яка була б прямим зв'язком між молоддю та державою. Члени організації можуть регулярно проводити зустрічі-дебати та зустрічі-планування роботи, як і на місцевому, так і на національному рівнях. Виходячи з цього, молодь займатиме важливі посади в управлінні організацією та це було б схвалено більшістю політичних партій. Це надає можливість прислуховуватись до думок молоді, вирішувати управлінські рішення за участю молоді, можливість для розширення діяльності активних громадян як на місцевому, національному рівнях, так і на рівні закладів вищої освіти. Потрібно надавати можливість молодим людям сприяти формуванню національної політики, шляхом прямого діалогу з парламентарями.

Відповідно до вище сказаного, потрібно зазначити, що в Україні варто сприяти активізації молодіжних організацій, що направлені на політичну діяльність. Громадсько-політичні організації включають роботу з молоддю щодо питань молодіжної політики, лобіювання їхніх інтересів в органах державної влади, інформування молоді щодо наявних проблем суспільства, а також її включення до участі у виборчих процесах. Їхньою основною метою є

залучення молоді до життя країни в сфері громадськості та політики [36]. Серед таких організацій, було наведено: «Спілка молодих державних службовців України», «Спілка Української Молоді в Україні», «Українська спілка молодих депутатів», «Національний альянс», «Демократичний альянс» та інші [42].

Основа таких організацій – незалежність від політичних партій, автономність. Проте, вони можуть взаємодіяти з окремими політичними партіями, державними службами задля вирішення наявних проблем. Як результат, зі сторони молоді надається бачення окремої проблеми релевантним поглядом, шляхи її вирішення, орієнтованість на допомогу реалізації вирішення проблеми, подальша спрямованість роботи у даній сфері. З іншого боку, зі сторони політичних партій, держави, надається підтримка в процесі обговорення, продумування та вирішення проблеми, реалізація вирішення проблеми. Вони відображають інтереси молодіжних політичних організацій.

Важливо створювати більше студентських організацій задля комунікації та залучення молоді на рівні закладів вищої освіти. Вони дають більше можливість для самореалізації та вирішення локальних питань. Як було вказано попередньо, на міжнародному прикладі, така активність молоді дає досить позитивні результати.

Відповідно до вище сказаного, молодь повинна бути залучена до політичного процесу шляхом молодіжних політичних організацій. Це сприятиме її прямому залученню до політики, а таким чином й до вирішення державних питань. На рівні навчальних закладів, вона повинна бути залучена до студентських організацій. Було наведено приклади на міжнародному рівні, та цей шлях потрібно запозичити для України.

Один з важливих факторів, що впливає на мотивацію молоді до участі у прийнятті управлінських рішень є висвітлення соціального ліфту для молодої особи. Обґрунтовано тим, що молодіжне суспільство потребує розуміння того, що їм може дати участь у вирішенні питань.

Як було зазначено вище, на прикладах різних країн, включення молоді до прийняття управлінських рішень дає їм можливість набрання досвіду,

практичних навичок, зав'язків, розуміння роботи державних структур, чіткого власного бачення на різні проблеми та інше. В подальшому, ряд таких факторів дає можливість молодій особі ставати кваліфікованим працівником та займати високі державні, та не тільки, посади. Тобто, рухатись кар'єрними сходами, а не стояти на місці, що в свою чергу породжує мотивацію до включення до процесу. Як результат висвітлення чіткого розуміння можливості соціального ліфту для молоді також є досить вагомим аспектом та шляхом залучення молоді до прийняття управлінських рішень.

Отже, існує низка шляхів та методів для оптимізації процесу залучення молоді до прийняття управлінських рішень в контексті державної політики на базі закладів вищої освіти. Всі вони полягають у різних типах робіт. Попередньо вказані методи роботи державної політики щодо залучення молоді, переплітаються між собою та є взаємозалежними. Важливим є залучення молоді через молодіжні політичні, студентські організації, а також висвітлення соціального ліфту. Як підсумок, можна сказати, що чітка та деталізована розробка нової програми залучення молоді до прийняття управлінських рішень, відповідно сьогоденним інноваціям, не залишиться без позитивних результатів. Основним є усвідомлення того, що якість прийнятих рішень та активність молоді у громадському та політичному житті країни залежить від попередньо проробленої роботи.

3.2. Залучення молоді до прийняття управлінських рішень в КПІ ім. Ігоря Сікорського

КПІ ім. Ігоря Сікорського – один з провідних університетів, який за різними рейтингами України знаходиться у перших десятках. Це вказує на багатогранність та спектр можливостей, які можуть зустрітись у стінах університету.

На сьогоднішній день, в даному Університеті навчається майже 25 тисяч студентів як з України, так і з інших країн світу [35]. Його випускниками є

знаменитості, державні діячі та інші відомі та впливові особистості. Даний Університет набирає великих обертів та вдосконалюється кожного року.

Однією з основних складових КПІ ім. Ігоря Сікорського є активне студентство. В окремих випадках, задає тренди студентству інших університетів країни та показує високий рівень діяльності органів студентського самоврядування, знань та просто швидкоплинності розвитку Університету. На базі проведено аналізу визначено, що в Університеті діє багато різноманітних студентських об'єднань, в одному з яких кожен студент побував хоча б один раз за весь період свого навчання. В першу чергу це відбувається через ту активність студентів, яка постійно популяризується у різних формах серед інших студентів. Такий хід подій поширює вагомість значення залучення студентів до різних студентських об'єднань та прийняття управлінських рішень.

Студентська діяльність Університету керується Статутом Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Нова редакція), де вказується як про студентське самоврядування, наукові ториства та представників студентської профспілки [56]. Разом з тим, врегулювання студентської діяльності відбувається за врахуванням Закону України «Про вищу освіту», Положення про студентське самоврядування НТУУ «КПІ» та інших Положень Університету щодо створення, функціонування студентських об'єднань. Варто зазначити, що студентські профспілки діють відповідно до Закону України «Про профспілки, їх права та гарантії діяльності» [4; 48].

В ході виконання даного розділу, було проаналізовано різні дані щодо діяльності КПІ ім. Ігоря Сікорського та виділено основні студентські об'єднання, що діють в межах Університету. До них відносяться: органи студентського самоврядування, профспілки, студентські низові ініціативи, органи громадського самоврядування, дорадчі органи, гуртки. Щодо першого, то в даному закладі наявні:

- Конференція студентів університету - вищий орган студентського самоврядування Університету;
- Студентська рада - вищий виконавчий і представницький орган студентського самоврядування Університету;
- Контрольно-ревізійна комісія;
- Конференція студентів інституту/факультету - вищий орган студентського самоврядування інституту/факультету;
- Студентська рада інституту/факультету - вищий виконавчий і представницький орган студентського самоврядування інституту/факультету;
- Конференція студентів студмістечка - вищий орган студентського самоврядування студмістечка;
- Студентська рада студмістечка - вищий виконавчий і представницький орган студентського самоврядування студмістечка;
- Конференція студентів гуртожитку - вищий орган студентського самоврядування гуртожитку;
- Студентська рада гуртожитку - вищий виконавчий і представницький орган студентського самоврядування гуртожитку.

Досліджено, що Конференція студентів університету, Студентська рада університету, є вищими за рангом органами. Студентські ради факультетів та інститутів, Студентська рада студмістечка, студентські ради гуртожитків знаходяться у підрозділах Університету. В даному закладі довгий час діяв Профком студентів, знедавна він приєднаний до Профкому працівників Університету, тому вже не є окремою структурою. Проте, також є Самоврядна профспілка студентів, які позиціонують себе як об'єднання студентів за інтересами. Було проаналізовано в КПІ ім. Ігоря Сікорського є три Студентських низових ініціативи: Студентське радіомовлення «Радіо КПІ», Відкритий арт-простір «Вежа», Відкритий арт-простір «Суспільна платформа Колізей КПІ». Найбільше в Університеті зареєстровано гуртків, їх налічується більше 134 [29]. З проведеного аналізу було визначено, що гуртки – це

організації, що об'єднані для спільної діяльності, спільних занять і та іншого [53]. До таких відносяться: Радіотехнічний клуб «Політехнік», Гурток інноваційних технологій, спортивний клуб «Тайфун», English for Science та інші. Серед органів громадського самоврядування діє Наукове товариство студентів та аспірантів. Дорадчим органом було визначено Раду молодих вчених. Чіткого визначення дорадчого органу у законодавстві немає. Проте, при Міністерстві України є наявними органи даного типу. Дорадчим органом є той - який має право лише обговорювати питання, а не вирішувати його [54].

У межах КПІ ім. Ігоря Сікорського діє Відділ організаційної роботи зі студентами на базі Департаменту з навчально-виховної роботи. Одним з основних завдань Відділу є ведення обліку студентських об'єднань, здійснення роботи зі студентами щодо створення та реалізації об'єднань та їхня подальша координація. Відповідно до цього, на даний момент на нього покладено координацію діяльності усіх студентських об'єднань Університету.

Відділ сприяв створенню Положень на основі яких працюють студентські низові ініціативи. Окрім того, завдяки розпорядженням, які створюються один-два рази на пів року, проректором з навчально-виховної роботи затверджується план заходів, робоча команда, робочий графік, керівник. Відділом затверджуються плани та заходи й інших об'єднань. Це дає можливість контролювати та координувати робочий процес студентських об'єднань. При цьому, можливі загальні збори керівників студентських об'єднань, на яких обговорюються загальні для всіх запитання, обговорення щодо комунікації та співпраці між ними та майбутніх спільних робіт. Відділ допомагає представникам студентства у вирішенні різноманітних питань та проблем, спираючись на нормативно-правову базу Університету та особисті знання про окрему ситуацію.

На території КПІ ім. Ігоря Сікорського є досить великий спектр можливостей для студентства, яке може реалізовувати себе у різних напрямках. Проте, одним з основних є участь у прийнятті управлінських рішень. Наведено приклад залучення студентів до прийняття рішень – участь у Вченій раді

Університету. За Статутом КПІ ім. Ігоря Сікорського, пунктом 6.4.2, до складу ради повинні входити:

- виборні представники аспірантів, докторантів, слухачів, асистентів-стажистів – 2 особи;
- керівник Первинної профспілкової організації студентів Університету – 1 особа;
- керівники органів студентського самоврядування Університету – 2 особи;
- виборні представники з числа студентів (курсантів) – по 1 студенту від кожного факультету/навчально-наукового інституту [56].

З вищесказаного зрозуміло, що залучення студентів відбувається й при включенні їх до вчених рад на факультетах та інститутах. Окрім того, органом громадського самоврядування є конференція трудового колективу Університету, де також є представництво студентів у розмірі не менше як п'ятнадцять відсотків. У першому випадку, студентство має можливість брати участь в підготовці проекту Статуту Університету, а в другому – погоджувати його. При цьому, вони можуть визначати систему та затверджувати процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, заслуховувати звіти ректора та оцінювати його діяльність, затверджувати склади комісій та інше. З попередньо наведених аргументів, було виділено присутність можливості у студента висловити своє бачення щодо конкретних ситуацій. Як результат, це може вплинути в подальшому на хід думок та дій інших осіб, наприклад представників адміністрації. Врахований голос студента показує що залучення молоді до прийняття управлінських рішень у межах КПІ ім. Ігоря Сікорського є досить поширеною практикою в якій є результати.

Серед студентства КПІ ім. Ігоря Сікорського є приклади молоді, які через свої прагнення до все більшого розуміння управлінської структури закладу вищої освіти та їхньої взаємодії з іншими установами стають Головами таких об'єднань. Це молодь, яка прагне до чогось більшого ніж просто бути студентом, до можливості внесення змін в вже існуючу структуру. Окрім цього,

вагомим фактором є можливість навчатись новому та пробувати власними силами рухатись по соціальному ліфту та кар'єрним сходинкам.

З проведеного дослідження було виявлено, що окрім рад, до яких залучаються представники студентства є також координаційні ради, комісії, збори, оргкомітети та інше. До їхнього складу включають Голов студентських об'єднань, які представляють молодь з різних напрямів діяльності. Серед таких прикладів можна навести координаційну раду студентських організацій КПІ ім. Ігоря Сікорського, що була затверджена у червні 2018.

Для прикладу варто розглянути документ, що зображений у Додатках Г.1 та Г.2. До складу Ради увійшли всі Голови органів студентського самоврядування, орган громадського самоврядування, студентські профспілки. Метою даної ради було забезпечення координації заходів, забезпечення та реалізації необхідності здійснення ефективної взаємодії студентства та адміністрації Університету з метою максимального представництва студентства в його управлінні. Зібрання проходили у формі зустрічі між адміністрацією та студентами, що давало можливість в особистому порядку піднімати хвилюючі теми, задавати питання, а також приймати рішення щодо окремих проблем, результат яких надалі буде мати вплив як на студентські об'єднання, так і на Університет в цілому.

З вищесказаного, можна стверджувати, що це досить позитивний фактор, коли студентство може бути частиною чогось більшого ніж студентське об'єднання. Виникнення розуміння у студента того, що він є частиною зборів на яких присутні декани, проректори, ректор та інші поважні персони Університету, породжує відчуття себе як особистості, що може вплинути на подальші події. Сидячи та приймаючи рішення разом з досвідченими людьми, молодь має можливість вчитися новому, бачити систему роботи з середини структури.

Варто звернути увагу на тому, який є майбутній шлях розвитку подій активної молоді КПІ ім. Ігоря Сікорського, що є залученими до прийняття управлінських рішень. В попередньому розділі було розглянуто окремі

установи на рівні всієї держави, що працюють зі студентами та є наступним кроком після закладу вищої освіти, де студент може проявити себе.

Серед наведених вище прикладів було розглянуто Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. В ході даного дослідження було виявлено, що серед Складу галузевої експертної ради з галузі знань 12 Інформаційні технології є студент КПІ ім. Ігоря Сікорського. Можливим було подаватись на галузь освіти де особа не тільки навчається зараз, а й по тій темі, в якій у неї написаний диплом. У Додатку Д. зображено склад галузевої експертної ради з чого можна визначити, що туди входять представники інших закладів вищої освіти України. Таким чином, можна стверджувати, що можливість бути залученим до прийняття управлінських рішень є у студентів всієї України.

Було проведено особисту бесіду з Вадимом Левківським та проаналізовано документи галузевої експертної ради. На основі цього було визначено, що основним методом роботи є Засідання на яких щодо порядку денного розглядаються та затверджуються певні питання, обговорюється подальший план дій. Зі слів Вадима: «це можливість формувати інституцію якості освіти на рівні країни. Навчитись методикам для забезпечення на рівні КПІ. Знайомство і постійний діалог з іншими експертами для формування повного бачення: яка наразі система освіти і куди можна рухатись. Це додаткова компетенція і краще розуміння напряду покращення якості освіти, формування стандартів для своєї галузі знань. А також є потенційна можливість, за рахунок отриманого досвіду, розробляти документи з боку практики норми в сфері освіти.».

Варто приділити увагу розгляду органів студентського самоврядування КПІ ім. Ігоря Сікорського. Органи студентського самоврядування мають досить не просту структуру закладу. На підставі Закону України «Про вищу освіту», Положення «Про студентське самоврядування НТУУ «КПІ» та власного аналізу КПІ ім. Ігоря Сікорського, було розроблено структуру органу студентського самоврядування в даному закладі (рис. 3.1.).

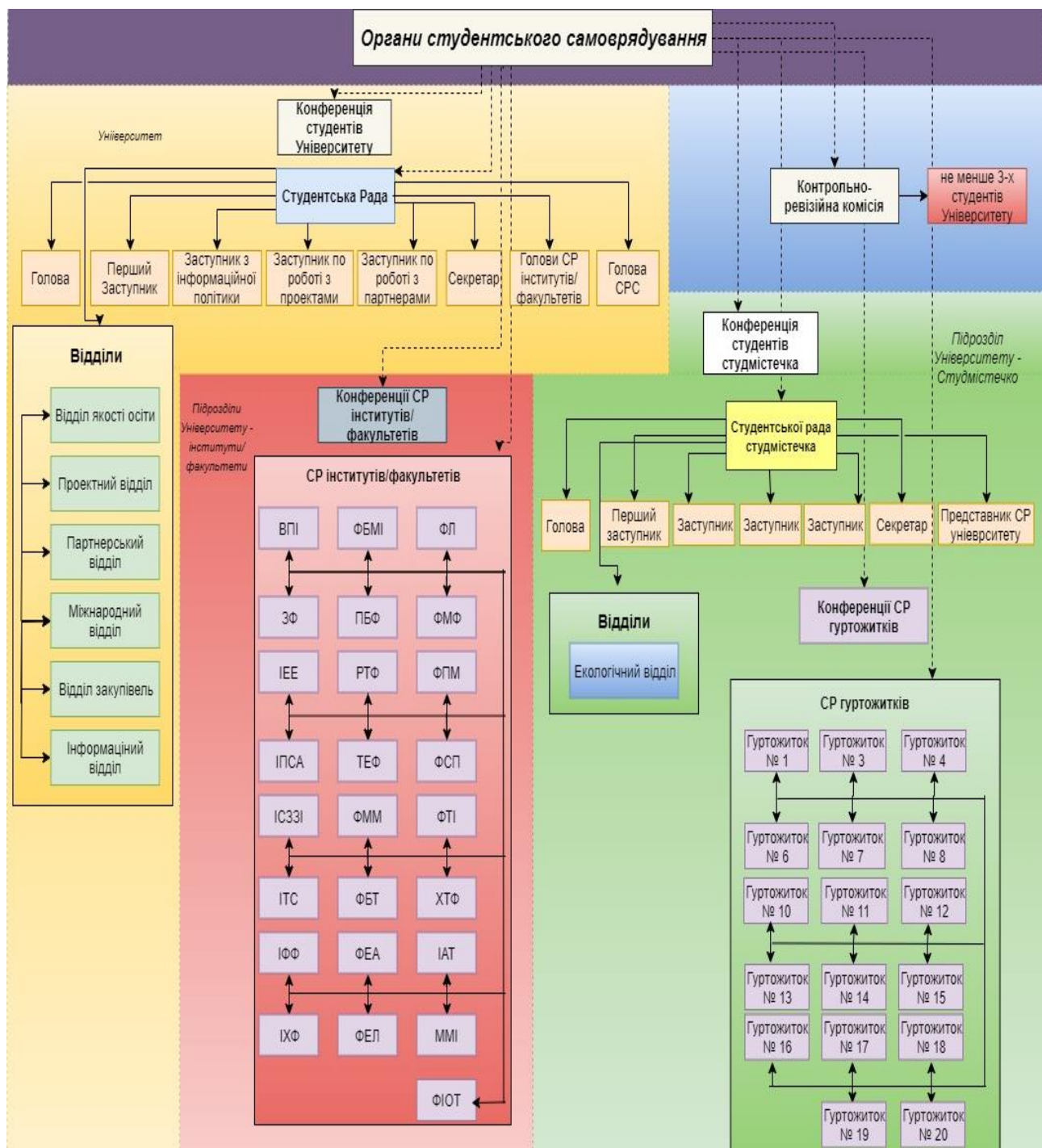

Рис. 3.1. Структура органів студентського самоврядування КПІ ім. Ігоря Сікорського (запропоновано автором)

Як зазначалось попередньо, Студентська рада діє на рівні Університету, факультетах та інститутах, що робить її ще більш розгалуженою. Голова Студентської ради Університету є представником від студентства всього Університету, відповідно його залучення до роботи з адміністрацією є досить важливим.

Проте, робота Голови студентської ради залежить від власного ставлення до процесу та позиції, яку він висвітлює у своїй діяльності. У зв'язку з цим, діє Конференція студентів Університету на якій вирішуються питання щодо окремих напрямків роботи. Даний орган дає можливість кожному студенту висловлювати свої думки щодо окремих питань. Серед активної молоді Університету також є відділи студентської ради, що поділяються за різними напрямами та активізують роботу самостійно або у взаємодії з адміністрацією. Як результат, з'являється більше можливості сконцентровувати увагу на одному напрямку діяльності та більш детально вивчати та аналізувати проблеми конкретної сфери.

Варто звернути увагу на факультетські студентські ради та висвітлити, що їхня діяльність припадає на роботу в межах факультетів/інститутів. Вони є провідними ланками, що приймають рішення щодо відрахувань студентів, надання стипендій, вирішення освітніх питань та проблем в межах тих структур, де вони знаходяться. Мають свої відділи, що відповідають за окремі напрями діяльності.

З проведеного аналізу структури студентської ради на рівні Університету, можна визначити, що це велика складова Університету, яка на кожному з рівнів веде роботу з адміністрацією. Члени Студентської ради є представниками, в залежності від позиції на якій вони знаходяться, чи то всього студентства Університету, чи то від факультету/інституту. Залучення молоді до прийняття управлінських рішень можна побачити на різних рівнях. До результатів їхньої діяльності віднесено: покращення умов в аудиторіях, оцінювання студентських робіт, рівня викладання та іншого.

На рівні підрозділу Університету – студмістечка, діє Студентська рада студмістечка, в якій також є своя структура та вищим органом є Конференція студмістечка. Як було вказано попередньо, Студентська рада студмістечка діє у кожному гуртожитку Університету та кожен з них має Конференцію гуртожитку, Студентські ради гуртожитків, Голову та старост гуртожитків. Це є відкритою можливістю для контролю середовища студентського життя на

досить різних рівнях. Як у студмістечку, так і в радах гуртожитків, проходять збори під час яких приймаються рішення, що можуть впливати як і на роботу окремого гуртожитку та всього студмістечка. Як результат, перед цим органом самоврядування, як і перед Студентською радою, стоїть досить велика відповідальність за свою діяльність та результат до якого призводять їхні дії. У роботі з адміністрацією Університету їхні дії проявляються за допомогою зборів, особистих зустрічей під час яких молодь висвітлює питання що турбують більшість. Для облегшення процесу висловлення власних пропозицій, зауважень був створений чат у соціальній мережі Telegram, де студенти можуть писати свої побажання щодо висвітлення їхніх думок адміністрації Університету.

З вищесказаного, було визначено, що в КПІ ім. Ігоря Сікорського є багато можливостей для молоді проявити себе та виходити на вищий рівень професійної комунікації, участі у прийнятті управлінських рішень. Акцентовано увагу на важливості розуміння того, що це повинна бути не лише активність зі сторони молоді, яка бажає бути серед тих хто приймає рішення, а також зі сторони адміністрації, яка дає платформу для цього. Зазначено, що коли з двох сторін розуміння цінності та ефективності залучення молоді буде однаковим, з однаковою ціллю, тоді й сама ефективність буде вищою та результативнішою.

Було зроблено висновок, що однакове розуміння залучення молоді до прийняття управлінських рішень можливе лише тоді, коли для двох сторін це можливість: почути, сказати, обговорити, прийти до певного рішення, разом реалізувати використовуючи ті ресурси які для цього потрібні. До поки саме такого направленого формату взаємодії та участі у прийнятті управлінських рішень не буде, то сама ефективність залучення молоді до останнього не буде давати того бажаного результату.

3.3. Розробка відкритої платформи для покращення ефективності залучення молоді до прийняття управлінських рішень в КПІ ім. Ігоря Сікорського

З проведеного дослідження було визначено, що КПІ ім. Ігоря Сікорського - університет, що наповнений талановитою, працьовитою, розумною молоддю, яка готова реалізувати власні ідеї, підтримувати вже створені ініціативи та продумувати стратегії розвитку більш глобальних питань. Студенти Університету, мають велику платформу для самореалізації та самовдосконалення кожного дня. Проте, як і в кожному університеті тут є свої переваги та недоліки.

Розриваючи питання залучення молоді до прийняття управлінських рішень у КПІ ім. Ігоря Сікорського, варто виділити напрямки роботи, які потрібно вдосконалити:

- відсутність бази даних студентських об'єднань;
- нечіткість розподілу студентських об'єднань за їхніми типами;
- відсутність підкреслення важливості голосу молоді у прийнятті рішень та результатів після зробленого;
- застарілість інформації на сайтах Університету щодо студентської активності, діяльності адміністрації Університету, затверджених документів.

Під відсутністю бази студентських об'єднань розглядається як те, що в Університеті немає єдиного документу, ресурсу, на якому зібраний весь перелік студентських об'єднань, що є релевантним на даний момент. Молодь повинна розуміти спектр своїх можливостей та де вона може проявити себе.

На теренах Університету немає чітко висвітленого розподілу студентських організацій, саме за видами їхньої діяльності. Тобто, які організації відносяться саме до гуртків, які до студентського самоврядування та інше. Це є проблемою, оскільки молодь, яка приєднується до певного студентського об'єднання, одразу не розуміє спектр роботи на яку націлене

об'єднання. Ввійшовши в певну організацію, першим чином потрібно розуміти, який подальший розвиток, робота та перспективи може очікувати молодь, куди далі з отриманими знаннями може йти молода особа.

Проводячи проекцію на прийняття управлінських рішень в Університеті, було зазначено, що основним є розуміння того, як необхідно діяти далі в своїй роботі, чи наявна готовність вести комунікацію з адміністрацією Університету, відповідно до обов'язків. Не знаючих базових речей, молода особа провокує меншу ефективність від залучення.

З вищесказаного виділено наступний недолік - відсутність підкреслення важливості голосу молоді у прийнятті рішень та результатів після зробленого. Варто акцентувати увагу на тому, що оскільки залучення студентів є досить важливим та прописаним у Законі України «Про вищу освіту», Статуті Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Нова редакція), то потрібно працювати з документом та висвітлювати дану інформацію на інших мережах. Це можна пояснити як те, що у КПІ ім. Ігоря Сікорського не вистачає зі сторони адміністрації опису чому участь молоді є важливою, наскільки це впливає на діяльність Університету, наскільки голос студента є важливою складовою для прийняття рішення та найголовніше, які вже є приклади Університету, де голос студентства дійсно зіграв певну роль та привів до позитивного результату. Варто приділити увагу висвітленню майбутньої перспективи та можливостей, які має студент після Університету, які шляхи з його досвідом для нього можуть бути відкритими надалі. Це є досить важливим, оскільки дає можливість іншим оцінити рівень відповідальності яка покладається на молодь у роботі з адміністрацією, породжує взаємоповагу, довіру один до одного та мотивацію до подальшої співпраці. Як результат з'являється подальша перспектива роботи задля спільного результату.

Третій пункт відноситься не лише до адміністрації Університету, а й до студентських об'єднань. Документи є одними з перших ресурсів, які дають можливість покрити два попередніх недоліки, які були висвітлені. Це можливо

таким чином, що якби в електронному варіанті на сайтах Університету, об'єднань, були висвітлені Положення про створення всіх студентських об'єднань, звіти зборів, дані про всі оновлення Університету, то окремих змін можливо й не доводилося б вводити. Проте, через застарілість та не висвітлення нової інформації, наприклад, про діяльність студентських об'єднань, результатів про залучення молоді до прийняття управлінських рішень, співпрацю студентства з адміністрацією, як на сайті Університету, так і на сайтах самих об'єднань, саме ж залучення молоді стає більш важчим. Це відбувається через те, що немає можливості самому дослідити важливі для студена складові та зробити аналіз ситуації яка є на даний момент.

Як було висвітлено попередньо, наведені вище недоліки сприяють зменшенню ефективності залучення молоді до прийняття управлінських рішень. Їх треба покращувати, оскільки це вплине на розуміння структури роботи студентських об'єднань та на взаємодію роботи студентства з адміністрацією Університету. Як результат, це призведе до ефективності залучення молоді до прийняття управлінських рішень.

Було проаналізовано низку джерел, та зроблено висновок, що в КПІ ім. Ігоря Сікорського варто створити окрему платформу для молоді - «Можливості студентства КПІ ім. Ігоря Сікорського». Це повинен бути веб-сайт, що прив'язаний до домену КПІ ім. Ігоря Сікорського. Він потрібен для того, щоб важливість залучення молоді як і до активності в цілому, так і до прийняття певних рішень висвічувалась зі сторони Університету, а студентство було тим хто використовує цю платформу та її можливості.

На рисунку 3.2. зображено макет сайту, який запропоновано для покращення ситуації залучення молоді в Університету. Висвітлення всієї важливої інформації про студентство КПІ ім. Ігоря Сікорського може підвищити залучення молоді до прийняття управління та його ефективність.

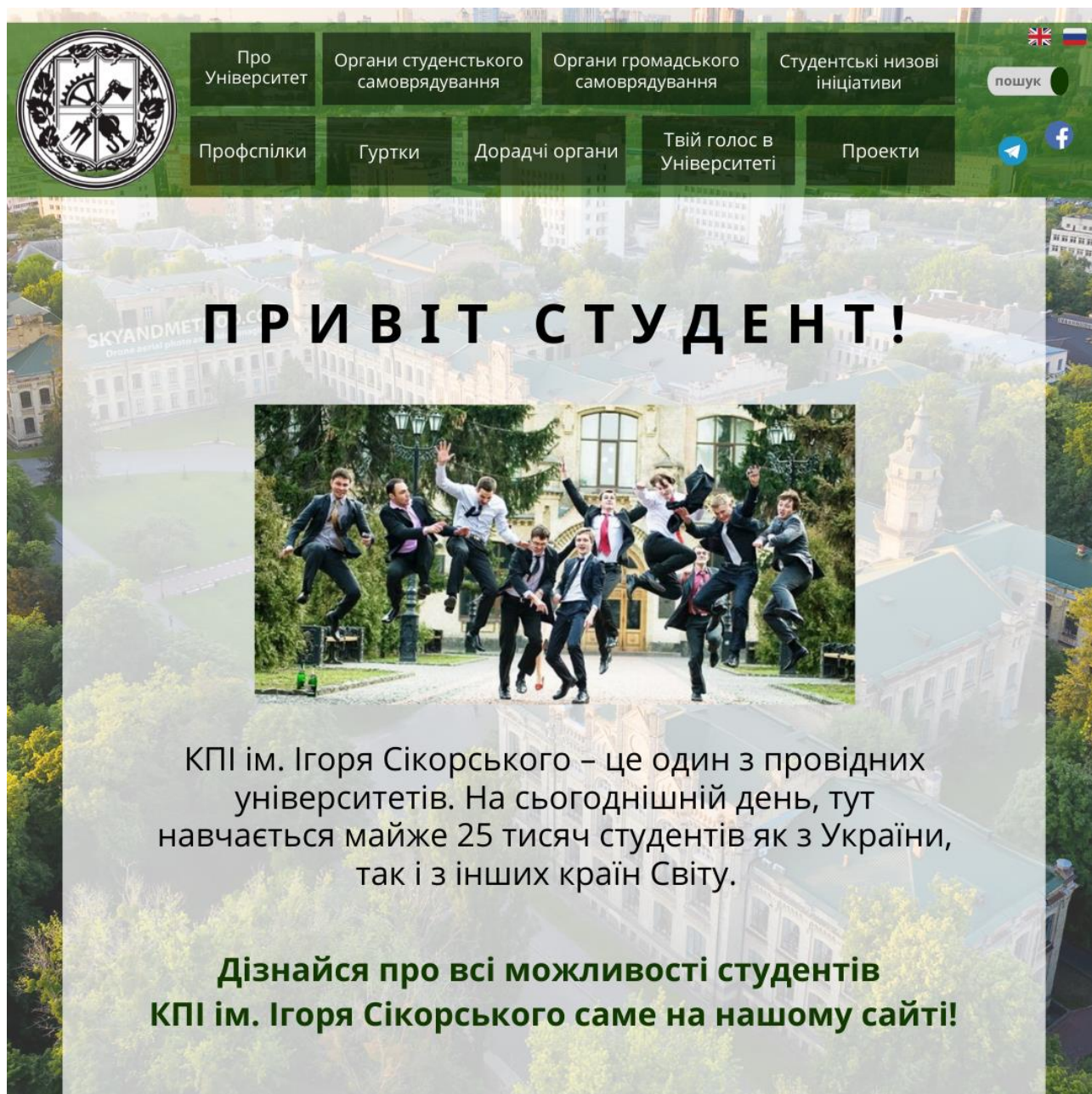

Рис. 3.2. Макет головної сторінки веб-сайту «Можливості студентства КПІ ім. Ігоря Сікорського» (запропоновано автором)

Ця платформа покриває одразу практично всі недоліки, які були виділені попередньо. Зверху сайту, на ділянці для меню, висвітлені основні його складові, які умовно поділяються на 3 групи: інформація про Університет, типи студентських об'єднань, інформація про важливість голосу студента у прийнятті рішень університету та його активності. Щодо структурної та функціональної частини цієї платформи, було прийнято рішення, щоб у майже кожного пункту головного меню було також випадаюче меню, де

вказуватимуться його основні складові. Приклад було зображено на рисунках 3.3.– 3.4., 3.7. – 3.11. та 3.14..

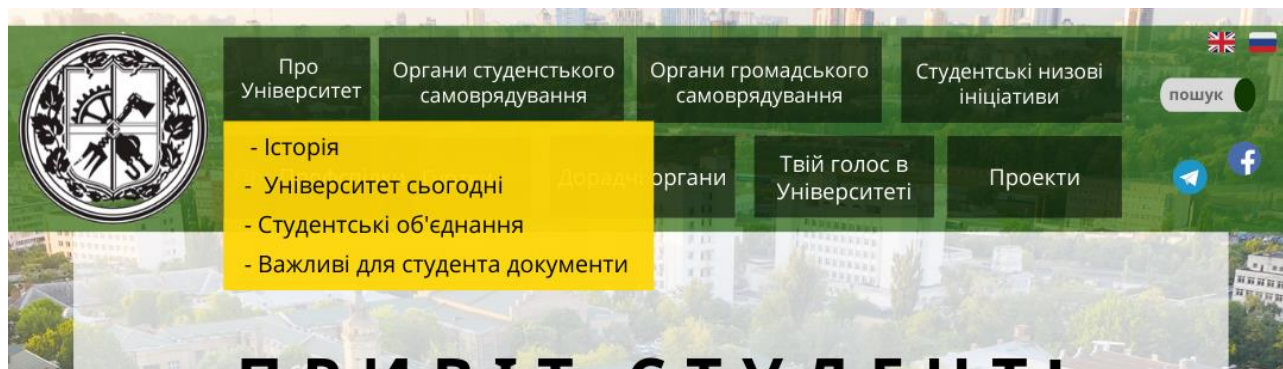

Рис. 3.3. Макет головної сторінки веб-сайту «Можливості студентства КПІ ім. Ігоря Сікорського», випадаюче меню «Про Університет» (запропоновано автором)

На даному рисунку продемонстровано випадаюче меню «Про Університет». Його основними пунктами є «Історія», «Університет сьогодні», «Важливі для студента документи», «Студентські об'єднання». Щодо першого, то він потрібен для загального розуміння Університету та його великої історії. Туди варто внести інформацію про перші студентські об'єднання, їхні напрямки діяльності, чи діють вони по сьогодні, висвітлити основні події у яких студенти Університету проявляли свою активність та діяльність яка призвела до позитивних результатів. В другому пункті варто висвітлити більше статистичних даних: кількість студентів в Університеті та на яких факультетах; кількість іноземних студентів та з яких країн та інші важливі дані. Для цього варто використовувати діаграми, графіки, текстові пояснення. У підрозділі «Важливі для студента документи», потрібно вказати та надати опис основних документів щодо студентської діяльності в Університеті: Закон України «Про вищу освіту», Статут Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Нова редакція), Кодекс честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут», Положення про студентське самоврядування НТУУ

«КПІ», Положення про студмістечко КПІ ім. Ігоря Сікорського, Порядок створення гуртків, секцій, товариств, об'єднань та клубів за інтересами студентів наукового, науково-технічного, культурного, фізкультурно-оздоровчого та спортивного спрямування в КПІ ім. Ігоря Сікорського, документи щодо роботи окремих студентських об'єднань та інші. У пункті «Студентські об'єднання» потрібно вказати повний перелік студентських об'єднань. Він буде поділений за типами, включено пояснення типів, якими документами вони керуються та вказана їхня кількість.

На рисунку 3.4. продемонстровано випадające меню «Органи студентського самоврядування», де зображено усі вкладові органів студентського самоврядування всього Університету.

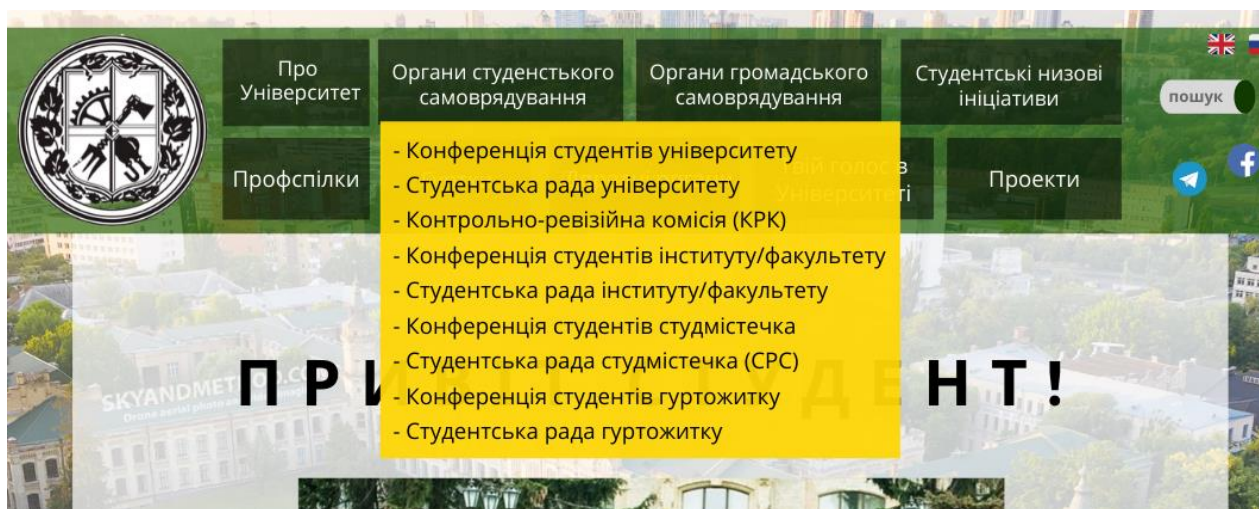

Рис. 3.4. Макет головної сторінки веб-сайту «Можливості студентства КПІ ім. Ігоря Сікорського», випадające меню «Органи студентського самоврядування» (запропоновано автором)

Для прикладу інформаційного наповнення сторінок про окремі студентські об'єднання, виокремлено основні складові, що повинні бути висвітлені на сторінках. Сторінка повинна містити таку інформацію: логотип, повна назва органу, основний опис діяльності, зображена структура, якій структурі Університету підпорядковується, історія в короткому описі, основні документи, основні канали на соціальних мережах, адреса, контакти як з ними

можна зв'язатись (див. рис. 3.5. – рис. 3.6.). Переходячи на посилання кожної Студентської ради факультету, Студентської рада студмістечка, Студентської ради гуртожитків та іншого повинна висвітлюватись інформація за тією ж самою структурою, як було вказано вище.

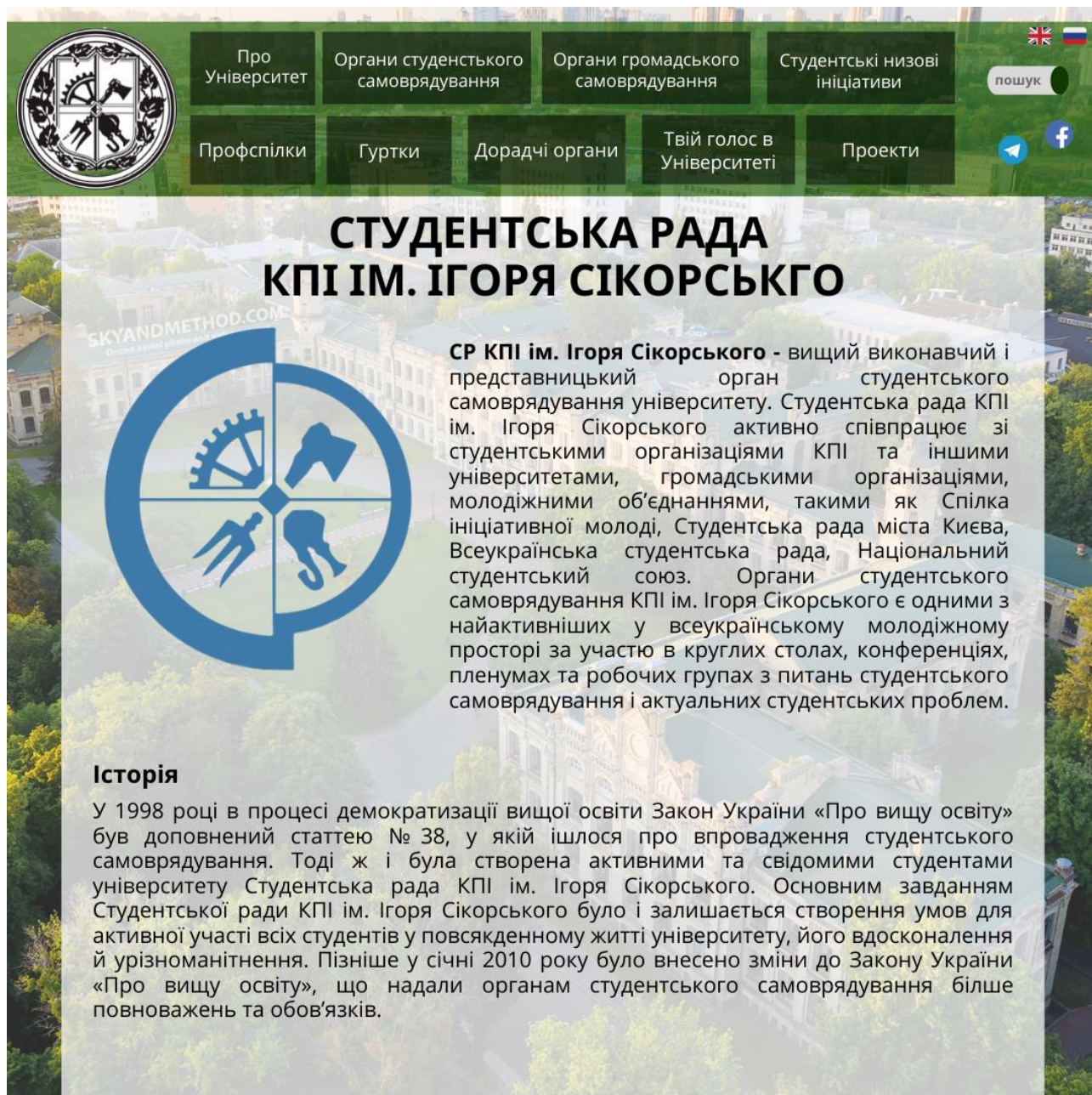

Рис. 3.5. Макет сторінки «Студентська рада університету» веб-сайту «Можливості студентства КПІ ім. Ігоря Сікорського» (запропоновано автором)

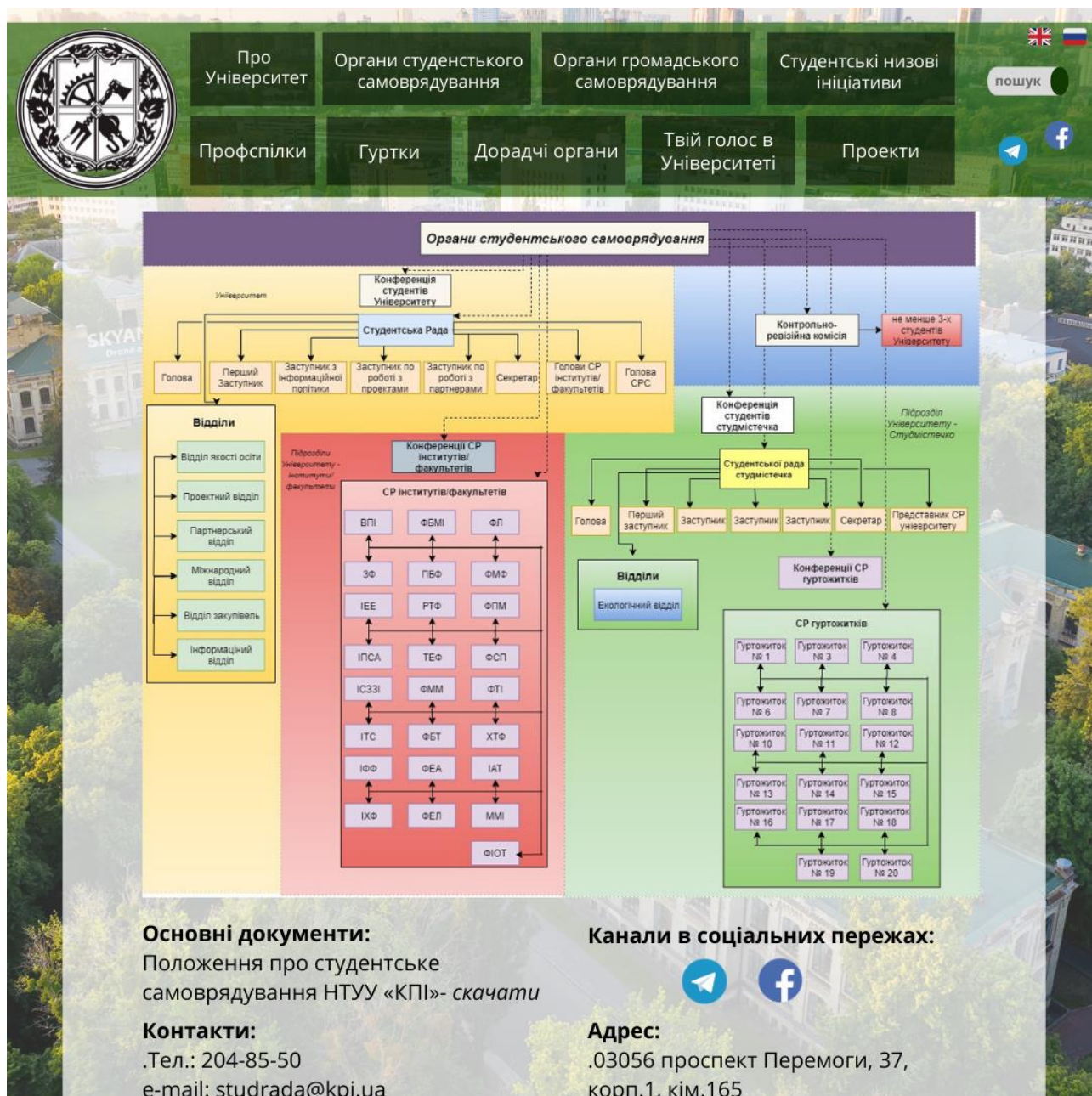

Рис. 3.6. Макет сторінки «Студентська рада університету» веб-сайту «Можливості студентства КПІ ім. Ігоря Сікорського» (запропоновано автором)

«Органи громадського самоврядування», «Студентські низові ініціативи», «Профспілки», «Дорадчі органи», що зображені на рисунках 3.7. – 3.10., вміщують у собі ту ж структуру, що й у прикладі сторінки Студентської ради.

Рис. 3.7. Макет головної сторінки веб-сайту «Можливості студентства КПІ ім. Ігоря Сікорського», випадаюче меню «Органи громадського самоврядування» (запропоновано автором)

Рис. 3.8. Макет головної сторінки веб-сайту «Можливості студентства КПІ ім. Ігоря Сікорського», випадаюче меню «Студентські низові ініціативи» (запропоновано автором)

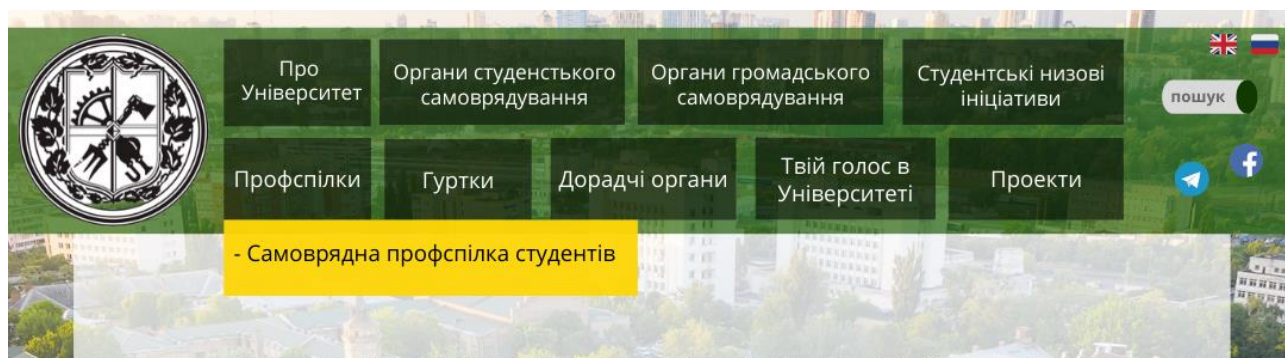

Рис. 3.9. Макет головної сторінки веб-сайту «Можливості студентства КПІ ім. Ігоря Сікорського», випадаюче меню «Профспілки» (запропоновано автором)

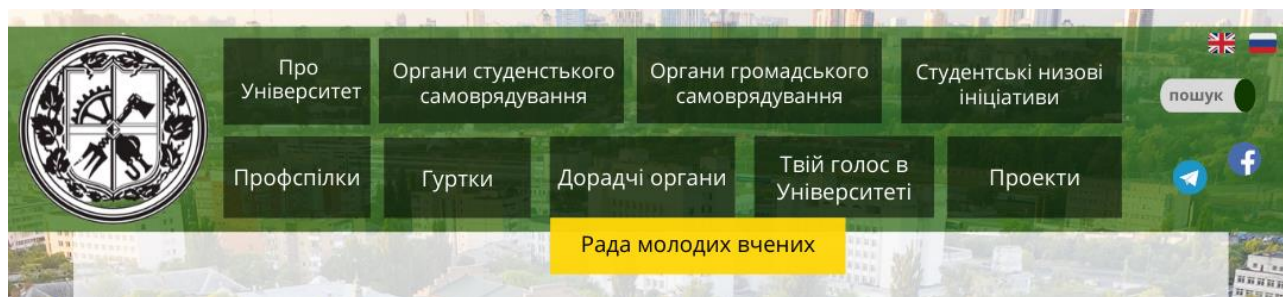

Рис. 3.10. Макет сторінки «Дорадчі органи» веб-сайту «Можливості студентства КПІ ім. Ігоря Сікорського» (запропоновано автором)

На рисунку 3.11 продемонстровано випадаюче меню «Гуртки», де вказано, що в Університеті зареєстровано більше 134 гуртків, тому треба перейти на сторінку та шукати там потрібний гурток за його напрямком діяльності (див. рис. 3.12. – рис. 3.13.).

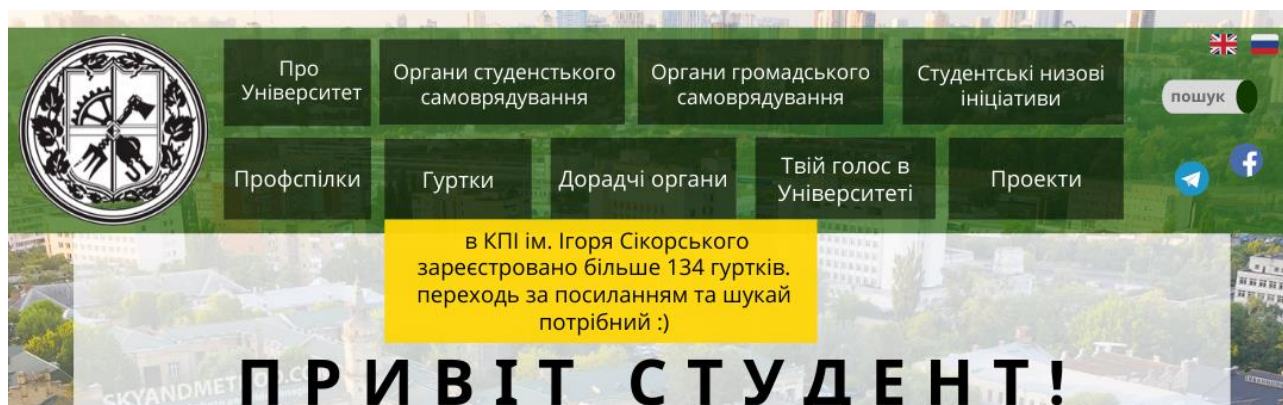

Рис. 3.11. Макет головної сторінки веб-сайту «Можливості студентства КПІ ім. Ігоря Сікорського», випадаюче меню «Гуртки» (запропоновано автором)

З поданої на сторінці в алфавітному порядку бази гуртків на рисунку 3.13., можна знайти потрібний гурток, перейти за посиланням, та отримати всю інформацію за попередньо вказаною структурою.

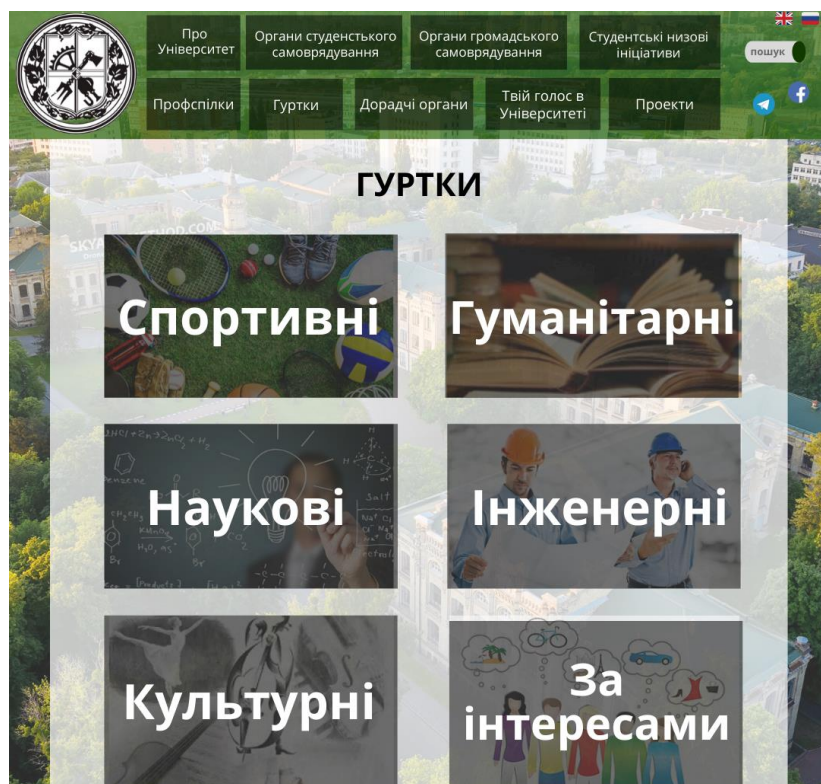

Рис. 3.12. Макет сторінки «Гуртки» веб-сайту «Можливості студентства КПІ ім. Ігоря Сікорського» (запропоновано автором)

Рис. 3.13. Макет сторінки «Гуртки» веб-сайту «Можливості студентства КПІ ім. Ігоря Сікорського» (запропоновано автором)

На рисунку 3.14. продемонстровано випадające меню «Твій голос в Університеті». Його основними пунктами є «Важливість голосу студента», «Результати співпраці адміністрації та студентів», «Перспективи активного студентства». Щодо першого, то в ньому потрібно вказувати інформацію про те, чому голос студентів важливий, де саме у роботі з адміністрацією вони можуть брати участь, як туди можна потрапити. В наступному розділі, потрібно показати конкретні результати, які отримав Університет у взаємодії та за допомогою студентів, у ході залучення їх до прийняття управлінських рішень та їхньої активної діяльності. В останньому варто підкреслити перспективи активної молоді, що це їм може дати під час навчання в Університеті та після його завершення.

Рис. 3.14. Макет головної сторінки веб-сайту «Можливості студентства КПІ ім. Ігоря Сікорського», випадające меню «Твій голос в Університеті» (запропоновано автором)

Повертаючись до рисунку 3.2., можна побачити вкладку «Проекти». Її основна мета - відображати усі проекти, що здійснюються у рамках Університету як окремо студентськими об'єднаннями, так й у взаємодії з адміністрацією Університету. Варто зазначити, що спільна проектна діяльність є досить важливо, оскільки вона сприяє налагодженню спільної мети та подальшої взаємодії задля її реалізації. Тому, підвищення залучення молоді до

прийняття управлінських рішень повинне бути проведене через спільну роботу над проектами.

Окрім того, варто зазначити, що на сайті має бути пошук, для того щоб швидкого знаходження потрібної інформації. Він повинен перекладатись на 3 мови: українську, російську та англійську. Це аргументовано тим, що ним має бути зручно користуватись як і українським, так й іноземним користувачам.

Дана платформа збільшить цікавість молоді до займання активної позиції в Університеті, участі у житті студентів. Було проведено аналіз, який показав, що для розуміння роботи структури Університету та прояву бажання в участі його управлінської діяльності, на ресурсах закладу висвітлено недостатньо інформації про його діяльність, оскільки вона або є відсутньою, або застарілою. Для вирішення такого роду проблеми, потрібно провести аналіз усіх сторінок головного веб-сайту Університету, а також його структур. Замінити неактуальну інформацію, а також наповнити електронну базу документообігу усіма важливими документами, що повинні бути в загальному доступі, проте не є висвітленими.

Таким чином, було зроблено висновок, що одним з найкращих механізмів залучення молоді до прийняття управлінських рішень є покращення інформаційної складової Університету. Вона дасть змогу особисто кожному студенту, вивчити та проаналізувати ситуацію навколо, а за допомогою наявних прикладів та результатів висвітлити для себе ті переваги участі, які можуть бути. Відкритість та структурованість даних щодо Університету дасть більшого розуміння студентам про його діяльність. Як результат це сприятиме полегшенню комунікації, співпраці та взаєморозуміння з адміністрацією Університету.

Висновки до Розділу 3

У даному розділі досліджено модель залучення молоді до прийняття ефективних управлінських рішень на прикладі КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Зазначено імплементацію міжнародного досвіду щодо залучення молоді до прийняття управлінських рішень в Україні. Проаналізовано, що якщо в нашу державну молодіжну політику будуть внесені інноваційні зміни, та вони будуть чітко проконтрольовані, то це результативно та позитивно вплине на процес оптимізації залучення молоді у прийнятті управлінських рішень в контексті державної молодіжної політики.

Проаналізовано залучення молоді до прийняття управлінських рішень в КПІ ім. Ігоря Сікорського. Визначено в Університеті діє декілька типів студентських об'єднань, до яких відносяться: органи студентського самоврядування, профспілки, студентські низові ініціативи, органи громадського самоврядування, дорадчі органи, гуртки. На базі Університету діє Відділ організаційної роботи зі студентами, що працює з більшістю студентських об'єднань та сприяє їхній діяльності. Вказано, що одним з найважливіших є органи студентського самоврядування, що мають досить велику та складну структуру. Проаналізовано механізми залучення молоді до прийняття управлінських рішень. Висвітлені приклади можливих перспектив для молоді підчас та після завершення навчання.

Запропоновано покращення ефективності залучення молоді до прийняття управлінських рішень в КПІ ім. Ігоря Сікорського. Висвітлено основні недоліки механізмів залучення молоді до прийняття управлінських рішень в Університеті. Розроблено платформу «Можливості студентства КПІ ім. Ігоря Сікорського», запропоновано проведення спільних проектів студентів та адміністрації та оновлення сайту Університету, що зможуть посприяти покращенню залучення молоді.

ВИСНОВКИ

В магістерській дисертації вирішувались питання механізмів залучення молоді до прийняття управлінських рішень в закладах вищої освіти. Отримані в ході дослідження результати підтверджують досягнення поставленої мети й вирішення завдань, дають підстави сформулювати наступні висновки.

1. Проаналізувавши теоретико-методологічні підходи до формування понять «управлінське рішення» та «прийняття управлінських рішень», з'ясовано що останнє - це визначальний процес управлінської діяльності, оскільки формує напрямки діяльності організації та її окремих працівників. Процес підготовки та прийняття управлінських рішень проходить в три етапи: підготовка та прийняття рішення, реалізація рішення та оцінка результатів. На кожному з етапів проводяться: діагноз проблеми, оцінювання варіантів вирішення проблеми, доведення рішення, що було прийняте до виконання та інші. Залучення молоді може відбуватись на будь-якому етапі прийняття рішення. Це мотивує молодь до подальшої роботи.

2. Дослідивши теоретичні та правові засади залучення молоді до прийняття управлінських рішень у державній молодіжній політиці, було проаналізовано модель участі молоді в процесі ухвалення рішень на національному, регіональному, місцевому рівнях. Молодь постає значною ланкою у прийнятті управлінських рішень. Підставою цьому є: покращення якості прийнятих рішень, підвищення молодіжної активності в громадських питаннях, сприяння утворенню покоління «розробників» політики та ухвалення думок різних молодіжних соціальних груп. Серед суб'єктів які сприяють участі молоді в ухваленні рішень та взаємодії з нею на всіх рівнях: молодіжні консультативно-дорадчі органи, громадські об'єднання, органи учнівського та студентського самоврядування, молодіжні центри.

3. На основі з'ясування законодавчих та методологічних засад державної молодіжної політики було з'ясовано, що з 1992 року, були розроблені 2 основних документи: Декларація «Про загальні засади державної

молодіжної політики в Україні» та Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні». Подальший розвиток законодавчих актів був зумовлений змінами стратегічних цілей діяльності держави та економічними чинниками. Увагу було приділено підтримці обдарованої молоді, соціальному захисту молоді, тобто вирішенню житлових проблем, та проблем з працевлаштуванням. Значні зміни відбулися у 2009 року із затвердженням Програми «Молодь України» на 2009-2015 роки, і надалі продовжуються доповнювати іншими документами в напрямку Європейської інтеграції та відтворення Програми «Молодь України на 2016-2020 роки». Наразі в Україні зафіксовано більше 700 законів та підзаконних нормативних актів.

4. Розглянувши досвід залучення молоді через молодіжні організації як суб'єкт прийняття управлінських рішень у формуванні державної молодіжної політики, висвітлено колекцію моделей дослідника та журналіста Андреаса Карстена. Вона налічує 36 моделей, деталізує їх та теорії участі. Дослідник виокремлює наступні моделі: залучення громадян, організація громад, міжнародний розвиток, політичний цикл, онлайн-простір, волонтерство та інші. Було визначено рівні формування молодіжної політики та її реалізації у Європейських державах до яких віднесено такі типи: універсалістська / патерналістська; соціал-демократична; громадівська / ліберальна; протекційна; централізована / середземноморська / субінституціоналізована. Було звернуто увагу на заклади вищої освіти Азейбарджану, США, Канади, Фінляндії, Латвії та інших країн та визначено, що заклади вищої освіти та державні установи часто зосереджуються на нових зусиллях щодо взаємної співпраці з молодіжними організаціями. При цьому, їм надається можливість участі в управлінському процесі шляхом включення у ради, підтримки в реалізації їхньої діяльності.

5. Здійснивши аналіз особливостей залучення молоді як запоруки підвищення ефективності прийняття управлінських рішень було з'ясовано, що під ефективністю розуміється те, наскільки цей процес дає позитивні результати як для закладів вищої освіти, державної установи, так і для кожного

студента окремо. Існує багато програм, щодо молоді, позитивний результат яких, призводить до підвищення рівня довіри до держави та закладів вищої освіти, виховання базових моделей сприйняття державної діяльності. На основі чого було визначено, що чим більше молоді залучено за допомогою різних ресурсів державної молодіжної політики, тим більша вірогідність, того, що в подальшому, вона буде обізнана в державних справах та буде наступним кваліфікованим поколінням, що зможе керувати державою на високому рівні. Молодь починають розглядати як повноцінних учасників процесу. З'являється краще розуміння їхньої перспективи, реалізуються нові ідеї у процесі співпраці та прийнятих рішеннях. Надання молоді контролю за рішеннями, які впливають на їхнє життя, формує у неї відповідальність. Проаналізувавши ефективність залучення молоді до прийняття управлінських рішень було встановлено, що однією з найбільших та важливих платформ для залучення молоді є заклади вищої освіти. Знаходячись у будь-яких студентських об'єднаннях та молодіжних організаціях, молодь навчається на власному досвіді.

6. Розглянувши кращі практики імплементації міжнародного досвіду щодо залучення молоді до прийняття управлінських рішень в Україні, було виділено основні принципи: сприяння кращим рішенням та підвищенню ефективності, зміцненню потенціалу громади, позитивному розвитку молоді, підсилення відносин між органами влади та молоддю. До основних механізмів залучення молоді віднесено: проведення конференцій, реалізація міжнародних програм, розробка он-лайн платформи для спілкування з молоддю, створення молодіжних організацій та парламентів, та інші. Важливим є залучення молоді через молодіжні організації, а також висвітлення соціального ліфту та професійного росту. Варто зазначити, що в Україні потрібно покращити інформаційні зв'язки між молоддю та державою. До інформаційного зв'язку відноситься те, що має на меті інформування молоді щодо залучення молоді до прийняття управлінських рішень та діяльності публічного управління в цілому. Тобто популяризація інформації про залучення молоді до прийняття управлінських рішень.

7. Розглянувши залучення молоді до прийняття управлінських рішень та покращення його ефективності в КПІ ім. Ігоря Сікорського, з'ясовано, що серед механізмів залучення молоді є її включення до рад, комісій, зборів, оргкомітетів та інші. Одним з основних є діяльність в студентських об'єднаннях. Такими є: органи студентського самоврядування, профспілки, дорадчі органи, гуртки, студентські низові ініціативи, органи громадського самоврядування. Найбільшими є органи студентського самоврядування, що мають досить складну структуру. На основі цього, було висвітлено приклади можливих перспектив для молоді підчас та після завершення навчання: Всеукраїнська студентська рада, Кабінет Міністрів України, Спілка молодих державних службовців України, Українська спілка молодих депутатів, Національний альянс, Демократичний альянс та інші. Також, було визначено основні складові залучення молоді до прийняття управлінських рішень в Університеті, що потребують вдосконалення: відсутність бази даних студентських об'єднань; нечіткість розподілу студентських об'єднань за їхніми типами; відсутність підкреслення важливості голосу молоді у прийнятті рішень та результатів після зробленого; застарілість інформації щодо студентської активності, діяльності адміністрації, затверджених документів на сайтах Університету.

На підставі проведеного дослідження було запропоновано наступні рекомендації:

1. У зв'язку з визначеними у КПІ ім. Ігоря Сікорського сторонами, що варто вдосконалити, було запропоновано створення спільних проєктів студентів та адміністрації, оновлення сайту Університету, та створення платформи «Можливості студентства КПІ ім. Ігоря Сікорського». Сайт складатиметься з 9 основних розділів та буде наповнений потрібною інформацією для студентів. Дана платформа збільшить цікавість молоді до займання активної позиції в Університеті. Таким чином, було визначено, що одним з найкращих механізмів залучення молоді до прийняття управлінських рішень є покращення інформаційної складової. Вона дасть змогу особисто кожному студенту, вивчити та проаналізувати ситуацію навколо, а за

допомогою наявних прикладів та результатів висвітлити для себе важливі переваги участі. Відкритість та структурованість даних щодо Університету дасть більшого розуміння студентам про його діяльність. Як результат це сприятиме полегшенню комунікації, співпраці та взаєморозуміння з адміністрацією Університету, а від так й залученню молоді до прийняття управлінських рішень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні: Закон України від 01.11.1993 р. № 2998-XII. Дата оновлення 09.08.2019. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2998-12> (дата звернення 10.09.2019).

2. Про молодіжні та дитячі громадські організації: Закон України від 01.12.1998 р. № 281-XIV. Дата оновлення 16.07.2019. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=281-14> (дата звернення 10.09.2019).

3. Про Загальнодержавну програму підтримки молоді на 2004 – 2008 роки: Закон України від 18.11.2003 р. № 1281-IV. Дата оновлення 28.01.2015. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1281-15> (дата звернення 11.09.2019).

4. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. N 1556-VII. Дата оновлення 06.09.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2984-14&p=1157311622966330> (дата звернення 11.09.2019).

5. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 07.12.2000 р. № 1045-XIV. Дата оновлення 25.09.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14> (дата звернення 11.09.2019).

6. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Дата оновлення 09.08.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page2> (дата звернення 01.11.2019).

7. Про першочергові заходи щодо реалізації державної молодіжної політики та підтримки молодіжних громадських організацій: Указ Президента України від 06.10.1999 р. № 1284/99. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/1284/99> (дата звернення 13.09.2019).

8. Про заходи щодо забезпечення працевлаштування молоді: Указ Президента України від 06.10.1999 р. № 1285/99. URL:

<http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1285%2F99> (дата звернення 13.09.2019).

9. Про додаткові заходи щодо державної підтримки обдарованої молоді: Указ Президента України від 24.04.2000 р. № 612/2000. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=612%2F2000> (дата звернення 13.09.2019).

10. Про проведення у 2009 році в Україні Року молоді: Указ Президента України від 03.07.2008 р. № 616/2008. Дата оновлення 03.07.2008. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/616/2008> (дата звернення 14.09.2019).

11. Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді: Указ Президента України від 12.06.2015 р. №334/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/334/2015> (дата звернення 14.09.2019).

12. Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 — 2020 роки: Указ Президента України 13.10.2015 р. №580/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580/2015#n3> (дата звернення 14.09.2019).

13. Порядок реалізації програм, проектів та проведення заходів державної політики у молодіжній сфері та сфері національно-патріотичного виховання: затв. наказом М-ва молоді та спорту України від 25.03.2016 р. № 453/28583 (у ред. наказу від 24.05.2018 № 2361). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0453-16> (дата звернення 16.09.2019).

14. Про стан реалізації державної молодіжної політики: Постанова Кабінету Міністрів України від 18.06.1999 р. №1059. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1059-99-%EF> (дата звернення 17.10.2019).

15. Про Рекомендації парламентських слухань про становище молоді в Україні на тему: "Ціннісні орієнтації сучасної української молоді": Постанова Верховної Ради України від 23.02.2017 р. № 1908-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1908-19> (дата звернення 11.09.2019).

16. Про затвердження Державної програми забезпечення молоді житлом на 2002 – 2012 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.07.2002 р. № 1089.

Дата оновлення 19.01.2012 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2002-%D0%BF/conv> (дата звернення 20.09.2019).

17. Про затвердження Програми підготовки та залучення молоді до державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, створення умов для її професійного зростання: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2003 р. № 1444.. Дата оновлення 16.11.2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1444-2003-%D0%BF> (дата звернення 11.09.2019).

18. Про Рекомендації парламентських слухань про становище молоді в Україні "Формування здорового способу життя української молоді: стан, проблеми та перспективи": Постанова Верховної Ради України від 03.02.2004 р. № 1425-IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1425-15> (дата звернення 12.10.2019).

19. Про деякі питання надання молодіжним та дитячим громадським організаціям державної підтримки для виконання загальнодержавних програм і заходів стосовно дітей, молоді, жінок та сім'ї": Постанова Кабінету Міністрів України від 29.06.2011 р. № 778. Дата оновлення 22.03.2016. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/778-2011-%D0%BF> (дата звернення 12.10.2019).

20. Про затвердження Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.11.2011 р. № 1049. Дата оновлення 01.08.2019. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1049-2011-%D0%BF> (дата звернення 09.10.2019).

21. Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів державної політики з питань молоді та державної підтримки молодіжних та дитячих громадських організацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.02.2012 р. № 116. Дата оновлення

29.03.2019. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/116-2012-п> (дата звернення 12.10.2019).

22. Про затвердження Державної цільової соціальної програми “Молодь України” на 2016-2020 роки та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України”: Постанова Кабінету Міністрів України від 18.02.2016 р. № 148. Дата оновлення 29.03.2019. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/148-2016-%D0%BF> (дата звернення 19.09.2019).

23. Про затвердження Типового регламенту місцевої державної адміністрації: Постанова Кабінету Міністрів від 11.12.1999 р. № 2263. Дата оновлення 06.06.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/> (дата звернення 23.09.2019).

24. Молодь України на 2009-2015 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.01.2009 р. № 41. Дата оновлення 16.07.2013. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/41-2009-%D0%BF/page> (дата звернення 17.10.2019).

25. Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні: Декларація Верховної Ради України від 15.12.1991 р. № 2859-XII. Дата оновлення 03.03.2006. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2859-12> (дата звернення 12.10.2019).

26. Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні: Декларація Верховної Ради України від 15.12.1992 р. № 2859-XII. Дата оновлення 06.06.2018. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2859-12> (дата звернення 23.09.2019).

27. Про сприяння розвитку молодіжного житлового будівництва: Розпорядження Президента України від 06.10.1999 р. № 244/99-рп. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=244%2F99-%F0%EF> (дата звернення 19.09.2019).

28. Про затвердження заходів щодо державної підтримки розвитку молодіжного та дитячого туризму: Розпорядження Кабінету Міністрів України від

12.05.2004 р. № 298-р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg> (дата звернення 17.10.2019).

29. База даних гуртків (за даними Департаменту навчально-виховної роботи КПІ ім. Ігоря Сікорського). URL: <https://docs.google.com/spreadsheets/d/> (дата звернення 02.11.2019).

30. Всеукраїнська студентська рада як представницький орган студентів на державному рівні. URL: <http://studfiles.net/preview/5390627/page:42/> (дата звернення 04.11.2019).

31. Громади, де чути голос молоді: 5 об'єднаних територіальних громад Чернігівщини розпочали створення Молодіжних. URL: <http://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/> (дата звернення 02.11.2019).

32. Заклади вищої освіти (дані Державної служба статистики України). URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2005/osv_rik/osv_u/vuz_u.html (дата звернення 02.11.2019).

33. Коваль Г. В. Розвиток державної молодіжної політики: теорія, методологія, механізми реалізації: монографія. URL: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/monograf/72/1.pdf> (дата звернення 04.10.2019).

34. Лиска О. Г. Взаємодія молоді з органами місцевого самоврядування. URL: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/tpdu5.pdf> (дата звернення 04.11.2019).

35. Лідер технічної освіти України. URL: https://kpi.ua/kpi_about (дата звернення 04.11.2019).

36. Лісовець О. В. Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України. URL: <https://westudents.com.ua/glavy/88485-53-molodjn-organizats-politichno-spryamovanost.html> (дата звернення 02.11.2019).

37. Методи обґрунтування управлінських рішень. URL: https://pidruchniki.com/11221213/investuvannya/metodi_obgruntuvannya_upravlinskih_rishen (дата звернення 20.09.2019).

38. Методи творчого пошуку альтернативних варіантів. URL: https://pidruchniki.com/13590421/investuvannya/metodi_tvorchogo_poshuku_alternativnih_variantiv (дата звернення 20.09.2019).

39. Методика підготовки офіційних документів. URL: <http://kds.org.ua/article/metodika-pidgotovki-ofitsijnih-dokumentiv> (дата звернення 31.09.2019).

40. Модель участі молоді в процесах ухвалення рішень. URL: <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/material/40791> (дата звернення 31.09.2019).

41. Модель участі молоді. URL: http://dsmsu.gov.ua/mediaOpis_modeli_%281%29.docx (дата звернення 31.09.2019).

42. Молодіжні організації політичної спрямованості URL: https://pidruchniki.com/15950907/sotsiologiya/molodizhni_organizatsiyi_politichnoyi_s_pryamovanosti (дата звернення 11.10.2019)

43. Мотречко В. В. Особливості формування державної молодіжної політики в ЄС та перспективи її імплементації в Україні. URL: [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2014-02\(12\)/3.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2014-02(12)/3.pdf) (дата звернення 15.11.2019).

44. Оголошення про проведення конкурсу з визначення проектів, розроблених всеукраїнськими молодіжними та дитячими громадськими організаціями, для реалізації яких надається фінансова підтримка у 2015 році. URL: <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/material/16294> (дата звернення 29.09.2019).

45. Органи студентського самоврядування. URL: <https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/spilnoti/students-life> (дата звернення 11.10.2019).

46. Положення про галузеві експертні ради Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: завт. протоколом Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти протокол від 21.05.2019 р. № 5. URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/> (дата звернення 19.10.2019).

47. Положення про студентське самоврядування Національного університету «Львівська політехніка»: ухв. протоколом Конференції студентів Національного університету «Львівська політехніка» № 1 від 25.05.2016 р. <http://www.lp.edu.ua/sites/default/files/attach/2017/4656/students-polozhennya-2016.pdf> (дата звернення 20.10.2019).

48. Положення про студентське самоврядування НТУУ «КПІ»: ухв. протоколом Конференції студентів НТУУ «КПІ» № 01 від 26.03.2015 р. Дата оновлення: 08.06.2015. URL: https://kpi.ua/r-students_government (дата звернення 21.10.2019).

49. Примірне положення про студентську низову ініціативу Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»: ухв. наказом ректора КПІ ім. Ігоря Сікорського від 14.06.2018 № 1/221. URL: https://document.kpi.ua/files/2018_1-221.pdf (дата звернення 21.10.2019).

50. Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки: Проект розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.07.2019 р. URL: http://dsmsu.gov.ua/media/2019/07/25/24/pr.rkmu_m.pdf (дата звернення 26.09.2019).

51. Про склад Координаційної ради студентських організацій КПІ ім. Ігоря Сікорського: Розпорядження Ректора КПІ ім. Ігоря Сікорського від 26.04.2018 р. № 5-67 https://document.kpi.ua/2018_5-67 (дата звернення 17.11.2019).

52. Склад галузевої експертної ради з галузі знань 12 Інформаційні технології. URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads.pdf> (дата звернення 20.11.2019).

53. Словник UA. URL: <https://www.slovnyk.ua/index.php?swrd> (дата звернення 01.11.2019).

54. Словник української мови. URL: <http://sum.in.ua/s/doradchyj> (дата звернення 01.11.2019).

55. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. URL: https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/07/Final-Standards-and-Guidelines-UA201511_press_20151106.pdf (дата звернення 29.10.2019).

56. Статут Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Нова редакція): ухвал. протоколом № 2 Конференцією трудового колективу 07.04.2016 р. за поданням

Вченої ради від 08.02.2016 р. URL: <https://kpi.ua/statute> (дата звернення 29.10.2019).

57. Стратегія розвитку молодіжної політики до 2030 року: Проект Кабінету Міністрів України від 30.10.2019 р. URL: http://dsmsu.gov.ua/media/2019/10/30/38/Molodijna_strategiya_2030_.pdf (дата звернення 25.09.2019).

58. Стратегія Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти до 2022. URL: <https://naqa.gov.ua/> (дата звернення 03.11.2019).

59. Студенти. Ти, у кого не запитують. URL: <https://commons.com.ua/en/studenti-ti-u-kogo-ne-zapituyut/> (дата звернення 05.11.2019).

60. Студентська рада університету 2019-2020 н.р. URL: <https://kdpu.edu.ua/studentske-samovriaduvannia.html> (дата звернення 20.10.2019).

61. Студентський парламент. URL: <http://nasoa.edu.ua/studentovi/studentskyj-parlament/> (дата звернення 20.10.2019).

62. Студентські організації. URL: <https://sao.ucu.edu.ua/studentski-organizatsiyi/> (дата звернення 20.10.2019).

63. Управлінські рішення. URL: https://www.naiau.kiev.ua/books/osnovu_menedjmentu/files/Tema_3.pdf (дата звернення 20.10.2019).

64. Управлінські рішення: сутність, класифікація, умови та процес прийняття. 2011. URL: <http://ru.osvita.ua/vnz/reports/management/15389/> (дата звернення 20.10.2019).

65. Шестовалов П. І. Механізми державної політики України у сфері молодіжного житлового будівництва. URL: http://academy.gov.ua/ej/ej8/doc_pdf/shestopalov.pdf (дата звернення 10.10.2019).

66. Andreas Karsten. A potpourri of participation. URL: <http://www.youthpolicy.org/library/documents/a-potpourri> (дата звернення 28.09.2019).

67. ASCSU is your student government. URL: <https://ascsu.colostate.edu/about/> (дата звернення 09.11.2019).

68. Associated Students University of Idaho. URL: <https://www.uidaho.edu/current-students/student-involvement/asui> (дата звернення 09.11.2019).

69. COLYAR J. Harvard Students Speak their Minds. URL: <https://journals.iupui.edu/index.php/muj/article/download/19922/19615/> (дата звернення 09.11.2019).

70. European students' union. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/European_Students%27_Union (дата звернення 12.11.2019).

71. European Students' Union. URL: <https://www.esu-online.org/about/> (дата звернення 13.11.2019).

72. Eyca Member Organisations. URL: <https://www.eyca.org/members/> (дата звернення 09.11.2019).

73. Florea M. 7 Types of US College Student Organization. URL: <https://www.topuniversities.com/blog/7-types-us-college-student-organization> (дата звернення 09.11.2019).

74. Latvia – LSA – Student Union of Latvia. URL: <https://www.esu-online.org/?member=latvia-latvijas-studentu-apvieniba-lsa> (дата звернення 12.11.2019).

75. Leadership. URL: <https://www.ams.ubc.ca/how-we-run/leadership/> (дата звернення 11.11.2019).

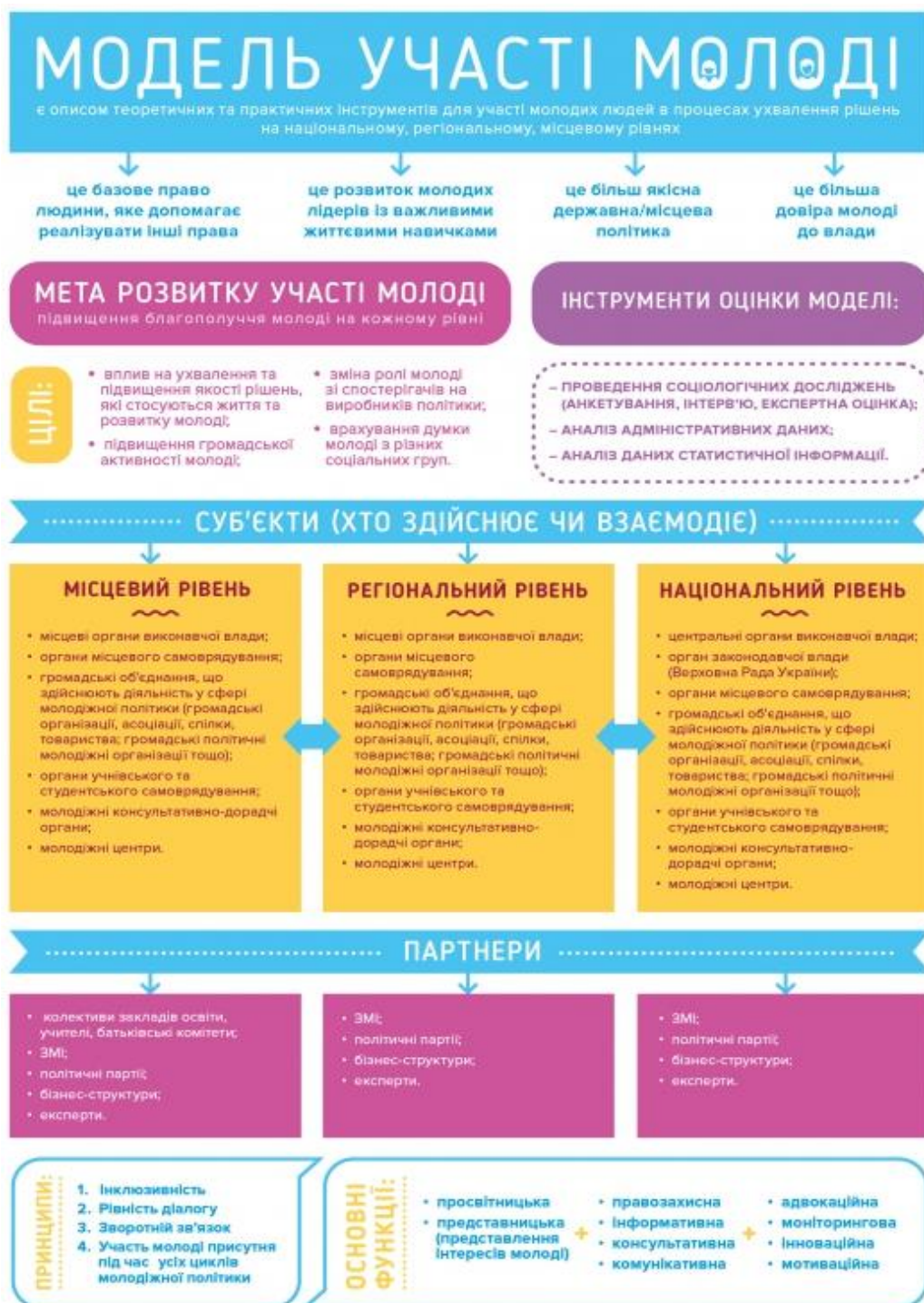
76. Networks of Mediterranean Youth. URL: <https://en.unesco.org/project/netmedyouth> (дата звернення 16.11.2019).

77. Romania – ANORS – National Alliance of Student Organisations in Romania. URL: <https://www.esu-online.org/?member=romania-aliana-nationala-a-organizatiilor-studentesti-din-romania-anosr> (дата звернення 12.11.2019).

78. Society and Decision Making Factsheet. URL: <https://www.un.org/development/desa/youth/society-and-decision-making-factsheet.html> (дата звернення 11.11.2019).
79. Sonk. URL: <http://sonk.fi/#sonkry> (дата звернення 16.11.2019).
80. South Tyrolean Student association. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/South_Tyrolean_Student_association (дата звернення 16.11.2019).
81. Student Youth Organization. URL: <http://asoiu.edu.az/en/page/37-student-youth-organization> (дата звернення 14.11.2019).
82. UK Youth Parliament. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/UK_Youth_Parliament (дата звернення 14.11.2019).
83. UNESCO Youth Forum – Youth Spaces in Action. URL: <http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/youth/youth-forums/> (дата звернення 16.11.2019).
84. We create active citizens. URL: <http://eyp-ua.org/about/> (дата звернення 13.11.2019).
85. What is the SFSS?. URL: <http://sfss.ca/about/what-is-the-sfss/> (дата звернення 14.11.2019).
86. World programme of action for youth (WPAY). URL: <https://www.unsystem.org/content/world-programme-action-youth-wpay> (дата звернення 14.11.2019).
87. Youth participation in decision-making. URL: <http://www.youthaffairs.govt.nz/working-with-young-people> (дата звернення 16.11.2019).
88. Youth participation. URL: [http://www.cpahq.org/cpahq/cpadocs/Youth%](http://www.cpahq.org/cpahq/cpadocs/Youth%20Participation.pdf) (дата звернення 14.11.2019).
89. Youth, political participation and decision-making. URL: <http://www.un.org/esa/socdev/documents/youth/fact-sheets/youth-political-participation.pdf> (дата звернення 13.11.2019).

ДОДАТКИ

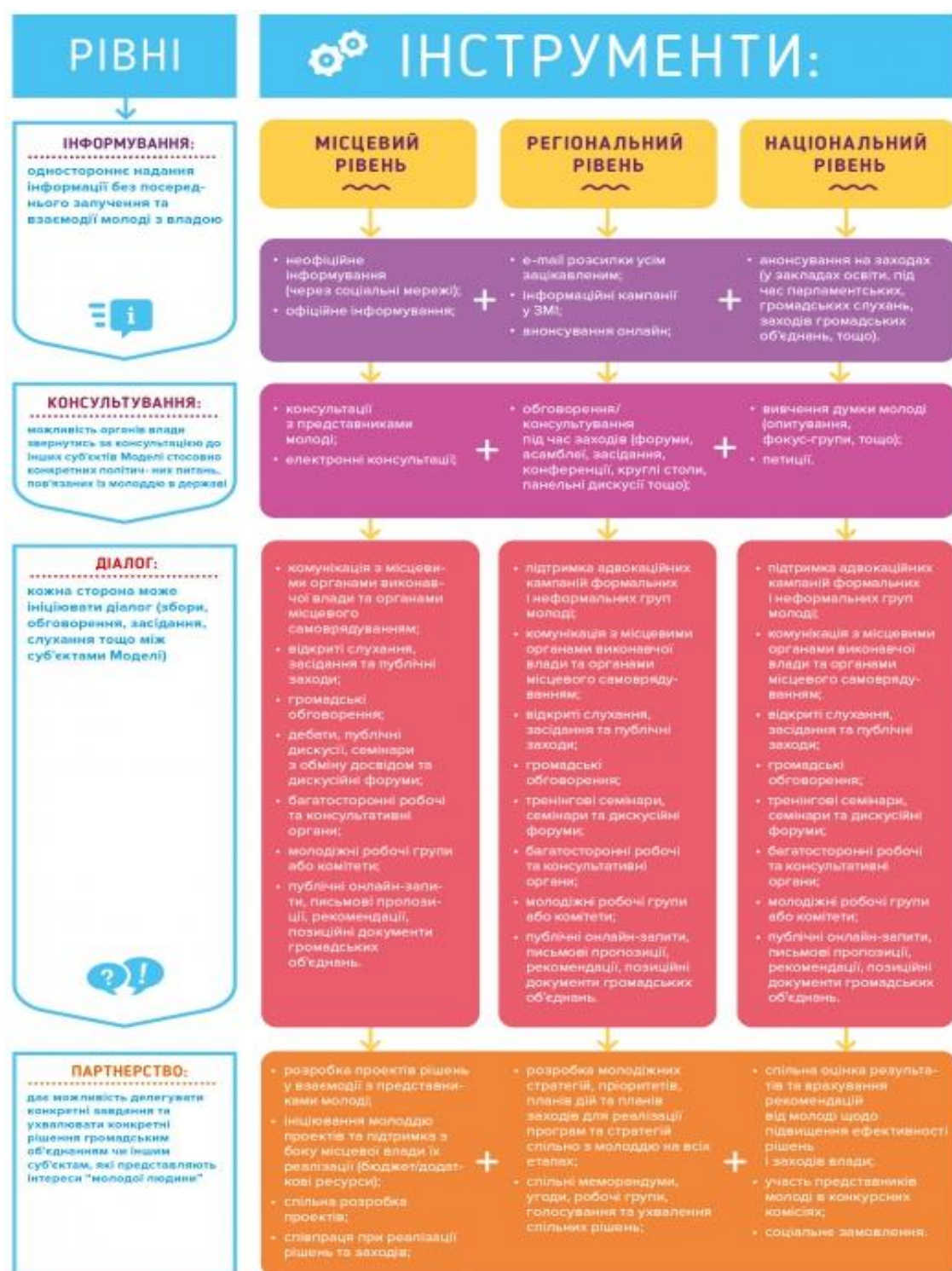
ДОДАТОК А. Модель участі в процесі ухвалення рішень на національному, регіональному, місцевому рівнях [40]

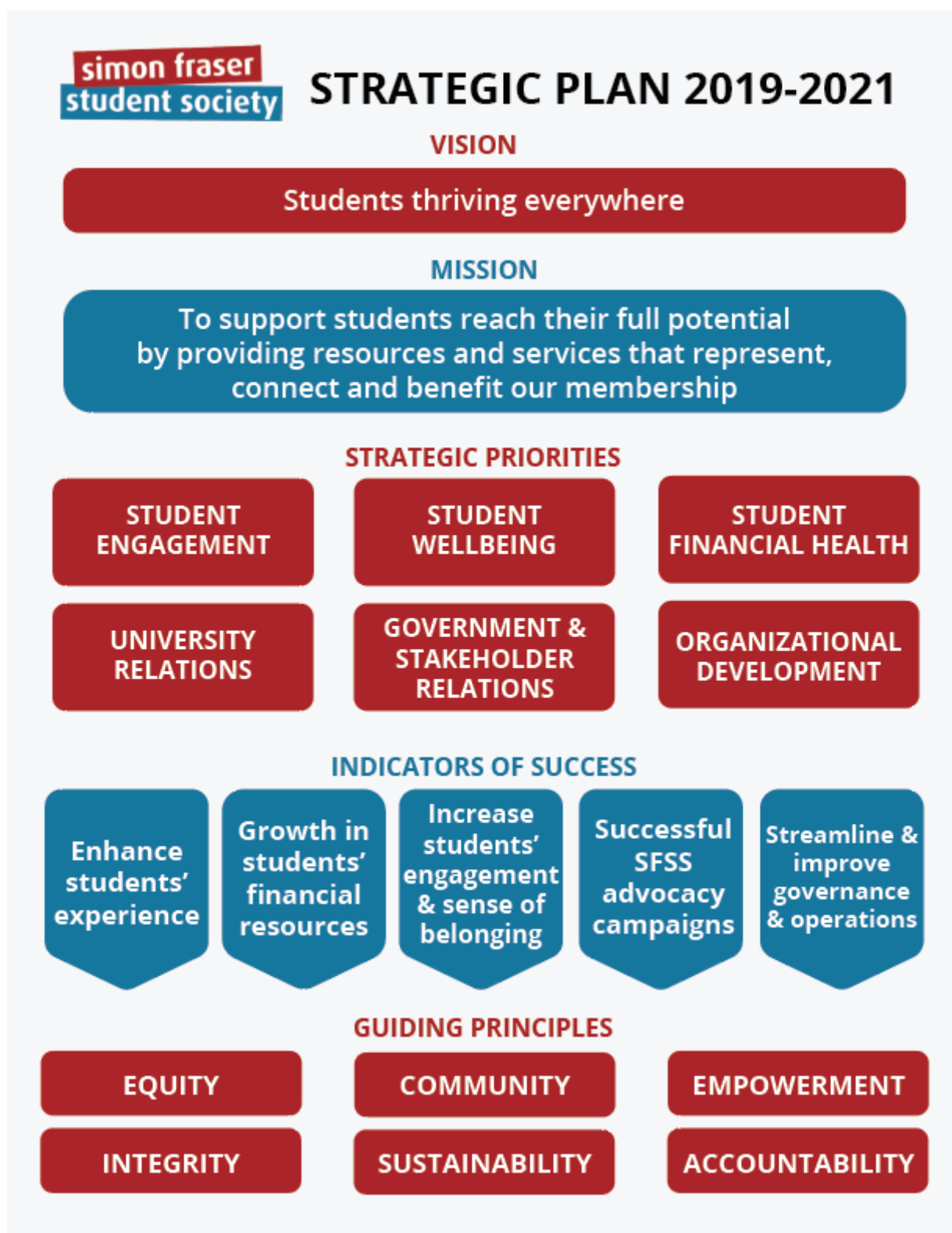
Міністерство
молоді та спорту
України

ДОДАТОК Б. Інструменти моделі участі в процесі ухвалення рішень на національному, регіональному, місцевому рівнях [40]

ДОДАТОК В. Стратегічний план студентської організації університету
Саймона Фразера [85]

ДОДАТОК Г.1. Розпорядження про склад Координаційної ради студентських організацій КПІ ім. Ігоря Сікорського [51]

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 5/67 04 2018р.
«26»

м. Київ

Про склад Координаційної ради студентських організацій КПІ ім. Ігоря Сікорського

З метою забезпечення координації заходів, забезпечення та реалізації необхідності здійснення ефективної взаємодії студентства та адміністрації КПІ ім. Ігоря Сікорського та з метою максимального представництва студентства в управлінні Університетом,

ПРОПОНУЮ:

1. Запросити до діалогу з адміністрацією Університету у форматі Координаційної ради студентських організацій (із забезпеченням максимального представництва студентів) представників студентських організацій, а саме:

Гаврушкевич А.Ю.	голова Профкому студентів	КПІ ім. Ігоря Сікорського (за згодою)
Варжанський І.В.	заступник голови Профкому студентів	КПІ ім. Ігоря Сікорського (за згодою)
Гайдаш В.Д.	голова Студентської ради	КПІ ім. Ігоря Сікорського (за згодою)
Прищепа В.А.	голова НТСА	КПІ ім. Ігоря Сікорського (за згодою)
Білецький О.О.	голова Ради молодих вчених	КПІ ім. Ігоря Сікорського (за згодою)
Упатов М.І.	голова СПС	КПІ ім. Ігоря Сікорського (за згодою)
Немченко К.В.	голова Студентської ради	студмістечка КПІ ім. Ігоря Сікорського (за згодою)
Задоянчук О.О.	голова Студентської ради	ВПІ (за згодою)
Олійник А.О.	голова Студентської ради	ЗФ (за згодою)
Юденко Д.В.	голова Студентської ради	ІЕЕ (за згодою)
Свириденко В.О.	голова Студентської ради	ІПСА (за згодою)
Вовк С.О.	голова Студентської ради	ІСЗІ (за згодою)
Овсієнко К.М.	голова Студентської ради	ІТС (за згодою)
Поліщук Д.В.	голова Студентської ради	ІФФ (за згодою)
Максименко М.Є.	голова Студентської ради	ІХФ (за згодою)
Слупський Є.Б.	голова Студентської ради	ММІ (за згодою)

ДОДАТОК Г.2. Продовження розпорядження про склад Координаційної ради студентських організацій КПП ім. Ігоря Сікорського [51]

Якимчук А.Ю.	голова Студентської ради	ПБФ (за згодою)
Капітан В.А.	голова Студентської ради	РТФ (за згодою)
Кузін М.Ю.	голова Студентської ради	ТЕФ (за згодою)
Булавко Н.О.	голова Студентської ради	ФАКС (за згодою)
Резнікова М.Ю.	голова Студентської ради	ФБМІ (за згодою)
Комаха В.О.	голова Студентської ради	ФБТ(за згодою)
Альошін О.О.	голова Студентської ради	ФЕА (за згодою)
Леспук С.В.	голова Студентської ради	ФЕЛ (за згодою)
Ясенова А.В.	голова Студентської ради	ФІОТ (за згодою)
Сердюк С.О.	голова Студентської ради	ФЛ (за згодою)
Котик Д.Ю.	голова Студентської ради	ФММ (за згодою)
Татарина Є.А.	голова Студентської ради	ФМФ (за згодою)
Калинюк Б.С.	голова Студентської ради	ФПМ (за згодою)
Трачук В.О.	голова Студентської ради	ФСП (за згодою)
Мамчур Я.Д.	голова Студентської ради	ФТІ (за згодою)
Сіренко С.О.	голова Студентської ради	ХТФ (за згодою)

2. Призначити куратором Координаційної ради студентських організацій проректора з науково-педагогічної роботи (навчально-виховний напрям) Киричка П.О.:

3. Проректору з науково-педагогічної роботи (навчально-виховний напрям) Киричку П.О.:

3.1. залучити до роботи Координаційної ради студентських організацій представників адміністрації Університету (на постійній основі) у складі:

Солонуха В.М. – начальник Відділу по роботі зі студентськими організаціями;

Іщенко О.А. – директор студмістечка КПП ім. Ігоря Сікорського;

Хомутянський А.С. – керівник клубу за інтересами «Ліга сміху КПП».

3.2. забезпечити необхідні умови для ефективної роботи Координаційної ради студентських організацій та налагодити її співпрацю з органами управління Університетом;

3.3. залучати до роботи Координаційної ради студентських організацій представників інших студентських організацій (за згодою).

4. Включити до складу Координаційної ради студентських організацій представника від Профкому працівників КПП ім. Ігоря Сікорського Веремійчука Ю.А. (за згодою).

5. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на першого проректора Якименка Ю.І.

Ректор

М.З. Згуровський

ДОДАТОК Д. Склад галузевої експертної ради з галузі знань 12 Інформаційні технології [52]

Склад галузевої експертної ради з галузі знань 12 Інформаційні технології

Удовик Ірина Михайлівна – голова галузевої експертної ради з галузі знань 12 Інформаційні технології

Штовба Сергій Дмитрович – заступник голови галузевої експертної ради з галузі знань 12 Інформаційні технології

Прізвище, ім'я, по батькові	ЗВО	Спеціальність
Беседовський Олексій Миколайович	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця / НТУ «Харківський політехнічний інститут»	122 Комп'ютерні науки
Бурачок Володимир Леонідович	Київський університет імені Бориса Грінченка	125 Кібербезпека
Корченко Олександр Григорович	Національний авіаційний університет / Національна академія Служби безпеки України	125 Кібербезпека
Крак Юрій Васильович	Київський національний університет імені Тараса Шевченка / Інститут кібернетики ім. В.М. Глушкова	122 Комп'ютерні науки
Ролік Олександр Іванович	Львівський національний університет імені Івана Франка	122 Комп'ютерні науки
Любченко Віра Вікторівна	Одеський національний політехнічний університет	121 Інженерія програмного забезпечення
Приходько Сергій Борисович	Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова	121 Інженерія програмного забезпечення
Роскладка Андрій Анатолійович	Київський національний торговельно-економічний університет	124 Системний аналіз
Савенко Олег Станіславович	Хмельницький національний університет	123 Комп'ютерна інженерія
Турбал Юрій Васильович	Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне	126 Інформаційні системи та технології
Удовик Ірина Михайлівна	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»	121 Інженерія програмного забезпечення
Чумаченко Дмитро Ігорович	Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» / Харківський національний медичний університет	122 Комп'ютерні науки
Штовба Сергій Дмитрович	Вінницький національний технічний університет / Донецький національний університет ім. В. Стуса	126 Інформаційні системи та технології
<i>Представник здобувачів вищої освіти</i>		
Левківський Валерій Валерійович	Національний технічний університет України «Київський політехнічний університет імені Ігоря Сікорського»	X

**ДОДАТОК Е. Акт про впровадження про впровадження результатів
дисертаційного дослідження**

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
 03056, м. Київ, пр-т Перемоги, 37; тел. (+38 044) 204-82-82 тел./факс (+38 044) 204-97-88
<http://www.kpi.ua> e-mail: mail@kpi.ua СДРПОУ 02070921

від _____ № _____

Акт
про впровадження результатів дисертаційного дослідження

студентки 6 курсу групи АМ-81мп, факультету соціології і права, Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Прищепи Вікторії Андріївни на тему: «Механізми залучення молоді до прийняття управлінських рішень у закладах вищої освіти» на здобуття кваліфікації магістра за освітньо-професійною програмою «Адміністративний менеджмент».

Відділ організаційної роботи зі студентами цим актом засвідчує, що результати зазначеного дисертаційного дослідження використані працівниками Департаменту навчально-виховної роботи (Відділ організаційної роботи зі студентами) при розробці нового веб-сайту Департаменту.

Начальник відділу організаційної роботи зі студентами _____

Проректор з навчально-виховної роботи _____

В.М. Солонуха

Н.В. Семінська